

Ang Mayad nga Balita nahanungud kay
Jesu-Cristo suno kay
MATEO

Ang mga Kaulangan ni Jesus
(Lucas 3:23-38)

¹ Amo dya ang lista kang mga kaulangan ni Jesu-Cristo nga kaliwat ni David, kag si David kaliwat ni Abraham.

² Si Abraham amo ang tatay ni Isaac, si Isaac tatay ni Jacob, si Jacob tatay ni Juda kag kang anang mga kabugtoan. ³ Si Juda tatay nanday Fares kag Zara. Ang andang nanay kadya amo si Tamar. Si Fares tatay ni Esrom kag si Esrom tatay ni Ram, ⁴ si Ram tatay ni Aminadab, si Aminadab tatay ni Naason, si Naason tatay ni Salmon. ⁵ Si Salmon tatay ni Boaz, nga ang anang nanay kadya amo si Rahab. Si Boaz tatay ni Obed nga ang anang nanay kadya amo si Ruth. Si Obed tatay ni Jesse, ⁶ kag si Jesse tatay ni Haring David.

Si David tatay ni Solomon sa asawa anay ni Urias, ⁷ si Solomon tatay ni Roboam, si Roboam tatay ni Abias, si Abias tatay ni Asaf. ⁸ Si Asaf tatay ni Josafat, si Josafat tatay ni Joram, si Joram tatay ni Ozias, ⁹ si Ozias tatay ni Joatam, si Joatam tatay ni Acaz, si Acaz tatay ni Ezequias. ¹⁰ Si Ezequias tatay ni Manases, si Manases tatay ni Amos, si Amos amo ang tatay ni Josias, ¹¹ kag si Josias tatay ni Jeconias kag kang anang mga kabugtoan. Amo dya ang tion kang ginbihag ang mga Israelinhun paagto sa Babilonia.

¹² Kar-on, pagkatapos nga madara bilang bihag ang mga Israelinhun sa Babilonia, amo pa gid dyaay ang mga

kaulangan ni Jesus: si Jeconias amo ang tatay ni Salatiel, si Salatiel tatay ni Zorobabel. ¹³ Si Zorobabel tatay ni Abiud, si Abiud tatay ni Eliaquim, si Eliaquim tatay ni Azor, ¹⁴ si Azor tatay ni Sadoc, si Sadoc tatay ni Aquim, si Aquim tatay ni Eliud, ¹⁵ si Eliud tatay ni Eleazar, si Eleazar tatay ni Matan, si Matan tatay ni Jacob, ¹⁶ kag si Jacob amo ang tatay ni Jose nga bana ni Maria. Kag si Maria nga dya amo ang nanay ni Jesus nga ginatawag Cristo.

¹⁷ Gani, sa amo karia may napulo'g apat ka mga henerasyon halin kay Abraham hasta kay David, kag may napulo'g apat man ka mga henerasyon halin kay David hasta sa pagbihag sa mga Israelinhun pa-Babilonia. Kag halin sa pagbihag kananda pa-Babilonia hasta sa pagkatawo ni Cristo may napulo'g apat man ka mga henerasyon.

*Ang Pagkatawo ni Jesu-Cristo
(Lucas 2:1-7)*

¹⁸ Kar-on, amo dyaay ang mga nagkaratabo sa pagkatawo ni Jesu-Cristo. Kang ang nanay na kadya nga si Maria natalana run nga pagakaslun kay Jose, sa wara pa sanda kadya makasal nasapwan nga tana nagabusong paagi sa gahum kang Balaan nga Ispirito. ¹⁹ Si Jose nga ana mangin bana sangka matarung nga tawo, kag indi dya malyag nga mabutang si Maria sa kahuruy-anan. Gani, nagplano tana nga bulagan si Maria sa likum nga paagi. ²⁰ Samtang ginabinag-binag na ang mga bagay nga dya, may sangka anghel kang Ginoo nga nagpakita kana sa anang damgo kag nagkuon, “Jose, ikaw nga kaliwat ni David, indi ikaw magkahadluk sa pagpangasawa kay Maria hay nagabusong tana paagi sa gahum kang Balaan nga Ispirito. ²¹ Magabata tana kang sangka laki kag pangaranan mo dya kay Jesus, tungud

hay tana kadya amo ang magaluwas kang anang mga katawhan sa andang mga kasal-anan.”

²² Ang tanan nga dya natabo agud to nga matuman ang ginkuon kang Ginoo paagi sa anang propeta, ²³ “May sangka ulay nga magabusong kag magabata kang sangka laki kag pagatawgun tana nga Emanuel” (kon sayudon, “Ang Dios kaimaw natun”).

²⁴ Kang makabugtaw si Jose, gintuman na ang ginsugo kang anghel kang Ginoo kag ginpangasawa na si Maria. ²⁵ Pero wara tana maghulid kay Maria hasta nga nakabata dya kang sangka laki. Kag ginpangaranan na ang bata nga Jesus.

2

Ang Pagdoaw kang mga Mangin-aramun

¹ Kar-on, si Jesus natawo sa banwa kang Betlehem sa probinsya kang Judea sa panahon nga si Herodes amo ang hari. Sangka adlaw kato may nag-abot sa Jerusalem nga mga mangin-aramun nga mga laki nga naghaling sa sidlangan. ² Namangkot sanda, “Sa diin bala ang bata nga natawo nga mangin hari kang mga Judio? Hay nakita namun ang bituon rugto sa sidlangan nga nagapatimaan nga natawo run tana, amo gani nga nag-agto kami rugya agud magsimba kana.”

³ Kang mabatian dya ni Haring Herodes, natublag tana kag amo man ang bilog nga katawhan kang Jerusalem.

⁴ Gani, ginpatawag na ang tanan nga mga pangulo kang kaparian kag mga manunudlo kang Kasugoan kag ginpamangkot sanda kon diin matawo ang Cristo. ⁵ Nagsugid sanda kana, “Sa banwa kang Betlehem nga sakup kang Judea, hay amo dya ang ginsulat kang propeta:

⁶ Ikaw, Betlehem, sa lugar kang Juda,

bukun ti ikaw ang pinakakubus nga lugar sa bilog nga Juda,
 hay rugyan kanimo magahalin
 ang sangka pangulo nga magadumara kang akun
 mga katawhan nga mga Israelinhun.”

⁷ Amo to kag likum nga ginpatawag ni Herodes ang mga mangin-aramun nga to kag pamangkuton kon ano gid oras nagtuhaw ang bituon. ⁸ Pagkatapos karia, ginpapanaw sanda ni Herodes paagto sa Betlehem kag ginbilinan, “Panaw kamo run to kag pangitaa ninyo kang maid-id ang bata, kag kon makita run gani ninyo balik kamo rugya kag sugidan ako agud to nga makaagto man ako sa pagsimba kana.” ⁹⁻¹⁰ Pagkatapos hambal kananda kang hari nagpanaw sanda. Kang nagapanaw run sanda nakita liwan nanda ang bituon nga amo man ang andang nakita sa sidlangan. Kag nalipay gid sanda kamayad! Gin-giyahan sanda kang amo nga bituon hasta nga nakalambot sanda sa lugar nga sa diin rugto ang bata. ¹¹ Kang pagsulud nanda sa balay, nakita nanda ang bata kag si Maria nga anang nanay. Nagluhod sanda sa pagsimba sa bata. Ginbuksan nanda ang andang mga regalo nga bulawan, insenso kag mahamot nga lana nga ginatawag mira, kag anda dya nga ginhalad sa bata. ¹² Pagkatapos karia, ginpaandaman sanda kang Dios paagi sa damgo nga indi run sanda magbalik kay Herodes. Gani, sa lain run nga aragyan sanda nag-agi pauli sa andang lugar.

Ang Pagpalagyo Paagto sa Ehipto

¹³ Kang nakalumbos run ang mga mangin-aramun nga to, ang anghel kang Ginoo nagpakita kay Jose paagi sa damgo nga nagakuon, “Bangon, dar-a ang bata kag ang anang nanay kag magpalagyo kamo sa Ehipto. Magtiner

lang kamo anay rugto hasta kon san-o ko kamo ikunan nga maghalin, hay ipapangita ni Herodes ang bata kag ana dya nga ipapatay.”¹⁴ Gani, nagbangon si Jose kag gindara na ang bata kag ang nanay na kadya nga si Maria kag nagpanaw lagi sanda kang gabii nga to paagto sa Ehipto.¹⁵ Nagtiner sanda rugto hasta sa tion nga napatay si Herodes. Natabo dya agud to nga matuman ang ginkuon kang Ginoo paagi sa anang propeta, “Gintawag ko ang akun bata nga laki halin sa Ehipto.”

Ang Pagpamatay kang mga Kabataan nga Laki

¹⁶ Si Herodes tana, kang naman-an na nga ginloko tana kang mga mangin-aramun, nag-ugut gid tana kamayad. Nagmando tana nga pamatyun ang tanan nga mga bata nga laki sa banwa kang Betlehem kag sa mga iningud nga lugar—mga bata nga nagapangedadun kang darwa ka tuig panaba, suno sa tion nga naman-an na halin sa mga mangin-aramun kon kasan-o nagtuhaw ang bituon.¹⁷ Gani sa amo karia natuman ang ginkuon kang propeta nga si Jeremias,

¹⁸ “May mabatian nga paghinibi kag pagpanangis sa banwa kang Rama,
nagaparanangisun si Raquel para sa anang mga kabataan;
indi run gid tana magpalugpay
tungud nga nagkaramatay run sanda kadya.”

Ang Pagbalik halin sa Ehipto

¹⁹ Kar-on, kang napatay run si Herodes, ang anghel kang Ginoo nagpakita liwan kay Jose sa anang damgo rugto sa Ehipto. Ang anghel nagkuon kana nga,
²⁰ “Bangon, dar-a ang bata kag ang anang nanay nga si Maria kag magbalik kamo sa lugar kang Israel, hay patay run ang mga tawo nga nagahingabot sa kabuhi

kang bata.” ²¹ Gani nagbangon si Jose kag gindara na ang bata kag ang anang nanay kag nagbalik sanda sa lugar kang Israel. ²² Pero kang pagkamaan na nga si Arquelo amo ang nagbulus sa anang tatay nga si Herodes bilang hari sa Judea, hinadlukan tana kadya mag-agto rugto. Ginpaandaman tana kadya sa anang damgo, amo gani nga sa probinsya kang Galilea run lang sanda nag-agto, ²³ rugto sanda nagtiner sa banwa kang Nazaret. Gani natuman ang ginkuon kang mga propeta, “Pagatawgun tana nga Nazarenhun.”

3

*Ang Pagpangwali ni Juan nga Manugbawtiso
(Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-18; Juan 1:19-28)*

¹ Nag-abot ang tion nga si Juan nga Manugbawtiso nagpangwali sa naligwin nga logar kang Judea nga nagakuon, ² “Maghinulsul kamo kag talikdan ninyo ang inyong mga sala, hay ang ginharian kang langit marapit run lang nag-abot.” ³ Si Juan nga dya amo ang ginatumud ni propeta Isaias kang magkuon tana,
“Rugto sa kamingawan may nagahambal kang matunog
gid nga nagakuon;

Iaman ninyo ang dalan kang Ginoo
tadlungan ninyo ang anang mga pagaagyan.”

⁴ Dya si Juan nagasuksok kang panaptun nga nahuman sa bulbol kang sapat nga kamelyo kag may wagkus nga panit sa anang hawak. Ang ana kadya nga pagkaun mga apan kag dugus. ⁵ Duro nga mga tawo nga halin pa sa Jerusalem kag sa tanan nga lugar nga sakup kang probinsya kang Judea kag sa tanan nga mga lugar nga marapit sa suba kang Jordan ang nag-aragto kana. ⁶ Gintoad nanda sa Dios ang andang mga kasal-anan, kag ginbawtisoan sanda ni Juan sa suba kang Jordan.

⁷ Pero kang makita ni Juan nga duro nga mga Fariseo kag mga Saduceo ang nag-aragto kana sa pagpabawtiso, ginkun-an na sanda, “Mga kaliwat kamo kang mga sawal Sin-o ang nagkuon kaninyo nga makapalagyo kamo sa silot kang Dios nga magaabot?” ⁸ Ipakita ninyo sa inyo kabuhi nga naghinulsul kamo kag nagbiya run sa inyo nga mga kasal-anan. ⁹ Indi kamo magsarig nga indi kamo pagsilotan hay kuon ninyo mga linahi kamo ni Abraham. Sugidan ko kamo: bisan ang mga bato nga dya sarang kang Dios himuon nga mga linahi ni Abraham. ¹⁰ Bisan gani kadya ang wasay nahanda run nga itapas sa kahoy. Ang kada kahoy nga wara nagapamunga kang mayad pagatapsun kag itablug sa kalayo.”

¹¹ Kag nagkuon pa gid kananda si Juan, “Ginabawtiso-han ko kamo sa tubig tanda kang inyong paghinulsul kag pagtalikod sa inyong mga kasal-anan. Pero may magaabot nga labaw pa gid sangsa kanakun, nga bisan pa gani sa pagbitbit kang ana mga sandalyas bukun ako ti takus. Pagabawtiso-han na kamo kang Balaan nga Ispirito kag kalayo. ¹² Pagapainun na ang mga tawo nga mayad sa mga malain, pareho kang nagatahup tana kang lamigas nga ginapain na ang timgas sa upa. Ang timgas kadya ginatipon na kag taguon sa kamarin, kag ang upa tana ginatablug sa kalayo nga sa diin wara ti katapusan ang anang pagdaba-daba.”

Ang Pagbawtiso kay Jesus

(Marcos 1:9-11; Lucas 3:21-22)

¹³ Sa amo man to nga mga inadlaw, nag-abot si Jesus halin sa Galilea kag nag-agto kay Juan sa suba kang Jordan sa pagpabawtiso. ¹⁴ Indi raad gusto ni Juan nga magbawtiso kay Jesus. Nagkuon si Juan, “Andut haw nga ako ang magabawtiso kanimo? Ikaw raad tana ang dapat

magbawtiso kanakun!” ¹⁵ Pero nagsabat si Jesus kana, “Sa kadya nga tion himoa ang nagakadapat himuon, agud to nga matuman natun ang kabubut-un kang Dios.” Gani nga nagpasugot si Juan. ¹⁶ Pagkatapos nga mabawtisoan si Jesus nagtakas tana sa tubig. Dayon nagbukas ang langit kag nakita na ang Balaan nga Ispirito nga nagakunsag nga daw pating kag nagtungtong kana. ¹⁷ Kag may nabatian nga limug halin sa langit nga nagakuon, “Amo dya ang akun hinigugma nga Anak nga akun gid nahamut-an.”

4

Ang Pagsulay kay Jesus

(Marcos 1:12-13; Lucas 4:1-13)

¹ Pagkatapos nga si Jesus nabawtisoan, gin-gamhan tana kang Balaan nga Ispirito kag gindara sa kamingawan para sulayun kang Yawa. ² Rugto, wara gid si Jesus magkaun sa sulud kang kap-atan ka adlaw kag kap-atan ka gabii kag gin-gutum gid tana. ³ Nag-abot ang Yawa kag nagkuon kay Jesus, “Kon ikaw ang Anak kang Dios, abi mandoi dyang mga bato nga mangin tinapay.”

⁴ Pero nagsabat si Jesus, “Nasulat sa kasulatan, ‘Ang tawo indi lamang sa pagkaun mabuhi kundi sa kada pulong nga ginahambal kang Dios.’” ⁵ Pagkatapos kato, gindara tana kang Yawa sa Jerusalem nga amo ang Balaan nga syudad, kag ginpatindug sa pinakamataas nga bahin kang Templo. ⁶ Nagkuon ang Yawa kana, “Kon matuod nga ikaw ang Anak kang Dios, abi paglumpat halin rugya kadya. Hay nasulat sa kasulatan, ‘Suguon kang Dios ang anang mga anghel nga amligan ikaw; pagasapnayun nanda ikaw agud to nga bisan ang imong kahig indi makabunggu sa bato.’” ⁷ Nagsabat si Jesus kana, “Nasulat man sa kasulatan, ‘Indi mo pagsulayun ang Ginoo nga imo Dios.’” ⁸ Dayon gindara pa gid kang Yawa si Jesus

sa tama gid ka taas nga bukid kag ginpakita kana ang tanan nga mga ginharian sa kalibutan kag ang andang mga kagamhanan. ⁹ Kag nagkuon ang Yawa kana, “Itugro ko kanimo ang tanan nga dya kon magaluhod ikaw kag simbahun ako.” ¹⁰ Nagsabat si Jesus, “Parayu kanakun, Satanas! Hay nasulat sa kasulatan, ‘Simbahun mo ang Ginoo nga imo Dios kag tana gid lang ang imo alagadun!’ ”

¹¹ Amo to kag ginbayaan tana kang Yawa. Nag-abot ang mga anghel kag nag-atipan kana.

*Nag-umpisa si Jesus kang Anang Buruhatun sa Galilea
(Marcos 1:14-15; Lucas 4:14-15)*

¹² Kar-on, kang mabatian ni Jesus nga napriso si Juan nga Manugbawtiso, nagbalik tana sa probinsya kang Galilea. ¹³ Nag-abot tana sa banwa kang Nazaret pero wara tana magtiner rugto, kundi rugto tana nagtiner sa banwa kang Capernaum. Ang banwa nga dya, makita sa binit kang linaw kang Galilea nga sakup kang teritoryo kang Zabulon kag Neftali. ¹⁴ Natabo dya agud matuman ang ginkuon ni propeta Isaias:

¹⁵ “Ang teritoryo kang Zabulon kag teritoryo kang Neftali, sa binit kang baybayun kag sa pihak kang suba kang Jordan,

sa lugar nga ginatawag Galilea nga ginaulian man kang mga bukun ti Judio!

¹⁶ Ang mga tawo rugyan nga nadulman kang sala nakakita kang tuman nga kasanag.

Ang kasanag nga dya nagapamanagbanag sa mga tawo nga nagakahadluk sa kamatayun tungud kang sala.”

¹⁷ Halin kato, nag-umpisa ka pangwali si Jesus nga nagakuon, “Hinulsuli ninyo kag talikdan ang inyong mga kasal-anan, hay ang ginharian kang langit marapit run lang mag-abot.”

*Ang Pagtawag ni Jesus sa Apat ka Mangingisda
(Marcos 1:16-20; Lucas 5:1-11)*

¹⁸ Kang nagapanaw si Jesus sa binit kang linaw kang Galilea, nakita na ang darwa ka magbugto nga mangingisda. Dya amo sanday Simon nga ginatawag Pedro kag si Andres nga anang bugto. Nagaladlad sanda kadya kang pukot sa linaw. ¹⁹ Nagkuon si Jesus kananda, “Dali, sunod kamo kanakun hay tudloan ko kamo nga magpangdara kang mga tawo nga magsunod kanakun.” ²⁰ Lagi-lagi ginbayaan nanda ang andang mga pukot kag magsunod kana.

²¹ Nagpadayon si Jesus sa pagpanaw kag sa uruonhan nakita na pa gid ang darwa ka magbugto nga sanday Santiago kag Juan nga mga bata ni Zebedeo. Rugto sanda sa andang baruto nga nagapamuna kang andang pukot imaw kang andang tatay nga si Zebedeo. Gintawag sanda kadya ni Jesus nga magsunod kana. ²² Kag lagi-lagi kato, ginbayaan nanda ang andang baruto kag ang andang tatay kag nagsunod sanda kay Jesus.

*Si Jesus Nagpanudlo, Nagpangwali, kag Nagpang-ayad
(Lucas 6:17-19)*

²³ Ginlibot ni Jesus ang bilog nga probinsya kang Galilea, nga nagapanudlo sa mga sinagoga. Nagpangwali tana kang Mayad nga Balita nahanungud sa pagginahum kang Dios, kag nagpang-ayad kang tanan nga sahi kang masakit kag balatian kang mga tawo. ²⁴ Kag ang balita nahanungud kay Jesus naglapnag sa bilog nga Siria gani ginpangdara nanda kana ang tanan nga mga masakitun, kag ang mga nagaantos sa nagkalain-lain nga mga bala-tian, ang mga ginagamhan kang mga demonyo, ang mga kuyapun kag ang mga paralitiko. Ginpang-ayad sanda kadya ni Jesus. ²⁵ Tungud karia, duro nga mga tawo

ang nagsurunod kana nga nagharalin pa sa Galilea, sa Decapolis, sa Jerusalem, sa Judea kag sa lugar sa pihak kang Jordan.

5

Ang Wali ni Jesus sa Bakulod
(Lucas 6:20-23)

¹ Kang nakita ni Jesus ang duro nga mga tawo, nagtukad tana sa bakulod kag nagpungko rugto. Nagparapit kana ang ana nga mga disipulo ² kag nag-umpisa tana kadya sa pagpanudlo kananda nga nagakuon:

³ “Bulahan ang mga nagakilala nga wara sanda ti may mahimo kon wara ang Dios,
hay sanda kadya ang mapasakup sa ginharian kang langit!

⁴ Bulahan ang mga nagapangasubu,
hay pagalipayun sanda kang Dios!

⁵ Bulahan ang mga mapainubusun,
hay sanda kadya ang makabaton kang ginsaad kang Dios!

⁶ Bulahan ang mga may bahul nga handum nga mangin matarung sa panuruk kang Dios,
hay itugro kang Dios kananda ang andang ginahandum!

⁷ Bulahan ang mga maluloy-on,
hay pagakaloy-an man sanda kang Dios!

⁸ Bulahan ang mga may putli ti tagipusuon,
hay makita nanda ang Dios!

⁹ Bulahan ang mga tawo nga nagapangita kang pamaagi nga mangin malinung ang tanan,
hay sanda pagatawgun kang Dios nga anang mga kabataan!

¹⁰ Bulahan ang mga ginahingabot tungud kang andang pagsunod sa kabubut-un kang Dios, hay sanda kadya ang mapasakup sa ginharian kang langit!

¹¹ “Bulahan kamo kon insultohan kamo kang mga tawo kag hingaboton kag butang-butangan kang istorya nga malain kag bukun ti matuod tungud kang inyo pagsunod kanakun. ¹² Amo man kabay ria nga paghingabot ang naaguman kang mga propeta kato anay? Gani, magkalipay kamo kag magsinadya, tungud hay bahul nga padya ang ginaaman kaninyo kang Dios rugto sa langit.

Asin kag Kasanag

(Marcos 9:50; Lucas 14:34-35)

¹³ “Kamo daw pareho kang asin nga kinahanglanun gid kang mga tawo. Pero kon ang asin maduraan run gani kang ana nga kapait, indi run gid dya mapapait liwan. Indi run dya mapuslan gani ginapilak run lang sa gwa kag lapakun kang mga tawo.”

¹⁴ “Kamo daw pareho kang sulo nga nagasanag sa mga tawo nga indi mahimo nga indi makita pareho kang syudad nga napatindug sa ibabaw kang bakulod. ¹⁵ Wara ti may nagasindi kang sulo kag ana man lang dya nga takluban, kundi nga ginabutang na dya sa turungtongan agud to nga masanagan ang tanan nga rugyan sa sulud kang balay. ¹⁶ Gani, kinahanglan nga ipasigahun ninyo ang inyong sulo sa mga tawo agud to nga makita nanda ang inyo mayad nga mga binuhatan kag madayaw nanda ang inyo Amay sa langit.”

Ang Panudlo nahanungud sa Kasugoan

¹⁷ “Indi kamo magpinsar nga nag-abot ako para himuon nga wara ti pulos ang Kasugoan ni Moises kag ang mga sinulat kang mga propeta. Wara ako mag-abot para

himuon nga wara ti pulos ang mga ria kundi agud matuman ria tanan. ¹⁸ Tandai gid ninyo dya. Madura man ang langit kag ang lupa, wara gid ti bisan sangka letra ukon pinakagamay nga pintok kang Kasugoan kang Dios ang mangin wara ti pulos hasta nga matuman dya tanan. ¹⁹ Gani ang bisan sin-o man nga nagalapas kang pinakagamay nga bahin kang mga Kasugoan nga dya, kag nagatudlo sa iba sa paglapas man kadya, ria nga tawo amo ang mangin pinakanaba sa ginharian kang langit. Pero ang nagatuman tana sa kasugoan kag nagatudlo sa iba sa pagtuman karia, tana ang kabigun nga dungganun sa ginharian kang langit. ²⁰ Sugidan ko kamo, sarang lang kamo mapasakup sa ginharian kang langit kon ang inyo pagtuman sa kabubut-un kang Dios labaw pa sa pagtuman kang mga manunudlo kang Kasugoan kag kang mga Fariseo.

Ang Panudlo nahanungud sa Kaugut

²¹ “Naman-an ninyo nga ang atun mga kaulangan kauna ginkun-an, ‘Indi ikaw magpatay kang tawo, hay ang bisan sin-o man nga makapatay magapanabat sa hukmanan.’ ²² Pero kar-on nagakuon ako kaninyo, ang bisan sin-o nga nagaugut sa ana nga isigka-tawo magapanabat sa hukmanan, kag ang bisan sin-o nga nagapakalain sa ana nga isigka-tawo sa pagkuon kana, ‘Hoy, wara timo ti pulos’ pagadar-un sa pinakamataas nga hukmanan. Kag ang bisan sin-o nga nagakuon sa anang isigka-tawo, ‘Omang kaw’ sirilotan tana sa impyerno. ²³ Gani kon magdara ikaw kang imo nga haralad sa Dios sa altar kag nadumduman mo nga ang imo gali nga isigka-tawo naglain ang anang buut kanimo, ²⁴ ibayai anay ang imo nga haralad sa atubangan kang altar kag magpakighusay sa imo isigka-tawo kag magbalik kag ihalad ang imo nga haralad sa Dios.

²⁵ “Kon may tawo nga mag-akusar kanimo, mag-pakighusay ikaw kana sa wara pa kamo makaabot sa hukmanan. Tungud hay kon rugto run gani kamo basi kon itugyan na ikaw sa howis kag itugyan ikaw kang howis sa gwardya kag isulud ikaw sa prisohan. ²⁶ Ginakuon ko kanimo, sigurado gid nga magapabilin ikaw sa sulud kang prisohan hasta nga maubos mo ka bayad ang tanan nimo nga pina.

Ang Panudlo nahanungud sa Pagpakighilawas

²⁷ “Naman-an ninyo nga ang atun mga kaulangan kauna ginkun-an pa gid, ‘Indi kamo magpakighilawas.’ ²⁸ Pero nagakuon ako kaninyo, ang bisan sin-o nga nagaturuk sa bayi nga may pagkaibug nakasala tana kang pagpakighilawas sa anang panghuna-huna. ²⁹ Gani kon ang tuo nimo nga mata amo ang kabangdanan kang imong pagpakasala lokita ria kag itablug. Mas mayad pa nga madura ang sangka bahin kang imong lawas sangsa mag-antos ang bilog nimo nga lawas sa impyerno. ³⁰ Kag kon ang tuo nimo nga alima amo ang kabangdanan kang imong pagpakasala utda ria kag itablug. Mas mayad pa nga madura ang sangka bahin kang imo lawas sangsa mag-antos ang bilog nimo nga lawas sa impyerno.

Ang Panudlo nahanungud sa Pagbulagay kang Mag-asawa (Mateo 19:9; Marcos 10:11-12; Lucas 16:18)

³¹ “Naman-an ninyo nga ang atun mga kaulangan kauna ginkun-an man, ‘Ang laki nga magabulag sa anang asawa, dapat magtugro sa anang asawa kang kasulatan kang pagbulaganay.’ ³² Pero nagakuon ako kaninyo, ang bisan sin-o nga magabulag sa anang asawa nga wara lang man nagapanginlaki, tana mismo ang mangin kabangdanan nga makasala ang anang asawa kang pagpanginlaki kon magpamana dya liwan. Kag ang bisan sin-o nga

magpangasawa sa bayi nga ginbulagan kang anang bana nakasala man kang pagpanginbayi.

Ang Pagpanudlo nahanungud sa Panumpa

³³ “Nagpadayon pa gid si Jesus sa pagpanudlo, ‘Naman-an ninyo nga ang atun mga kaulangan kauna ginkunan, Indi mo paggub-un ang imong ginsumpaan, kundi tumanun mo gid ang imong ginsumpa sa Ginoo.’ ³⁴ Pero ginakuon ko kaninyo, kon magsaad gani kamo indi gid kamo magpanumpa. Indi gid kamo magpanumpa nga ginagamit ninyo nga saksi ang langit, hay amo ria ang trono kang Dios, ³⁵ ukon magpanumpa nga ginagamit ninyo nga saksi ang lupa, hay amo dya ang turungtongan kang anang mga kahig, ukon magpanumpa nga ginagamit ninyo nga saksi ang Jerusalem, hay amo ria ang syudad kang gamhanan nga Hari. ³⁶ Indi man ikaw magpanumpa nga ginagamit nimo nga saksi ang imo ulo, hay bisan sangka nahut kang imong buhok indi mo mapaputi ukon mapaitum. ³⁷ Magkuon lang kamo nga ‘Huid’ kon ang buut ninyo hambalun ‘huid’ kag ‘Indi’ kon ang buut ninyo hambalun ‘indi’; ang bisan ano pa nga idugang ninyo dyan karia nagahalin run sa Malaot.

*Ang Panudlo nahanungud sa Pagtimalus
(Lucas 6:29-30)*

³⁸ “Naman-an ninyo nga ang atun mga kaulangan kauna ginkun-an, ‘Kon ginlokot mo ang mata kang imong isigka-tawo pagalukatun man ang imo mata, kag kon ginbingaw mo ang unto kang imong isigka-tawo pagabin-gawun man ang imong unto.’ ³⁹ Pero amo tana dyaay ang akun ikuon kaninyo, indi kamo magbato sa mga tawo nga nagahimo kang malain kaninyo. Kon tampaun gani ikaw sa imong sampihak nga bagiing, itaya mo man ang sampihak. ⁴⁰ Kon may magdemanda kanimo sa tuyo nga

bul-un na ang imong bayo, itugro mo man kana pati ang imong kunup. ⁴¹ Kon may magpirit kanimo nga pas-anun ang anang karga sa karayuun nga sangka kilometro, pas-ana ria kang darwa ka kilometro. ⁴² Kon may magpangayo kanimo tugroi tana, kag kon may maghuram kanimo pahurama.

Ang Paghigugma sa mga Kaaway

(Lucas 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Naman-an ninyo nga ang atun mga kaulangan kauna ginkun-an, ‘Palanggaa ang imo mga abyan kag kaukti ang imo mga kaaway.’ ⁴⁴ Pero nagakuon ako kaninyo, palanggaa ang inyo kaaway kag pangamuyoi ninyo ang mga nagahingabot kaninyo. ⁴⁵ Himoa ninyo ria agud to nga mangin takus kamo nga pagatawgun nga anak kang inyo Amay sa langit. Tungud hay pareho na nga ginapasirak ang adlaw sa mga malain kag sa mga mayad nga mga tawo, kag parareho man lang nga ginatugroan na kang uran ang mga matarung kag ang mga bukun ti matarung. ⁴⁶ Kon ang ginahigugma ninyo amo man lang ang mga tawo nga nagahigugma man kaninyo, ti, ano bay nga padya ang mabuul ninyo halin sa Dios? Bisan gani kabay ang mga manugsukot kang buwis nagahimo man karia? ⁴⁷ Kag kon ang ginabugno ninyo ang inyo man lang mga abyan, ti, ano gid bay karia ang kinalain na sa ginahimo kang iba? Bisan gani ang mga tawo nga wara nakakilala sa Dios nagahimo man karia. ⁴⁸ Gani, kamo tana, kinahanglan nga mangin himpit pareho kang inyo Amay sa langit.”

6

Ang Panudlo nahanungud sa Pagbulig sa Iba nga Tawo

¹ Nagpadayon pa gid si Jesus sa pagpanudlo kananda, “Mag-andam kamo sa inyo pagkarelihiyoso nga bukun ti pakita-kita lang sa mga tawo. Tungud hay kon nagapakita-kita lang kamo, wara gid kamo ti padya nga mabaton halin sa inyo Amay sa langit.

² “Gani, kon nagatugro kamo kang limos, indi ninyo dya pagpanugid-sugid sa bisan kay sin-o, pareho kang ginahimo kang mga hipokrito sa mga sinagoga kag sa mga dalan agud makita kang mga tawo ang andang ginahimo para dayawun sanda. Pero sa pagkamatuod lang tana, ginakuon ko kaninyo nga nabaton nanda run ang andang padya. ³ Pero kamo tana, kon nagatugro kamo kang limos, indi ninyo gid pagpamaan bisan sa pinakasuud ninyo nga amigo, ⁴ agud to wara ti may makamaan kang inyong ginahimo. Kag ang inyo Amay nga nakakita kang inyo ginahimo sa sikrito amo ang magapadya kaninyo.

*Ang Panudlo Nahanungud sa Pagpangamuyo
(Lucas 11:2-4)*

⁵ “Kag kon magpangamuyo gani kamo, indi kamo magsunod sa mga ginahimo kang mga tawo nga hipokrito. Tungud hay kon magpangamuyo sanda gusto gid nanda magtindug sa mga sinagoga kag sa mga pamusod kang karsada agud to nga makita sanda kang mga tawo. Pero sa pagkamatuod lang tana, ginakuon ko kaninyo nga nabaton nanda run ang andang padya. ⁶ Pero kon magpangamuyo gani kamo, magsulud kamo sa inyo kwarto kag magpanirado. Rugto kamo magpangamuyo sa inyo Amay nga indi makita. Kag pagapadyaan kamo kang inyo Amay sa langit nga nakakita kang inyo ginahimo sa sikrito.

⁷ “Kag kon nagapangamuyo kamo, indi kamo magsagad liwan-liwan kang mga tinaga nga wara lang man ti pulos,

pareho kang ginahimo kang mga tawo nga wara nakakilala sa Dios. Amo ria ang andang ginahimo tungud hay nagapinsar sanda nga pamatian sanda tungud hay lawid ang andang pangamuyo. ⁸ Gani indi ninyo pagsunda ang andang ginahimo hay naman-an run kang inyo Amay ang inyo nga mga kinahanglanun sa wara pa kamo makapangayo kana. ⁹ Kon magpangamuyo gani kamo, amo dyaay: Amay namun nga rugyan sa langit,

kabay nga pakabalaanun ang imo Ngaran,

¹⁰ kabay nga mag-abot run ang tion kang imo paghari, kabay nga matuman ang imong pagbuut rugya sa lupa pareho nga ginatuman rugyan sa langit.

¹¹ Tugroi kami kang pagkaun nga amun kinahanglan sa kadya nga adlaw.

¹² Patawara kami kang amun mga sala, pareho nga ginapatawad namun ang mga nakasala kanamun.

¹³ Kag indi nimo pag-itugot nga madaug kami kang mga pagsulay,

kundi luwasun mo kami sa Malaot. [Ikaw gid lang ang Hari sa tanan, ikaw ang pinakagamhanan, kag kanimo ang tanan nga kahimayaan hasta sa wara ti katapusan. Amen.]

¹⁴ “Kinahanglan gid man nga patawarun ninyo ang mga nakasala kaninyo, tungud hay kon patawarun ninyo pagapatawarun man kamo kang inyo Amay nga rugto sa langit. ¹⁵ Pero kon wara ninyo ginapatawad ang iba sa andang mga sala, indi man kamo pagpatawarun kang inyo Amay.”

Ang Panudlo nahanungud sa Pagpuasa

¹⁶ Nagkuon pa gid si Jesus, “Kon nagapauasa gani kamo, indi ninyo pagpasubua ang inyong itsora pareho kang ginahimo kang mga hipokrito. Nagalagaw sanda nga wara

nakapanghulam-os kag wara nakapanghusay agud to nga maman-an kang tanan nga nagapuasa sanda. Sa pagkamatuod lang tana, ginakuon ko kaninyo nga nabaton nanda run ang andang padya. ¹⁷ Pero kon magpuasa gani ikaw, magpanghulam-os ikaw kag magpanghusay, ¹⁸ agud to nga wara ti may makamaan nga nagapuasa ikaw, luwas lang sa imo Amay nga indi makita. Kag tana nga nakakita kang imo nga ginahimo sa sikrito, amo ang magapadya kanimo.

Manggad sa Langit
(Lucas 12:33-34)

¹⁹ “Indi kamo magsuput kang manggad para sa inyo kaugalingun rugya sa kalibutan, nga sa diin ranggaun lang man kang mga tanak kag kang tuktuk, ukon sudlun kang takawan ang inyo balay kag takawun dya. ²⁰ Sa baylo, magsuput kamo kang manggad rugto sa langit, nga amo ang inyo nga mayad nga buhat, hay rugto sa langit wara ti tanak kag tuktuk nga magarangga karia, kag wara ti takawan nga makasulud para magpanakaw. ²¹ Tungud hay kon sa diin ang inyo manggad rugto man ang inyo panghuna-huna.”

Ang Mata amo ang Sulo kang Lawas
(Lucas 11:34-36)

²² “Ang mata amo ang sulo kang lawas. Gani kon masanag ang imo panuruk, masanagan man ang bug-os nimo nga lawas. ²³ Pero kon dulum ang imo panuruk, madulman man ang bug-os nimo nga lawas. Gani kon ang kasanag nga rugyan kanimo dulum gali, daw ano ayhan kadulum ang imo kahimtangan!”

Ang Dios ukon ang Manggad?
(Lucas 16:13; 12:22-31)

²⁴ “Wara ti tawo nga makaalagad kang dungan sa darwa ka agalun, hay ang matabo karia kaugtan na ang isara kag palanggaun na ang isara, ukon alagadun na kang husto ang isara kag ang isara tana tamayun na. Indi ninyo maalagad kang dungan ang Dios kag ang manggad.

²⁵ “Amo gani nga nagakuon ako kaninyo nga indi kamo magsagad ka palibug sa inyo pagpangabuhi; kon ano ang inyo ikan-un ukon immun kag kon ano ang inyo isuksok para sa inyo lawas. Indi bala nga mas importante ang kabuhi sangsa pagkaun, kag ang lawas sangsa bayo?

²⁶ Turuka bala ninyo ang mga pispis nga nagalupad-lupad. Wara sanda nagatanum kag wara man sanda nagaani, kag wara man sanda nagasuput sa kamarin, pero ang inyo Amay sa langit nagapakaun kananda. Indi bala nga mas importante pa kamo sangsa mga pispis? ²⁷ Sin-o haw kaninyo ang makadugang kang anang kabuhi kang bisan gamay lang paagi sa anang pagpalibug?

²⁸ “Kag andut abi nga nagapalibug pa kamo sa inyo suruksukon? Turuka bala ninyo kon paano nagatubo ang mga bulak sa latagun. Wara sanda nagapangabudlay ukon nagahimo kang andang bayo. ²⁹ Pero ginakuon ko kaninyo, bisan pa si Solomon nga bantog kag tama ka manggaranun nga hari, wara gid makabayo kang pareho kang katahum kang bisan isara lang sa mga bulak nga dya. ³⁰ Kon ginapatahum kang Dios ang mga hilamon nga rugyan sa latagun nga buhi kadya kag sa sunod nga mga adlaw idap-ong lang man sa darapogan, kamo pa ayhan ang indi na pagpabayoan? Mga gamay kamo ti pagtuo! ³¹ Gani indi kamo magpalibug kag magkuon, ‘Ano bay ang atun ikan-un kadya?’ ukon ‘Ano bay ang atun immun?’ ukon maghambal pa gid kamo, ‘Ano bay ang atun isuksukon?’ ³² Tungud hay amo ria ang ginapaligban kang mga tawo nga wara makakilala sa Dios. Ang Amay ninyo

sa langit nakamaan run tana nga kinahanglan ninyo ang ria nga mga butang. ³³ Ang inyo tana himuon, labi kag labaw sa tanan magpasakup kamo sa pagginahum kang Dios kag sa pagtuman kang anang kabubut-un, kag itugro na gid ang tanan ninyo nga mga kinahanglanun. ³⁴ Gani indi kamo magpalibug kang inyo mga kinahanglanun para sa rum-an, tungud hay ang rum-an may ana man kaugalingun nga paraligban. Indi ninyo run kinahanglan nga dugangan pa ang mga paraligban nga nagaabot sa kada adlaw.”

7

Ang Paghusgar sa Iba (Lucas 6:37-38, 41-42)

¹ “Indi ninyo paghusgaran ang inyo isigka-tawo, agud to nga indi man kamo paghusgaran kang Dios. ² Tungud hay kon paano ang paghusgar ninyo sa iba nga tawo amo man karia ang paghusgar kang Dios kaninyo, kag ang taraksan nga inyo gin-gamit sa paghusgar sa iba amo man ang pagagamitun kang Dios kaninyo. ³ Ginamulalungan mo gid haw ang gamay nga puling sa mata kang imo isigka tawo, pero wara tana nimo ginasapak ang troso nga rugyan sa imo mata? ⁴ Paano ikaw makakuon sa imong isigka-tawo, ‘Bul-un ko ang imo nga puling,’ kon sa imo mismo nga mata may troso? ⁵ Mga hipokrito! Bul-a anay ang troso nga rugyan sa imo mata, agud to nga makakita ikaw ka mayad kag mabuul mo ang puling sa mata kang imo isigka tawo.

⁶ “Indi ninyo pag-itugro sa mga ayam ang mga butang nga para sa Dios, tungud hay basi balikdun nanda kamo kag ikadtun. Kag indi ninyo pag-ipilak ang inyo mga perlas sa mga baboy tungud hay basi lapak-lapakun lang nanda ria.”

*Magpangayo, Magpangita, kag Magpanuktok
(Lucas 11:9-13)*

⁷ Magpangayo kamo sa Dios kag mabaton ninyo ang inyo ginapangayo. Magpangita kamo kag makita ninyo ang inyo ginapangita. Magpanuktok kamo kag pagabuksan ang gawang para kaninyo. ⁸ Tungud hay ang bisan sin-o nga nagapangayo makabaton, kag ang bisan sin-o nga nagapangita makakita, kag ang bisan sin-o nga naganuktok pagabuksan ang gawang para kana. ⁹ Kamo nga mga ginikanan, kon magpangayo bala kang pagkaun ang inyo mga bata tugroan ayhan ninyo kang bato? ¹⁰ Ukon, kon magpangayo sanda kang isda tugroan bala ninyo kang sawa? ¹¹ Ti, kon kamo gani nga mga malaot, kamaan magtugro kang mga mayad nga butang sa inyo mga bata, ano pa gid ayhan ang inyo Amay sa langit! Itugro na gid ang mga mayad nga butang sa mga nagapangayo kana.

¹² “Gani, himoa ninyo sa inyo isigka-tawo ang gusto ninyo nga himuon nanda kaninyo. Amo dya ang kahulogan kang ginatudlo sa Kasugoan ni Moises kag kang mga sinulat kang mga propeta.”

*Ang Masipot kag ang Wayang nga Pwertahan
(Lucas 13:24)*

¹³ “Magsulud kamo sa sipot nga pwertahan, tungud hay ang wayang nga pwertahan kag ang malapad nga dalan nagapaagto sa impyerno, kag duro ang nagaaragi dyan karia. ¹⁴ Pero ang pwertahan kag dalan nga nagapaagto sa kabuhi nga wara ti katapusan masipot kag mabudlay, kag gamay lang ang nakamaan kang amo nga dalan.”

*Ang Kahoy Makilala sa anang Bunga
(Lucas 6:43-44)*

¹⁵ “Mag-andam kamo sa mga tawo nga nagapakunokuno nga mga propeta. Ria nga mga tawo kon turukun

daw mga mabuut pareho kang karnero, pero ang matuod tana karia daw pareho sanda kang mga lobo nga mapintas. ¹⁶ Makilala ninyo sanda paagi sa andang mga buhat. Pareho bala sa mga tanum, nagapamunga haw kang ubas ang sapinit, ukon ang mga talungon kang higera? ¹⁷ Ang kahoy nga mayad nagapamunga kang mayad. Pero ang kahoy tana nga sayud, sayud man ang anang bunga. ¹⁸ Ang mayad nga kahoy indi makapamunga kang sayud nga bunga, kag ang sayud nga kahoy indi makapamunga kang mayad nga bunga. ¹⁹ Ang kahoy nga wara nagapamunga kang mayad nga bunga ginatapas kag ginatablug sa kalayo. ²⁰ Amo gani nga ang mga tawo nga nagapakuno-kuno nga mga propeta, makilala ninyo paagi sa andang mga buhat.”

Wara Ako Makakilala Kaninyo

(Lucas 13:25-27)

²¹ “Bukun ti tanan nga mga tawo nga nagapanawag kanakan nga, ‘Ginoo, Ginoo namun,’ ang makapasakup sa ginharian kang langit, kundi ang mga tawo lang nga nagatuman sa kabubut-un kang akun Amay sa langit. ²² Sa adlaw kang paghukum duro ang magakuon kanakan, ‘Ginoo, Ginoo namun, paagi sa imo ngaran nagpangwali kami kang imo pulong, nagapanabog man kami kang mga demonyo paagi sa imo ngaran, kag naghimo kang duro nga mga katingalahan nga mga butang paagi sa imo ngaran.’ ²³ Pero amo dyaay ang isabat ko kananda, ‘Wara ako makakilala kaninyo. Parayu kamo kanakan, kamo nga nagahimo kang kalaotan!’ ”

Ang Darwa ka Tawo nga Nagpatindug kang Balay

(Lucas 6:47-49)

²⁴ “Gani, ang bisan sin-o nga nagapamati kag nagatuman kang akun mga ginapanudlo nga dya, pareho tana

kang tawo nga maaram nga nagpatindug kang anang balay nga ang pundasyon bato. ²⁵ Nagbunuk ang uran, nagbaha ang suba, kag nagwaswas ang mabaskug nga hangin sa balay, pero ang balay wara gid maiwan, tungud hay ginpatindug dya nga ang pundasyon na bato. ²⁶ Pero ang tawo tana nga nakabati kang akun mga ginpanudlo, ogaring wara na pagtumana, pareho tana kang tawo nga mango nga nagpatindug kang anang balay sa baras. ²⁷ Nagbunuk ang uran, nagbaha ang suba, kag nagwaswas ang mabaskug nga hangin sa balay, narumpag dya kag sobra gid ang pagkawasdak na kadya.”

Ang Awtoridad ni Jesus

(Marcos 1:22; Lucas 4:32)

²⁸ Pagkatapos hambal ni Jesus kang dya nga mga butang sa mga tawo, natingala gid sanda sa anang pagpanudlo, ²⁹ tungud hay nagpanudlo tana nga may awtoridad, kag bukun ti pareho kang mga manunudlo kang Kasugoan.

8

Gin-ayad ni Jesus ang Tawo nga Aruon

(Marcos 1:40-45; Lucas 5:12-16)

¹ Kang makadulhog si Jesus sa bakulod, duro nga mga tawo ang nagsurunod kana. ² Dayon, may sangka aruon nga nagparapit kag nagluhod sa anang atubang. Nagkuon dya, “Sir, kon gustohon mo, mapaayad mo ako kag himuon nga limpyo suno sa kasugoan.”

³ Gintandug tana ni Jesus kag ginhambalan, “Gusto ko. Maayad ikaw kag mangin limpyo!” Lagi-lagi nag-ayad ang tawo sa anang balatian. ⁴ Kag nagkuon si Jesus kana, “Indi gid ikaw magpanugid sa bisan kay sin-o, kundi agto ikaw sa pari kag magpalantaw kana. Dayon maghalad ikaw

kang haralad suno sa sugo ni Moises bilang pagpamatuod sa tanan nga ayad run ikaw.”

*Gin-ayad ni Jesus ang Surugoon kang Kapitan
(Lucas 7:1-10)*

⁵ Kang nagapasulud si Jesus sa banwa kang Capernaum, ginsug-alaw tana kang sangka kapitan kang suldado nga Romanhun, kag nagpakitluoy dya kana nga nagakuon, ⁶ “Sir, ang akun surugoon nagamasakit rugto sa balay. Nagabatang lang tana kag indi makahulag kag tam-an gid ang ana nga pag-antos.”

⁷ Nagkuon si Jesus kana, “Sige, agtunan ko tana kag ayadun.”

⁸ Nagsabat ang Kapitan kana, “Sir, indi ako takus magpasulud kanimo sa akun balay. Hambal lang ikaw kag magaayad ang akun surugoon. ⁹ Ako mismo sa idalum kang awtoridad kang mga opisyal, kag may mga suldado man sa idalum kang akun awtoridad. Kon maghambal gani ako sa isara nga, ‘panaw to’, mapanaw man tana. Kon magkuon pa gid ako sa isara nga, ‘agto rugya’ maagto man tana rugya. Kag sa akun oripun tana kon magkuon ako kana nga, ‘himoa dya’, ginahimo na man.”

¹⁰ Pagkabati karia ni Jesus natingala gid tana. Kag naghambal tana sa mga tawo nga nagasurunod kana, “Sugidan ko kamo, wara pa gid ako ti may nakita nga tawo sa Israel nga amo dya kabahul ang anang pagtuo.

¹¹ Sugidan ko kamo, duro nga mga tawo nga magahalin sa sidlangan kag kasalpan ang magakaun imaw kay Abraham, Isaac, kag Jacob sa punsyon sa ginharian kang langit.

¹² Pero ang mga tawo tana nga amo raad ang napasakup sa ginharian kang Dios pagatablug sa sagwa, rugto sa madulum nga lugar nga sa diin nagahinibi sanda kag

nagabinagrut ang andang mga unto.” ¹³ Nagkuon si Jesus sa kapitan, “Uli run, matuman ang imo ginatuohan.”

Kag sa amo gid to nga tion nag-ayad ang surugoon kang kapitan.

Duro ang Ginpang-ayad ni Jesus
(*Marcos 1:29-34; Lucas 4:38-41*)

¹⁴ Nag-agto si Jesus sa balay ni Pedro. Kag rugto nakita na ang ogangan ni Pedro nga bayi nga nagabatang kag may hilanat. ¹⁵ Gintandug ni Jesus ang ana alima, kag nag-ayad tana sa anang hilanat. Nagbangon tana kag maghimus kang pagkaun para kana.

¹⁶ Kang sirum run, duro nga mga tawo nga nasab-an kang mga demonyo ang ginpangdara kay Jesus. Ginpangtabog na ang mga malaot nga ispirito paagi sa paghambal na lang, kag ang tanan nga mga masakitun ginpang-ayad na. ¹⁷ Ginhimo na dya agud to nga matuman ang ginkuon ni propeta Isaias, “Ginbuul na ang atun mga masakit, kag gin-ayad na ang atun mga balatian.”

Ang Pagsunod kay Jesus
(*Lucas 9:57-62*)

¹⁸ Kang makita ni Jesus nga duro nga mga tawo ang nagatiripon sa anang palibot, ginsugo na ang anang mga disipulo nga magtabok sanda sa pihak kang linaw. ¹⁹ Dayon may sangka manunudlo kang kasugoan ang nagparapit kana kag nagkuon, “Maestro, maimaw ako kanimo bisan diin ikaw maagto.”

²⁰ Nagkuon si Jesus kana, “Ang mga singgarong may mga buho nga ginaistaran kag ang mga pispis may mga pugad, pero ang Anak kang Tawo wara gid ti balay nga ana mapahuwayan.”

²¹ May sangka disipulo si Jesus nga nagkuon, “Sir, mauli anay ako sa pagpalubung kang akun tatay.”

²² Nagsabat sa Jesus kana, “Imaw ikaw kanakun kag pabay-i ang mga patay nga maglubung kang anda mga patay.”

Ginpauntat ni Jesus ang Bagyo
(*Marcos 4:35-41; Lucas 8:22-25*)

²³ Nagsakay si Jesus sa baruto, kag nag-imaw kana ang anang mga disipulo. ²⁴ Samtang nagapanakayun sanda, golpi lang nagbagyo kang mabaskug sa may linaw, kag daw malunod ang andang baruto tungud kang daragkul nga mga balud. Pero si Jesus tana nagakaturug. ²⁵ Ginparapitan tana kang anang mga disipulo kag ginpukaw, “Ginoo, luwasa kami! Malunod kita!” ²⁶ Nagsabat si Jesus kananda, “Andut haw nga nahadluk gid kamo? Mga gamay kamo ti pagtuo.” Dayon nagbangon tana kag ginmandoan ang hangin kag ang mga balud nga maguntat. Kag nagkanay dayon.

²⁷ Natingala gid sanda tanan kag nagkuon, “Ano tana nga klase kang tawo dya man nga bisan ang hangin kag ang mga balud nagatuman kana?”

Gin-ayad ni Jesus ang darwa ka Tawo nga Ginasab-an kang mga Demonyo
(*Marcos 5:1-20; Lucas 8:26-39*)

²⁸ Pagtabok nanda sa pihak kang linaw, rugto sa lugar nga sakup kang Gadara, ginsug-alaw si Jesus kang darwa ka tawo nga naghalin sa mga rulubngan. Ang darwa nga dya ginasab-an kang mga demonyo. Mapintas sanda kamayad, gani nga wara gid ti may nagapangahas nga mag-agi rugto. ²⁹ Nagsinggit sanda kay Jesus, “Ikaw nga Anak kang Dios, ano ang imo labut kanamun? Nag-agto bala ikaw rugya agud nga silotan kami bisan wara pa mag-abot ang nagakaigo nga tion?”

³⁰ Rugto sa oroonahan ayon may panung kang mga baboy nga nagakaraun. ³¹ Gani nagpakitluoy kay Jesus ang mga demonyo nga nagakuon, “Kon tabugon mo gid man kami, rugto run lang kami pasudla sa mga baboy.”

³² Nagkuon si Jesus kananda, “Sige, panaw kamo!” Gani naggwa sanda sa darwa ka tawo kag nagsulud sa mga baboy. Nagdinagusu ang mga baboy paagto sa pil-as diretso sa tubig kag nagkaralumus.

³³ Ang mga manugsagod kang mga baboy nagdaralagan paagto sa banwa kag nagpanugid kang tanan nga natabo kag sa natabo man sa darwa ka tawo nga ginsab-an kang demonyo. ³⁴ Gani ang tanan nga mga tawo sa banwa nag-agto kay Jesus, kag pagkakita nanda kana nagpakitluoy sanda nga maghalin tana sa andang lugar.

9

Gin-ayad ni Jesus ang Paralitiko (Marcos 2:1-12; Lucas 5:17-26)

¹ Nagsakay liwan si Jesus sa baruto, kag nagbalik sa pihak kang linaw, kag nag-uli sa anang kaugalingun nga banwa. ² Kag rugto may mga tawo nga nagdara kana kang sangka paralitiko nga nagabatang sa anang baratangan. Kang makita ni Jesus kon daw ano kabahul ang andang pagtuo kana, nagkuon tana sa paralitiko, “To, magpak-abakud ikaw, ang imo mga sala ginpatawad run!”

³ Kar-on, ang mga manunudlo kang kasugoan nagkuon sa andang mga kaugalingun, “Ang dya nga tawo ginapasi-palahan na ang Dios.”

⁴ Naman-an ni Jesus kon ano ang andang ginapinsar, gani nagkuon tana kananda, “Andut haw nga nagapinsar kamo kang malain? ⁵ Diin haw ang mas hapus, ang magkuon nga, ‘Ginpatawad run ang imo mga sala,’ ukon ang magkuon nga, ‘Magtindug ikaw kag magpanaw?’

⁶ Kar-on pamatod-an ko kaninyo nga ang Anak kang Tawo may awtoridad rugya sa lupa sa pagpatawad kang mga sala.” Dayon nagkuon tana sa paralitiko, “Tindug, dar-a ang imo baratangan kag mag-uli.”

⁷ Nagbangon dayon ang tawo kag nag-uli. ⁸ Pagkakita kang mga tawo ka dya, hinadlukan sanda kag gindayaw nanda ang Dios tungud hay nagtugro tana kang amo karia nga awtoridad sa tawo.

*Gintawag ni Jesus si Mateo
(Marcos 2:13-17; Lucas 5:27-32)*

⁹ Naghalin si Jesus sa lugar nga to, kag samtang naganaw tana, may nakita tana nga sangka manugsukot kang buwis nga ang anang ngaran si Mateo nga naga-pungko sa may ginabaydan kang buwis. Nagkuon si Jesus kana, “Dali, sunod ikaw kanakun.”

Nagtindug si Mateo kag nagsunod kay Jesus.

¹⁰ Samtang nagakaun si Jesus kag ang anang mga disipulo sa balay ni Mateo, duro nga mga manugsukot kang buwis kag mga makasasala ang nag-abot kag nag-imaw kaun kananda. ¹¹ Nakita dya kang mga Fariseo. Gani ginpamangkot nanda ang anang mga disipulo, “Andut nga nagaimaw kaun ang inyo Maestro sa mga tawo nga dya?”

¹² Nabatian dya ni Jesus, kag ginsabat na sanda paagi sa sangka paanggid, “Ang tawo nga mayad ang anang lawas wara nagakinahanglan kang doktor, kundi nga ang mga nagamasakit lang. ¹³ Osisaa ninyo kon ano ang buut hambalun kang ginakuon sa kasulatan nga, ‘Bukun ti ang inyo mga halad ang akun gusto, kundi ang inyo kaluoy sa isara kag isara.’ Wara ako nag-abot rugya sa pagtawag sa mga matarung, kundi sa mga makasasala.”

*Ang Pamangkot nahanungud sa Pagpuasa
(Marcos 2:18-22; Lucas 5:33-39)*

¹⁴ May mga sumurunod si Juan nga Manugbawtiso nga nag-agto kay Jesus kag nagpamangkot, “Kami kag ang mga Fariseo permi nagapuasa, pero andut nga ang imo mga disipulo wara nagapuasa?”

¹⁵ Nagsabat si Jesus kananda paagi sa paanggid, “Maga-pangasubu ayhan ang mga bisita samtang imaw pa nanda ang nobyo? Siyempre indi! Pero magaabot ang tion nga ang nobyo pagabul-un kananda kag amo run ria ang pagpuasa nanda.”

¹⁶ “Wara ti may nagalunub kang bag-o nga tela sa daan nga bayo, tungud hay ang bag-o nga tela magakuru kag mas magabahul pa gid ang gisi kang daan nga bayo. ¹⁷ Kag wara man ti nagabutang kang bag-o nga bino sa daan nga surudlan nga panit. Tungud hay kon himuon na dya mabusdik ang surudlan kag mauyang ang bino, kag ang surudlan indi run mapuslan. Sa baylo, ang bag-o nga bino ginasulud sa bag-o nga surudlan nga panit, sa amo karia ang bino kag ang surudlan magalawid.”

Ang Patay nga Bata nga Bayi kag ang Bayi nga Nagtandug kay Jesus

(Marcos 5:21-43; Lucas 8:40-56)

¹⁸ Samtang nagahambal pa si Jesus, nag-abot ang sangka manugdumara kang sinagoga. Nagluhod dya sa atubang ni Jesus kag nagkuon, “Ang akun bata nga bayi bag-o gid lang napatay, pero kon agtonan mo tana kag itungtong ang imong alima kana, mabuhi tana liwan.”

¹⁹ Nagtindug si Jesus kag nag-imaw kana. Nag-imaw man ang anang mga disipulo.

²⁰ Samtang nagapanaw sanda, may bayi nga nagparapit sa likod ni Jesus kag nagtandug kang anang kunup. Ang

bayi nga dya ginadugo sa sulud kang napulo'g darwa ka tuig. ²¹ Nagkuon ang bayi sa anang kaugalingun, “Kon matandug ko lang ang anang kunup, magaayad gid ako.”

²² Nagliso si Jesus kag pagkakita na sa bayi nagkuon tana, “Inday, magpakabakud ikaw! Ang imo pagtuo amo ang nag-ayad kanimo.” Kag ang bayi nag-ayad dayon.

²³ Kang pag-abot ni Jesus sa balay kang manugdumara, nakita na ang mga musikero para sa lubung kag ang mga tawo nga nagagirinahud. ²⁴ Nagkuon tana sa mga tawo, “Gorowa kamo! Bukun ti patay ang bata, nagakaturong lang.” Ginkadlawan nanda tana. ²⁵ Kang napagwa run ang mga tawo, nagsulud si Jesus sa kwarto kang bata. Ginkaptan na ang alima kang bata kag nagbangon dya. ²⁶ Kag ang balita nahanungud sa dya nga hitabo naglapnag sa tanan nga lugar sa ria nga banwa.

Gin-ayad ni Jesus ang Darwa ka Bulag

²⁷ Naghalin si Jesus sa lugar nga to, kag samtang nagapanaw tana, may darwa ka bulag nga nagasunod kana nga nagasinggit, “Kaliwat ni David, kaluoyi man kami!”

²⁸ Kang pagsulud ni Jesus sa balay, nag-agto kana ang darwa ka bulag. Ginpamangkot sanda ni Jesus, “Nagapati bala kamo nga mapaayad ko kamo?”

Nagsabat sanda, “Huid, sir nagapati kami!”

²⁹ Dayon gintandung ni Jesus ang anda mga mata kag nagkuon, “Matuman ang inyo ginatuohan.” ³⁰ Kang makakita run sanda. Ginpaandaman gid sanda ni Jesus nga nagakuon, “Indi gid ninyo dya pagpanugid sa bisan kay sin-o.”

³¹ Pero nagpanaw sanda kag ginpanugid sa bilog nga lugar ang mga ginhimo ni Jesus kananda.

Gin-ayad ni Jesus ang Apa

³² Pagkalumbos lang gid nanda, may gindara kay Jesus nga sangka tawo nga apa tungud hay nasab-an dya kang demonyo. ³³ Kang napagwa run ni Jesus ang demonyo, makahambal run ang apa. Natingala gid ang mga tawo kag nagkuon sanda, “Halin pa kauna wara gid kita ti may nakita nga pareho kadya sa bilog nga Israel.”

³⁴ Pero ang mga Fariseo tana nagkuon, “Ang pangulo kang mga demonyo amo ang nagtugro kana kang gahum sa pagpanabog kang mga demonyo.”

Naluoy si Jesus sa mga Tawo

³⁵ Naglibot si Jesus sa tanan nga mga kabanwahanan kag mga kabaryohan. Nagpanudlo tana sa mga sinagoga, kag nagpangwali kang Mayad nga Balita nahanungud sa paghari kang Dios, kag nagpang-ayad kang mga tawo nga may nagkalain-lain nga mga masakit kag balatian. ³⁶ Kang makita na ang duro nga mga tawo, naluoy gid tana kananda tungud nga nabudlayan gid sanda kamayad kag wara ti may nagabulig kananda. Pareho sanda kang mga karnero nga wara ti manugbantay. ³⁷ Gani nagkuon tana sa anang mga disipulo, “Duro ang aranyun, pero gamay lang ang manug-ani. ³⁸ Gani magpangamuyo kamo sa tag-iya kang aranyun nga magpadara tana kang mga manug-ani sa pag-ani kang anang aranyun.”

10

Ang Napulo'g Darwa ka Apostoles (Marcos 3:13-19; Lucas 6:12-16)

¹ Gintawag ni Jesus ang napulo'g darwa na ka mga disipulo kag gintugroan na sanda kang awtoridad sa pagtabog kang mga malaot nga ispirito, kag sa pag-ayad kang bisan ano nga klase kang masakit kag balatian.

² Amo dyaay ang mga ngaran kang napulo'g darwa ka mga

apostoles: una, si Simon (nga ginatawag Pedro), si Andres nga anang bugto, ang darwa ka mga bata ni Zebedeo nga sanday Santiago kag Juan, ³ si Felipe kag si Bartolome, si Tomas kag si Mateo (nga manugsukot kang buwis), si Santiago nga bata ni Alfeo, kag si Tadeo, ⁴ si Simon (nga mapinalanggaun sa anang nasyon), kag si Judas Iscariote nga amo ang nagtraidor kay Jesus.

*Ang Buruhatun kang Napulo'g Darwa
(Marcos 6:7-13; Lucas 9:1-6)*

⁵ Ang napulo'g darwa ka mga apostoles nga dya ginpapanaw ni Jesus kag ginbilinan nga, “Indi kamo mag-agto sa lugar kang mga bukun ti Judio ukon sa banwa kang mga Samaritanhun, ⁶ sa baylo agto kamo sa mga katawhan kang Israel, tungud hay kaangay sanda kang mga karnero nga nagtalang. ⁷ Panaw kamo kag iwali kananda nga, ‘Marapit run lang mag-abot ang ginharian kang langit. ⁸ Ayada ninyo ang mga nagamarasakit, buhia ninyo ang mga patay, ang mga aruon ayada man ninyo, kag taboga ninyo ang mga demonyo. Nakabaton kamo nga wara ti bayad, gani magtugro man kamo nga indi magpabayad. ⁹ Indi kamo magbalon kang bulawan, ukon pilak, ukon saway nga kwarta sa inyo nga bulsa. ¹⁰ Indi man kamo magdara kang bag, ukon irislan nga bayo, ukon sandalyas, ukon sungkod. Tungud hay ang manugpangabudlay nagakabagay lang nga tugroan kang anang mga kinahanglanun.

¹¹ “Mag-abot gani kamo sa sangka banwa ukon baryo, magpangita kamo kang tawo nga maalwan sa pagbaton kaninyo, kag magtiner kamo rugto hasta nga maghalin kamo sa ria nga lugar. ¹² Pagsulud ninyo sa balay, kun-on ninyo ang mga tawo, ‘Kabay nga pakamayadun kamo kang Dios.’ ¹³ Kon abi-abihun kamo kang ria nga panimalay,

pakamayadun sanda karia kang Dios, pero kon indi, bawia ninyo ang inyo ginhambal kananda. ¹⁴ Kon may panimalay ukon banwa nga indi gid magbaton kaninyo ukon indi magpamati kang inyo ginakuon, halin kamo sa ria nga lugar, kag tataka ninyo ang yab-ok sa inyo kahig. ¹⁵ Sugidan ko kamo, sa adlaw kang paghukum ang silot nga anda maaguman mas sobra pa sa silot nga maaguman kang mga taga-Sodoma kag mga taga-Gomora.”

*Ang Paraabuton nga mga Paghingabot
(Marcos 13:9-13; Lucas 21:12-17)*

¹⁶ “Pamatii ninyo dyaay! Kamo ginapaagto ko sa mga tawo nga mapintas, pareho kang mga karnero sa tunga kang mga lobo. Gani mangin maaram kamo pareho kang mga sawa, kag malulo pareho kang mga pating. ¹⁷ Mag-andam kamo, hay may mga tawo nga magadakup kaninyo kag magadara kaninyo sa hukmanan; kag pagahanuton nanda kamo sa andang mga sinagoga. ¹⁸ Tungud kanakun pagadar-un nanda kamo kag pagapaatubangun sa mga gobernador kag mga hari, kag rugto magasugid kamo kang Mayad nga Balita kananda kag sa mga bukun ti Judio. ¹⁹ Kon ginausisa run nanda kamo, indi kamo magpalibug kon ano ang inyo ihambal, ukon paano ninyo ihambal. Tungud hay sa pag-abot kang tion nga ria, pagatudloan kamo kon ano ang inyo ihambal. ²⁰ Tungud hay ang inyo igahambal indi kaninyo magahalin, kundi ang Ispirito kang inyo Amay amo ang magahambal paagi kaninyo.

²¹ “May mga tawo nga magaloib sa anda mga bugto para ipapatay. May mga tatay nga amo man ria ang andang himuon sa andang mga bata. Kag may mga bata nga magakontra sa andang mga ginikanan, kag ipapatay nanda sanda. ²² Kaugtan kamo kang tanan nga tawo tungud kanakun. Pero ang bisan sin-o tana nga magapadayon

nga mapag-un hasta sa katapusan amo tana ang maluwas. ²³ Kon hingaboton kamo kang mga tawo sa sangka banwa, magpalagyo kamo paagto sa sangka banwa. Sugidan ko kamo, indi ninyo matapos ang inyo mga buruhatun sa tanan nga mga banwa kang Israel kag ang Anak kang Tawo magabalik.

²⁴ * “Wara ti istudyante nga labaw pa sa anang maestro, kag wara ti oripun nga labaw pa sa anang agalun. ²⁵ Gani tuman run sa istudyante nga mangin pareho sa anang maestro, kag sa oripun nga mangin pareho sa anang agalun. Kon ang nagapangulo sa panimalay ginatawag nanda nga Beelzebul, ano pa gid ayhan kalain ang andang itawag sa anang mga sumurunod.”

Ang Dapat Kahadlukan
(Lucas 12:2-7)

²⁶ “Gani indi kamo magkahadluk sa mga tawo. Tungud hay wara ti tinago nga indi makita, kag wara ti sekreto nga indi maman-an. ²⁷ Ang mga butang nga akun ginasugid kaninyo kon kitahanun lang, isugid ninyo sa tanan. Kag ang mga butang nga akun ginahani-hani kaninyo, ibantala ninyo sa mga tawo. ²⁸ Indi kamo magkahadluk sa mga tawo nga nagapatay kang lawas pero indi makapatay kang kalag. Ang Dios amo ang dapat ninyo kahadlukan, tungud nga tana gid lang ang makalaglag kang lawas kag kang kalag sa impyerno. ²⁹ Indi bala nga barato lang ang pispis nga maya? Pero wara ti bisan isara kananda ang mahulog sa lupa kon indi pag-itugot kang inyo Amay. ³⁰ Kon parte tana kaninyo, bisan pa gani ang inyo buhok naisip na run dya tanan. ³¹ Gani indi kamo magkahadluk, tungud hay labing bilidhun pa kamo sangsa duro nga mga maya.”

* 10:24 10:24 Lucas 6:40; Juan 13:16; 15:20

*Ang Pagkilala kay Cristo
(Lucas 12:8-9)*

³² “Ang bisan sin-o nga nagasugid sa atubang kang duro nga mga tawo nga tana nagatuo kanakun, pagakilalahun ko man tana sa atubang kang akun Amay sa langit. ³³ Pero ang bisan sin-o tana nga nagapanginwara nga nagatuo tana kanakun sa atubang kang duro nga mga tawo, ipangi-wara ko man sa atubang kang akun Amay sa langit.”

*Ang mga Panimalay Magairinaway Tungud kay Cristo
(Lucas 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “Indi kamo magpinsar nga nag-abot ako rugya sa kalibutan agud magdara kang kalinung. Wara ako mag-abot rugya agud magdara kang kalinung, kundi nga pag-irinaway. ³⁵ Nag-agto ako rugya agud nga ang mga bata nga laki magakontra sa andang mga tatay, ang mga bata nga bayi magakontra sa andang mga nanay, kag amo man sa mga manugang nga bayi magakontra man sa andang ogangan nga bayi. ³⁶ Ang mangin kontra kang sangka tawo amo mismo ang katapo kang ana kaugalingun nga panimalay.

³⁷ “Ang bisan sin-o nga nagapalangga kang anang tatay ukon kang anang nanay labaw pa sangsa kanakun indi takus para mangin akun disipulo. Kag ang bisan sin-o nga nagapalangga kang anang bata nga laki ukon bayi labaw pa sangsa kanakun indi takus para mangin akun disipulo. ³⁸ Ang bisan sin-o nga indi magpas-an kang anang kros kag magsunod kanakun indi takus para mangin akun disipulo. ³⁹ Ang tawo nga ginatipigan na ang anang kabuhi, maduraan tana kadya. Pero ang tawo tana nga wara nagatipig kang anang kabuhi tungud kanakun, amo ang makaangkun kang kabuhi nga wara ti katapusan.

Ang mga Padya
(*Marcos 9:41*)

⁴⁰ “Ang bisan sin-o nga nagabaton kaninyo nagabaton man kanakun. Kag ang nagabaton kanakun nagabaton man sa nagpadara kanakun. ⁴¹ Ang bisan sin-o nga nagabaton kang propeta kang Dios tungud hay tana sangka propeta kang Dios, magabaton kang padya nga para sa propeta. Kag ang nagabaton kang matarung nga tawo tungud hay tana sangka matarung nga tawo, magabaton kang padya nga para sa matarung nga tawo. ⁴² Kag ang bisan sin-o nga magatugro kang bisan sangka baso lang nga tubig sa isara sa akun mga kubus nga sumurunod tungud hay tana akun sumurunod, ginasiguro ko gid kaninyo nga ria nga tawo magabaton gid kang padya.”

11

Si Jesus kag si Juan nga Manugbawtiso
(*Lucas 7:18-35*)

¹ Pagkatapos ni Jesus ka tugro kang dya nga mga bilin sa anang napulo'g darwa ka mga disipulo, naghalin tana sa lugar nga ria kag nag-agto sa palibot nga mga banwa agud magtudlo kag magpangwali.

² Sa amo to nga mga tinion si Juan nga Manugbawtiso rugto sa prisohan. Kang nabatian na ang mga ginapanghimo ni Cristo, ginpaagto na ang anang mga disipulo kay Jesus. ³ Namangkot sanda kay Jesus, “Ikaw bala ang amun ginapaabot ukon mapaabot pa kami kang iba?”

⁴ Nagsabat si Jesus, “Balik kamo kay Juan kag isugid kana ang inyong nakita kag nabatian nga ⁵ ang mga bulag makakita run, ang mga piang makapanaw run, ang mga aruon naayad run, ang mga bungul makabati run, ang mga patay nabuhi liwan, kag ang Mayad nga Balita

ginawali run sa mga imol. ⁶ Bulahan ang tawo nga wara nagapangduha-duha kanakun.”

⁷ Pagkalumbos kang mga ginsugo ni Juan, naghambal si Jesus sa mga tawo nahanungud kay Juan, “Kato anay kang mag-agto kamo kay Juan rugto sa kamingawan, ano ang ginapaabot ninyo nga makita? Kugon bala nga ginahapay-hapay kang hangin? ⁸ Ano bay ang gin-agto ninyo rugto nga gusto ninyo nga makita? Tawo bala nga nagabayo kang marahalun? Ang tawo tana nga nagabayo kang marahalun rugto lang makita sa palasyo! ⁹ Sugidi ninyo ako, ano gid ang gin-agto ninyo rugto nga gusto ninyo makita? Propeta bala? Igsakto gid kamo, kag sobra pa gani sa propeta ang inyo nakita. ¹⁰ Tungud hay si Juan amo ang ginatumud sa kasulatan nga kuon kang Dios, ‘Magapadara ako kang akun manugbalita nga magauga kanimu, agud nga mag-aman kang imo dalan.’ ¹¹ Sugidan ko kamo, sa tanan nga mga tawo rugya sa kalibutan, wara pa gid ti may makalabaw kay Juan nga Manugbawtiso. Pero ang pinakakubus tana sa ginharian kang langit amo lamang ang labaw kay Juan. ¹² Halin kang pagpangwali ni Juan nga Manugbawtiso hasta tulad ang ginharian kang langit pirit nga ginaagaw kang mga tawo nga mapintas. ¹³ Tungud hay sa wara pa mag-abot si Juan, ang tanan nga mga propeta kag ang kasugoan nagatudlo run nahanungud sa ginharian kang Dios. ¹⁴ Kag kon patihan ninyo ang anda mga ginasugid, si Juan amo si Elias nga gintagna nga magaabot. ¹⁵ Gani kamo nga nagaparamati, intiendiha ninyo ka mayad ang inyo nabatian.

¹⁶ “Kar-on, sa ano ko ayhan mapaanggid ang mga tawo sa kadya nga panahon? Daw pareho sanda kang mga bata nga nagapurungko sa tindahan. Ang sangka grupo nagasinggit sa iba nga, ¹⁷ ‘Gintokaran namun kamo kang masadya nga sonata, pero wara kamo magsaot!

Ginkantahan namun kamo kang kanta nga para sa patay, pero wara man kamo magpanangis!’ ¹⁸ Tungud hay kang pag-abot ni Juan, nagpuasa tana kag wara nag-inum kang bino, kag nagkuon ang mga tawo nga, ‘Ginagamhan tana kang demonyo.’ ¹⁹ Kar-on, kang pag-abot kang Anak kang Tawo, nagakaun dya kag nagainum, kag nagkuon ang mga tawo nga, ‘Turuka ninyo ang tawo nga dyaay, dalok tana kag parainum kang bino, amigo tana kang mga manugsukot kang buwis kag iba pa nga mga makasasala.’ Pero ang kaaram kang Dios mapamatod-an nga igsakto paagi sa anang mga resulta kadya.”

*Ang mga Banwa nga Wara Magtuo kay Jesus
(Lucas 10:13-15)*

²⁰ Pagkatapos kadya, ginsukmaan ni Jesus ang mga tawo sa banwa nga sa diin naghimo tana kang duro nga mga milagro tungud nga wara sanda maghinulsul kang anda mga sala. ²¹ Nagkuon tana, “Makaluluoy gid kamo nga mga taga Corazin! Makaluluoy man kamo nga mga taga Betsaida! Tungud hay kon ang mga milagro nga ginpanghimo rugyan kaninyo, ginhimo rugto sa syudad kang Tiro kag Sidon, buhay run daad sanda nagbayo kang sako kag nagbutang kang abo sa andang ulo, patimaan nga sanda naghinulsul sa andang mga sala. ²² Pero sugidan ko kamo: sa adlaw kang paghukum ang silot nga inyo maaguman sobra pa sa maaguman kang mga taga-Tiro kag mga taga-Sidon. ²³ Kag kamo tana nga taga-Capernaum, nagapinsar bala kamo nga bayawun kamo sa langit? Pagatablug kamo sa impyerno! Tungud hay kon ang mga milagro nga ginhimo kaninyo, ginhimo rugto sa Sodoma, hasta kadya ang Sodoma rugyan pa daad! ²⁴ Sugidan ko kamo, sa adlaw kang paghukum ang silot

nga inyo maaguman sobra pa sa maaguman kang mga taga-Sodoma.”

*May Kapahuwayan kay Jesus
(Lucas 10:21-22)*

²⁵ Kag sa amo to nga tion, nagkuon si Jesus, “Amay, Ginoo kang langit kag lupa, nagapasalamat ako kanimo hay ang mga butang nga wara nimo ginpahayag sa mga tawo nga maaram kag may tinon-an, ginpahayag nimo sa mga tawo nga wara ti tinon-an. ²⁶ Nagapasalamat gid ako, Amay, tungud nga amo dya ang imo kabubut-un.”

²⁷ Nagkuon si Jesus sa mga tawo, “Ang tanan nga mga butang gintugyan kanakun kang akun Amay. Wara ti bisan sin-o nga nakakilala sa Anak magluwas lang sa Amay, kag wara man ti may nakakilala sa Amay magluwas lang sa Anak kag sa mga tawo nga pinili kang Anak nga ipahayag ang Amay.”

²⁸ “Tanan kamo nga ginabudlayan kag ginabug-atan, parapit kamo kanakun hay pagapapahuwayun ko kamo. ²⁹ Magpasakup kamo kag magpatudlo kanakun, hay malulo ako kag mabuut, kag makapahuway kamo. ³⁰ Tungud hay ang akun mga sugo mahapus tumanun, kag bukun ti budlay ang akun ginapahimo.”

12

*Pamangkot Nahanungud sa Adlaw nga Inugpahuway
(Marcos 2:23-28; Lucas 6:1-5)*

¹ Sangka Adlaw kato nga Inugpahuway, nakaagi sanday Jesus sa katrigohan. Ang anang mga disipulo nagutum, gani nga nagpangutul sanda kang mga uhay kang trigo kag magkinaun. ² Pagkakita kadya kang mga Fariseo nagkuon sanda kay Jesus, “Turuka ang ginahimo kang imo

mga disipulo, Adlaw kadya nga Inugpahuway gani supak ria sa atun kasugoan ang anda ginahimo.”

³ Nagsabat kananda si Jesus, “Wara gid ninyo haw mabasahi sa kasulatan kon ano ang ginhimo kato anay ni David kag kang anang mga tinawo kang gin-gutum sanda? ⁴ Nagsulud tana sa balay kang Dios kag ginkaun imaw kang anang mga tinawo ang tinapay rugto nga nahalad sa Dios bisan pa nga supak dya sa kasugoan, tungud nga ang mga pari lang ang ginatugotan nga magkaun kang tinapay nga to. ⁵* Kag wara man bala ninyo mabasahi sa kasugoan ni Moises nga ang mga pari mismo sa templo nagasupak man sa kasugoan nahanungud sa Adlaw nga Inugpahuway, pero wara sanda nakasala? ⁶ Sugidan ko kamo, may rugya nga labaw pa sangsa templo. ⁷ Kag kon naintiendihan ninyo daad ang ginakuon sa kasulatan nga, ‘Bukun ti ang inyo mga halad ang akun gusto, kundi ang inyo kaluoy sa isara kag isara’, kundi nga wara raad ninyo ginahusgaran ang mga tawo nga wara ti sala. ⁸ Tungud hay ang Anak kang Tawo amo ang may gahum sa Adlaw nga Inugpahuway.”

Gin-ayad ni Jesus ang Tawo nga Kimay

(Marcos 3:1-6; Lucas 6:6-11)

⁹ Naghalin si Jesus rugto, kag nag-agto sa sinagoga. ¹⁰ May sangka tawo rugto nga kimay ang sambangi na nga alima. May mga tawo man rugto nga nagapangita kang paagi agud to nga maakusar nanda si Jesus. Gani gin-pamangkot nanda tana, “Ginatugot bala kang kasugoan ang pagpang-ayad kang mga masakitun sa Adlaw nga Inugpahuway?”

¹¹ Nagsabat si Jesus kananda, “Abi kon may karnero kamo nga nahulog sa buho sa Adlaw nga Inugpahuway,

* 12:5 12:5 Num 28:9-10

indi ayhan ninyo pagbul-un ria? ¹² Mas importante pa tana ang tawo sangsa karnero. Gani nga ginatugot kang kasugoan ang pagbulig sa atun isigka tawo sa Adlaw nga Inugpahuway.” ¹³ Amo to kag nagkuon tana sa tawo nga may kimay nga alima, “Untaya ang imo alima!”

Gin-untay man kang tawo nga to ang anang alima, kag nag-ayad dya, kag nangin pareho run kang sa pihak na nga alima. ¹⁴ Dayon nagguruwa ang mga Fariseo kag nagplano sanda kon paano nanda patyun si Jesus.

Ang Pinili nga Alagad kang Dios

¹⁵ Pero naman-an ni Jesus ang andang plano, gani naghaling tana sa lugar nga to. Duro nga mga tawo ang nagsurunod kana kag ginpang-ayad na ang tanan nga mga masakitun, ¹⁶ kag ginpaandaman na sanda nga indi magpanugid sa iba nahanungud kana. ¹⁷ Ginhimo na dya agud to nga matuman ang ginkuon kang Dios paagi kay propeta Isaias:

¹⁸ * “Amo dya ang akun alagad, nga akun gid pinili,
palangga ko gid tana, kag nahamuut gid ako kana.
Pagamhun ko kana ang akun Ispirito,
kag ipahayag na sa tanan nga mga tawo ang akun
paghukum.

¹⁹ Indi tana magpakigbais ukon magsinggit,
ukon maghambal kang matunog sa tunga kang
dalan.

²⁰ Indi na pagbariun ang nabuyok run nga kugon,
kag indi na man pagpalungon ang daw mapatay run
nga sulo.

Indi tana mag-untat hasta nga ang katarungan magdaug,
²¹ kag ang tanan nga mga tawo kana magalaum.”

* 12:18 12:18-21 Isaias 42:1-4

Si Jesus kag si Beelzebul

(Marcos 3:20-30; Lucas 11:14-23)

²² Kar-on, may gindara kay Jesus nga sangka tawo nga bulag kag apa hay ginagamhan dya kang demonyo. Gin-ayad ni Jesus ang tawo kag lagi-lagi makahambal run tana kadya kag makakita run. ²³ Ang mga tawo rugto natingala gid sa ginhimo ni Jesus, kag nagkuon sanda, “Tana run ayhan ang kaliwat ni Haring David?”

²⁴ * Pagkabati kang mga Fariseo karia, nagkuon sanda, “Ang pangulo kang demonyo nga si Beelzebul amo ang nagtugro kana kang gahum agud matabog na ang mga demonyo.”

²⁵ Pero naman-an ni Jesus ang andang mga ginahunahuna, gani nga nagkuon tana kananda, “Kon ang sangka pungsod magbinahin-bahin kag mag-irinaway, dya nga pungsod indi magbuhay kag mapukan. Kag kon ang sangka banwa ukon panimalay magbinahin-bahin kag mag-irinaway, magaburublag man sanda. ²⁶ Gani nga kon ang mga sinakpan ni Satanas magbinahin-bahin kag mag-irinaway, ang anang ginharian indi magbuhay kag mapukan. ²⁷ Nagahambal kamo nga nagapanabog ako kang mga demonyo tungud nga si Beelzebul amo ang nagtugro kanakun kang gahum. Ti sin-o tana bay ang nagtugro kang gahum sa inyo mga sumurunod sa pagpanabog kang mga demonyo? Sanda run gid mismo ang magapamatuod nga sayup gid kamo! ²⁸ Ang Ispirito kang Dios amo ang nagatugro kanakun kang gahum sa pagpanabog kang mga demonyo, kag dya nagapamatuod lang nga magahari run ang Dios kaninyo.”

²⁹ Kag naghambal pa gid si Jesus, “Wara ti bisan sin-o nga basta lang magsulud sa balay kang sangka mapurus

* 12:24 12:24 Mateo 9:34; 10:25

nga tawo kag ipamul-un ang mga pagkabutang na kadya kon indi na anay pag-igapuson ang tagbalay nga to. Kag kon mahimo na run gani dya, amo run to ang pagpamuul na kang tanan nga pagkabutang sa balay nga to.

³⁰ “Ang bisan sin-o nga wara nagadampig kanakun nagakontra kanakun, kag ang wara nagabulig kanakun sa pagpanipon, nagaparapta lang dya. ³¹ Gani sugidan ko kamo: mapatawad ang mga tawo sa bisan ano nanda nga sala kag pagpasipala batok sa Dios. Pero ang bisan sin-o tana nga magpasipala sa Balaan nga Ispirito indi pag-patawarun. ³² Kag ang bisan sin-o nga maghambal kang malain batok sa Anak kang Tawo sarang pa mapatawad. Pero ang bisan sin-o tana nga maghambal kang malain batok sa Balaan nga Ispirito indi mapatawad sa dya nga panahon kag hasta san-o.

*Ang Kahoy kag ang Anang Bunga
(Lucas 6:43-45)*

³³ “Kon ang sangka kahoy nami, nami man ang bunga na kadya; kag kon ang sangka kahoy sayud, sayud man ang ana nga bunga. Tungud nga ang kahoy makilala paagi sa anang bunga. ³⁴ Mga sawa kamo! Paano bay kamo makahambal kang mga mayad nga butang hay mga malaot kamo. Tungud nga kon ano ang rugyan sa tagipusuon kang tawo amo man ang nagagwa sa ana nga ba-ba. ³⁵ Ang tawo nga mayad nagahimo kang mga mayad nga butang tungud nga mayad man ang sulud kang anang tagipusuon. Pero ang tawo tana nga malaot, mga malaot man nga mga butang ang ana ginahimo tungud nga malaot man ang sulud kang anang tagipusuon.

³⁶ “Sugidan ko kamo, sa adlaw kang paghukum ang kada isara magapanabat kang anang ginpanghambal nga wara ti pulos. ³⁷ Tungud hay ang imo ginpanghambal amo

ang pagagamitun sa paghusgar kanimo kon pagasilotan ikaw ukon indi.”

*Nagpangayo ang mga Tawo kang Milagro
(Marcos 8:11-12; Lucas 11:29-32)*

³⁸ Kar-on may mga manunudlo kang kasugoan kag mga Fariseo nga nagkuon kay Jesus, “Maestro, pakitai kami kang sangka milagro.”

³⁹ Nagsabat si Jesus kananda, “Ang mga tawo sa kadya nga panag-on tama gid ka malaot kag nagtalikod sanda sa Dios. Nagapangayo kamo nga pakitaan ko kamo kang milagro, pero wara ti igapakita kaninyo magluwas lang sa pareho kang makatiringala nga natabo kay Propeta Jonas. ⁴⁰ Kon paano nga si Jonas tatlo ka adlaw kag tatlo ka gabii sa busong kang bahul-bahul nga isda, amo man ria ang matabo sa Anak kang Tawo nga magapabilin sa rulubngan kang tatlo ka adlaw kag tatlo ka gabii. ⁴¹ Sa adlaw kang paghukum ang mga taga-Ninive magatindug sa pag-akusar kaninyo. Tungud hay kato anay kang mabatian kang taga-Ninive ang mga ginpangwali ni Jonas naghinulsul sanda sa anda mga kasal-anan. Kadya tana, kaimaw run gid ninyo ang labaw sangsa kay Jonas. ⁴² Sa adlaw kang paghukum ang reyna kang Seba magatindug sa pag-akusar kaninyo. Tungud hay tana gani nga naghalin pa sa marayu nga lugar, nag-agto sa pagpamati sa ginapanudlo kang maaram nga Hari nga si Solomon. Kadya tana, kaimaw run gid ninyo ang labaw sangsa kay Solomon.”

*Ang Pagbalik kang Malaot nga Ispirito
(Lucas 11:24-26)*

⁴³ Nagpadayon si Jesus sa paghambal kananda, “Kon ang malaot nga ispirito maggwa sa tawo, nagalagawlagaw dya sa mara nga lugar sa pagpangita kang ana

maistaran. Kon wara tana ti may makita, ⁴⁴ makuon tana sa ana kaugalingun, ‘Mabalik run lang ako sa balay nga akun ginaistaran anay.’ Sa ana nga pagbalik makita na dya nga wara ti may nagaistar, limpyo kag hipid. ⁴⁵ Gani mapanaw tana kadya kag magdara pa gid kang pito ka mga ispirito nga mas malain pa sangsa kana. Magasulud sanda kag mag-istar rugto. Gani ang mangin kahimtangan kang tawo nga to mas sobra pa gid sangsa kauna. Amo man dya ang matabo sa mga malain nga tawo sa kadya nga panag-on.”

Ang Nanay kag mga Bugto ni Jesus

(Marcos 3:31-35; Lucas 8:19-21)

⁴⁶ Samtang nagahambal pa si Jesus sa mga tawo, nag-abot ang ana nanay kag ana mga bugto. Nagahulat sanda sa sagwa kag gusto raad nanda nga magpakig-istorya kana. [⁴⁷ May sangka tawo nga nagkuon kana, “Ang imo nanay kag mga bugto nagahulat kanimo rugto sa sagwa. Gusto raad nanda magpakig-istorya kanimo.”]

⁴⁸ Nagsabat si Jesus, “Naman-an mo bala kon sin-o ang akun nanay kag kon sin-o ang akun mga bugto?” ⁴⁹ Dayon gintudo na ang ana mga disipulo, “Dya sanda amo ang akun nanay kag mga bugto! ⁵⁰ Tungud hay ang bisan sin-o nga nagahimo kang kabubut-un kang akun Amay sa langit amo dya ang akun bugto nga laki, bugto nga bayi kag nanay.”

13

Ang Paraanggidan nahanungud sa Manugsab-og kang Binhi

(Marcos 4:1-9; Lucas 8:4-8)

¹ Sa amo man to nga adlaw naggwa si Jesus sa balay kag mag-agto sa binit kang linaw, kag rugto nagpungko

tana para magpanudlo. ² Tama gid kaduro nga mga tawo ang nagadurugok kana, gani nga nagsakay tana sa baruto kag rugto nagpungko, samtang ang mga tawo tana nagatirindug sa daray-ahan. ³ Nagpanudlo tana sa mga tawo kang duro nga mga butang paagi sa mga paraanggidan. Nagkuon tana,

“May sangka mangungoma nga nag-agto sa anang uma sa pagsab-og kang binhi. ⁴ Sa pagsab-og na kadya, may mga binhi nga nagturupa sa may aragyan. Nagdarapo ang mga pispis kag ginpanuka nanda dya. ⁵ Ang iba tana nga mga binhi rugto nagturupa sa may batohon nga bahin kang taramnan sa diin nabaw lang ang lupa. Nanubo dya dayon, tungud hay manabaw lang ang lupa. ⁶ Pero kang nasirakan kang adlaw, nalayung lang man dya kag tungud nga wara makapanggamot kamayad nauga dya. ⁷ Ang iba ruman tana nga mga binhi rugto nagturupa sa ginatuboan kang mga sapinit. Nanubo ang mga sapinit kag ginlumus na ang mga tanum. ⁸ Pero ang iba tana nga mga binhi nagturupa sa manami nga lupa kag nagpamunga. Ang iba kadya nakapang-uhay kang sangka gatos, ang iba kanuman, kag ang iba tana katloan.” ⁹ Gani kamo nga naga-paramati, intiendiha ninyo kamayad ang inyo nabatian.

Ang Katuyoan kang Paraanggidan

(Marcos 4:10-12; Lucas 8:9-10)

¹⁰ Dayon nagparapit kay Jesus ang ana mga disipulo kag nagpamangkot sanda kana, “Andut haw nga nagagamit ikaw kang paraanggidan sa pagpanudlo kananda?”

¹¹ Nagsabat si Jesus, “Ginpahangup run kaninyo ang mga sekreto nahanungud sa ginharian kang langit, pero kananda tana wara. ¹² Tungud hay ang tawo nga may ana run nga ginaangkun pagatugroan pa gid kag pabuganaun pa gid dya gani. Pero sa tawo tana nga wara ti may

ginaangkun, pagabul-un pa gani kana ang bisan gamay nga rugyan kana. ¹³ Amo gani nga nagahambal ako kananda paagi sa mga paraanggidan, tungud hay bisan nagaturuk sanda indi man angud sanda makakita kag bisan nagapamati sanda indi man angud sanda makabati ukon makahangup. ¹⁴ Gani natuman kananda ang ginkuon anay kang Dios paagi kay propeta Isaias nga,

‘Magsagad man kamo ka pamati, indi man angud kamo makahangup,
kag magsagad man kamo ka turuk, indi man angud kamo makakita.

¹⁵ Tungud hay mga maawut ti ulo ang mga tawo nga dya, kag ginapalapos lang nanda sa pihak nga talinga ang anda nabatian kag ginpirung nanda ang anda mga mata.

Kon wara nanda dya ginhimo, kundi nga makakita raad sanda,

kag makabati,
kag makahangup,

kag magdangup daad sanda kanakun kag aydun ko sanda.’ ”

¹⁶ Nagpadayon pa gid si Jesus sa paghambal kananda, “Pero kamo tana, bulahan gid tungud hay makakita kamo kag makabati. ¹⁷ Sugidan ko kamo, duro nga mga propeta kag matarung nga mga tawo ang naghandum gid nga makita ang inyo nakita, pero wara nanda dya makita, kag naghandum nga mabatian ang inyo nabatian, pero wara nanda dya mabatii.”

Ginpaathag ni Jesus ang Paraanggidan nahanungud sa Manugsab-og

(Marcos 4:13-20; Lucas 8:11-15)

¹⁸ Nagpadayon si Jesus sa pagkuon, “Gani pamatii ninyo kag hangpun kon ano ang buut hambalun kang

paraanggidan nahanungud sa manugsab-og kang binhi. ¹⁹ Ang tawo nga nakabati kang mensahe nahanungud sa paghari kang Dios pero wara na dya mahangpi, pareho dya kang binhi nga nagtupa sa aragyan. Nag-abot ang yawa kag ginpamuul dayon ang mensahe nga ginsab-og sa anang tagipusuon. ²⁰ Ang binhi tana nga nagtupa sa batohon nga bahin kang taramnan pareho kang tawo nga kang pagkabati na kang mensahe, ginbaton na dya dayon nga may kalipay. ²¹ Ogaring wara gid dya magtuduk sa anang tagipusuon, gani nga wara tana nagpadayon. Pag-abot kang mga kalalat-an kag mga paghingabot tungud nga nagpati tana sa mensahe, dayon na lang man talikod sa anang pagtuo. ²² Ang binhi ruman tana nga nagtupa sa ginatuboan kang mga sapinit pareho kang tawo nga nakabati kang mensahe. Ogaring ang anang panghuna-huna natuon gid lang sa mga paraligban sa pagpangabuhi kag sa paghanggab sa manggad, kag amo dya ang nagdaug kang mensahe nga rugyan run sa anang tagipusuon gani wara gid dya makapamunga. ²³ Kag ang binhi tana nga nagtupa sa manami nga lupa pareho kang tawo nga nakabati kang mensahe kag ginhangup na gid dya. Nagpamunga dya, kag ang iba nakapang-uhay kang sangka gatos, ang iba kan-uman, kag ang iba katloan.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Hilamon

²⁴ Nagpadayon pa gid si Jesus sa pag-istorya sa mga tawo paagi sa paraangidan, “Ang ginharian kang langit pareho ka dyaay: may sangka tawo nga nagsab-og kang manami nga sahi kang binhi sa anang uma. ²⁵ Sangka gabii, samtang ang mga tawo nagakaturug, nag-abot ang anang kaaway kag nagsab-og kang mga liso kang hilamon sa katrigohan, kag maghalin. ²⁶ Kang nagpanubo run ang mga tanum kag nagpamunga, nakita nga may mga

hilamon man nga naggurowa. ²⁷ Ang mga surugoon kang tawo nag-agto kana kag magkuon, ‘Sir, indi bala nga manami man nga sahi kang binhi ang imo ginpasabog sa imong uma? Diin tana maghalin ang mga hilamon nga dya?’ ²⁸ Nagsabat tana, Kaaway ang naghimo kadya.’ Dayon namangkot ang mga surugoon kana, ‘Gusto bala nimo nga panggabuton namun ang mga hilamon?’ ²⁹ Nagsabat tana kananda, ‘Indi, hay basi magabot man ninyo pati ang mga trigo. ³⁰ Pabay-i lang ninyo nga magtubo sanda imaw kang trigo hasta nga mag-abot ang tag-arani. Kag kon aranyun run gani, ikun-on ko ang mga manug-ani nga unahun nanda ka tipon ang mga hilamon, ibugkusun nanda dya kag sunugon. Ang mga trigo tana tiponon nanda kag ibutang sa akun kamarin.’”

*Ang Paraanggidan nahanungud sa Binhi kang Mustasa
(Marcos 4:30-32; Lucas 13:18-19)*

³¹ Nagpadayon pa gid si Jesus sa pagpanudlo sa mga tawo paagi sa paraanggidan, “Ang ginharian kang langit pareho kang sangka liso kang mustasa nga gintanum kang sangka tawo sa anang uma. ³² Ang liso kang mustasa amo ang pinakagamay sa tanan nga liso. Pero kon manubo run gani dya, mangin pinakabahul dya sa tanan nga mga tanum kag mangin pareho kang kahoy, gani nga ang mga pispis nagapamugad sa mga sanga na kadya.”

*Ang Paraanggidan nahanungud sa Tapay
(Lucas 13:20-21)*

³³ Nagpanudlo ruman si Jesus sa mga tawo paagi sa sangka paraanggidan, “Ang ginharian kang langit pareho kang tapay nga ginsamo kang sangka bayi sa tatlo ka

sukub* nga harina hasta nga ang bug-os nga ginmasa nga harina maghabok.”

Ang Paggamit ni Jesus kang Paraanggidan

(Marcos 4:33-34)

³⁴ Ginhambal ni Jesus sa mga tawo ang tanan nga dya paagi sa mga paraanggidan. Wara gid tana nagahambal kananda nga wara tana nagagamit kang paraanggidan.

³⁵ Ginhimo na dya para matuman ang ginkuon kang Dios paagi sa anang propeta:

“Magahambal ako kananda paagi sa mga paraanggidan.

Isugid ko kananda ang mga butang nga wara pa gid mapahayag halin pa kang pagtuga kang kalibutan.”

Ginpaathag ni Jesus ang Paraanggidan nahanungud sa Hilamon

³⁶ Pagkatapos kato, ginbayaan ni Jesus ang mga tawo kag magsulud sa balay. Nagsunod man kana ang anang mga disipulo kag nagkuon kana, “Isugid abi kanamun kon ano ang buut hambalun kang paraanggidan nahanungud sa hilamon sa uma.”

³⁷ Nagsabat si Jesus, “Ang tawo nga nagsab-og kang manami nga sahi kang binhi wara ti liwan kundi ang Anak kang Tawo. ³⁸ Kag ang uma tana amo ang kalibutan. Ang manami nga sahi kang binhi amo ang mga tawo nga napasakup sa paghari kang Dios. Ang mga hilamon tana amo ang mga tawo nga sakup Malaot. ³⁹ Kag ang kaaway nga nagsab-og kang mga hilamon amo ang Yawa. Ang tag-arani amo ang katapusan kang kalibutan, kag ang mga mangangani amo ang mga anghel. ⁴⁰ Pareho nga ang hilamon gin-gabot kag ginsunog, amo man kadya ang matabo sa katapusan kang kalibutan: ⁴¹ ang Anak

* 13:33 13:33 tatlo ka sukub; nagatumbas dya kang haros 40 ka litro

kang Tawo magapadara kang anang mga anghel para tiponon kag pagaw-un halin sa anang ginharian ang tanan nga nagahimo kang malaot kag ang tanan nga nangin kabangdanan kang pagpakasala kang iba, ⁴² kag sanda kadya pagatablug sa nagadaba-daba nga kalayo. Kag rugto magaparanangisun sanda kag magabinagrut ang andang mga unto. ⁴³ Ang mga matarung tana magasirak pareho kang adlaw rugto sa ginharian kang andang Amay. Gani kamo nga nagaparamati, intiendiha ninyo kamayad ang inyo nabatian.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Manggad nga Nalubung

⁴⁴ Nagpadayon pa gid si Jesus sa paghambal kananda, “Ang ginharian kang langit pareho kang manggad nga nalubung sa uma. Nasapwan dya kang sangka tawo kag ang ginhimo na gintampukan na dya liwan. Sa anang kalipay, nag-uli tana kag ginbaligya ang tanan na nga pagkabutang kag ginbakal ang uma nga to.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Perlas

⁴⁵ “Ang ginharian kang langit pareho kang sangka negosyante nga nagapangita kang pinasahi nga mga perlas, ⁴⁶ kag kang makakita tana kang sangka pinasahi nga perlas, nag-uli tana kag ginbaligya ang tanan na nga pagkabutang kag ginbakal ang perlas nga to.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Pukot

⁴⁷ “Ang ginharian kang langit pareho pa gid ka dyaay: may mga mangingisda nga nagladlad kang pukot sa dagat kag nakadakup sanda kang nanari-sari nga mga isda. ⁴⁸ Kang mabuta ang pukot ginbutung nanda dya pabinit sa daray-ahan kag nagpurungko sanda sa pagpamilya kang mga isda. Ang mga manami nga isda ginabutang nanda sa surudlan kag ang mga sayud tana ginpamilak nanda.

⁴⁹ Pareho man kadya ang matabo sa katapusan kang kalibutan. Magaabot ang mga anghel para painun ang mga tawo nga malaot sa mga tawo nga matarung. ⁵⁰ Ang mga tawo nga malaot igatablug sa nagadaba-daba nga kalayo. Kag rugto magaparanangisun sanda kag magabinagrut ang andang mga unto.”

Ang Bag-o kag Daan nga Pagpanudlo

⁵¹ Ginpamangkot sanda ni Jesus, “Nahangpan bala ninyo ang tanan nga mga butang nga dya?”

Nagsabat sanda kana, “Huid!”

⁵² Nagkuon tana kananda, “Gani ang kada manunudlo kang kasugoan nga natudloan nahanungud sa ginharian kang langit daw pareho tana kang tagbalay nga naga-pagwa kang daan kag bag-o nga pagkabutang sa anang taragoan.”

Wara Ginbaton si Jesus kang mga taga-Nazaret

(Marcos 6:1-6; Lucas 4:16-30)

⁵³ Pagkatapos nga mahambal ni Jesus ang mga paraang-gidan nga dya naghaling tana sa lugar nga to. ⁵⁴ Nag-uli tana sa anang kaugalingun nga banwa. Nagpanudlo tana sa sinagoga, kag ang mga nakabati kana natingala gid. Nagpamangkotanay sanda, “Sa diin tana nagbuul kang kaaram nga ria kag kang gahum sa paghimo kang mga milagro? ⁵⁵ Indi bala nga ahaw bata lang man ria kang panday? Indi bala nga si Maria ang ana nanay kag ang mga bugto na nga laki amo sanday Santiago, Jose, Simon, kag si Judas? ⁵⁶ Kag indi bala nga rugya man nagaistar ang anang mga bugto nga bayi? Sa diin na bala tana naman-an ang tanan nga dya?” ⁵⁷ Wara sanda magpati kana.

Nagkuon si Jesus kananda, “Ang propeta ginatahod bisan diin magluwas lang sa anang kaugalingun nga banwa kag kang anang pamilya.” ⁵⁸ Amo ria nga wara tana

maghimo kang duro nga mga milagro rugto tungud hay wara sanda ti pagtuo kana.

14

Ang Pagpatay kay Juan nga Manugbawtiso

(Marcos 6:14-29; Lucas 9:7-9)

¹ Sa amo to nga mga inadlaw, nabatian ni Herodes nga manugdumara kang Galilea ang balita nahanungud kay Jesus. ² Gani nagkuon tana sa anang mga opisyal, “Tana amo gid si Juan nga Manugbawtiso nga nabuhi liwan. Amo ria nga may gahum tana sa paghimo kang mga milagro.”

³ Ginkuon dya ni Herodes tungud hay kato anay tana ang nagpadakup kay Juan nga Manugbawtiso, kag ana dya ginpapriso. Ginhimo na dya tungud kay Herodias nga asawa kang anang bugto nga si Felipe. ⁴ Tungud hay makapira ka beses nga ginkun-an ni Juan si Herodes, “Supak sa kasugoan nga pangasaw-un mo si Herodias.”

⁵ Gusto raad nga ipapatay ni Herodes si Juan, ogaring nahadluk tana sa mga tawo tungud hay ginakabig nanda si Juan nga sangka propeta.

⁶ Kang pag-abot kang kaadlawan ni Herodes, ang bata nga bayi ni Herodias nagsaot sa atubang kang mga dinapit nga bisita kag nalipay gid ka mayad si Herodes. ⁷ Amo to kag nagsaad si Herodes nga itugro na ang bisan ano nga pangayuon na kadya.

⁸ Gintudloan tana kang anang nanay kon ano ang anang pangayuon, gani nagkuon dya sa hari, “Itugro kanakun kadya dayon ang ulo ni Juan nga Manugbawtiso nga nakabutang sa bandihado.”

⁹ Pagkabati kato kang Hari nasubuan gid tana. Pero tungud kang anang promisa nga nabatian kang anang mga bisita, nagmando tana nga itugro kana ang anang ginapangayo. ¹⁰ Amo to kag ginpapugotan na si Juan sa

prisohan. ¹¹ Gindara ang ulo ni Juan nga nabutang sa bandihado kag gintugro sa bayi, kag gintugro na man dya sa anang nanay. ¹² Nag-abot ang mga disipulo ni Juan, kag ginbuul nanda ang anang bangkay kag ginlubung. Pagkatapos, nag-agto sanda kay Jesus kag ginsugid nanda ang natabo.

Ginpakaun ni Jesus ang Lima ka libo nga mga Tawo
(*Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14*)

¹³ Kang nabatian ni Jesus ang natabo kay Juan, naghalin tana rugto kag nagsakay sa baruto, kag nag-agto sa mamingaw nga lugar nga nagaisarahanun. Pero kang naman-an dya kang mga tawo, nagsunod sanda kana nga nagapanaw lang halin sa andang mga kabanwahanan. ¹⁴ Pagdungka ni Jesus sa daray-ahan nakita na ang tama gid ka duro nga mga tawo. Nangir-o tana kananda kag ginpang-ayad na ang andang mga ginadara nga mga nagamarasakit.

¹⁵ Kang nagahinalup run ang adlaw, nagparapit kana ang anang mga disipulo kag nagkuon, “Sirum run kag mamingaw pa dya nga lugar. Papanawa run ang mga tawo agud to nga makabakal sanda kang andang pagkaun dyan sa mga baryo.”

¹⁶ Pero nagsabat si Jesus kananda, “Indi kinahanglan nga magpanaw pa sanda. Kamo ang magtugro kananda kang andang makaun.”

¹⁷ Nagsabat sanda, “Lima gid lang kabilog nga tinapay kag darwa ka isda ang rugya.”

¹⁸ Nagkuon si Jesus kananda, “Abi dar-a ninyo rugya kanakun.” ¹⁹ Dayon ginkun-an na ang mga tawo nga magpurungko sa kahilamonan. Ginbuul na ang lima ka tinapay kag ang darwa ka isda; nagtangra tana sa langit kag magpasalamat sa Dios. Dayon ginpamihak-pihak

na ang tinapay kag ginpanugro sa anang mga disipulo, kag ginpanagtag dya kang mga disipulo sa mga tawo. ²⁰ Nakakaun sanda tanan kag nagkarabusog. Pagkatapos kato, ginpanipon kang mga disipulo ang mga nabilin kag napulo'g darwa ka alat nga buta ang andang natipon. ²¹ Mga lima ka libo nga laki ang nakakaun wara ti labut ang mga bayi kag mga bata.

*Nagpanaw si Jesus sa Tubig
(Marcos 6:45-52; Juan 6:15-21)*

²² Lagi-lagi, ginsugo ni Jesus ang anang mga disipulo nga magsarakay sa baruto kag mag-una rugto sa tabok kang linaw samtang ginapahalin na ang mga tawo. ²³ Kang mapahalin na run ang mga tawo, nagtukad si Jesus sa barabakulod nga nagaisarahanun agud magpangamuyo. Kang gabii run, rugto man gihapon tana nga nagaisarahanun. ²⁴ Sa amo man to nga mga tinion ang baruto rugto run sa lawud nga ginaburobalinsay kang balud tungud hay pasurong dya sa hangin.

²⁵ Kang kasanagun run nag-agto kananda si Jesus nga nagapanaw sa tubig. ²⁶ Pagkakita kang mga disipulo kana nga nagapanaw sa tubig gindakup sanda kang kahadluk kag nagsiringgit sanda, “Bagat!”

²⁷ Pero ginkun-an lagi sanda ni Jesus, “Magpakabakud kamo! Ako dya; indi kamo magkahadluk!”

²⁸ Dayon naghambal si Pedro, “Ginoo, kon ikaw gid man ria, paagtona ako rugyan kanimo nga nagapanaw sa tubig.” ²⁹ Nagkuon si Jesus kana, “Sige agto dya!” Gani nagpanaog si Pedro sa baruto kag nagpanaw sa tubig paagto kay Jesus. ³⁰ Pero kang mabatyagan ni Pedro nga mabaskug ang hangin, hinadlukan tana kag amat-amat nga naglugdang, kag nagsinggit tana, “Ginoo, tabangi ako!”

³¹ Gindawhat dayon tana ni Jesus kag ginkaptan sa alima kag nagkuon, “Kagamay kang imong pagtuo! Andut haw nga nagpangduha-duha ikaw?”

³² Nagsakay sanda nga darwa sa baruto kag nagkanay ang hangin. ³³ Kag ang mga disipulo nga rugyan sa baruto nagsimba kana nga nagakuon, “Matuod gid nga ikaw ang Anak kang Dios!”

*Ginpang-ayad ni Jesus ang mga Masakitun sa Genesaret
(Marcos 6:53-56)*

³⁴ Pagkatabok nanda sa linaw, sa lugar nga Genesaret sanda nagdungka. ³⁵ Nakilala si Jesus kang mga tawo rugto, gani ginpamalita nanda sa mga lugar sa palibot nga rugyan tana, kag ginpangdara nanda kana ang tanan nga mga nagamarasakit. ³⁶ Nagpakitluoy sanda kay Jesus nga ipatandugun na ang mga masakitun bisan sa sidsid lang kang anang kunup. Kag ang tanan nga nakatandug kadya nag-arayad.

15

*Ang Ginpanudlo kang mga Kamal-aman
(Marcos 7:1-13)*

¹ Kar-on, may mga Fariseo kag mga manunudlo kang kasugoan nga nagharalin sa Jerusalem ang nag-agto kay Jesus kag nagpamangkot, ² “Andut haw nga ang imong mga disipulo wara pagtuman kang mga pagsurondan nga gintudlo kang atun mga kamal-aman? Sanda kadya nagakirinaun lang nga wara anay pagpanghugas kang andang mga alima.”

³ Ginsabat sanda ni Jesus, “Andut haw nga ginalapas man ninyo ang sugo kang Dios para lang matuman ang inyo nga mga pagsurondan? ⁴ Indi bala nga nagsugo ang Dios nga, ‘Tahudon mo ang imo tatay kag nanay,’ kag

‘Ang bisan sin-o nga maghambal kang malaot sa anang tatay ukon nanay, dapat mapatay?’ ⁵ Pero ang inyo tana ginatudlo amo nga kon ang sangka tawo gani may sarang nga ibulig sa anang tatay ukon nanay, pero kon magkuon tana nga, ‘Ginpain ko run dya para sa Dios,’ indi run tana kinahanglan nga magbulig sa anang tatay ukon nanay. ⁶ Sa paghimo ninyo karia, ginhimo ninyo nga wara ti pulos ang sugo kang Dios para lang matuman ang inyo mga pagsurondan. ⁷ Mga hipokrito kamo! Husto gid man ang ginkuon kang Dios paagi kay Propeta Isaias nahanungud kaninyo,

⁸ ‘Ang mga tawo nga dya nagapadungug kanakun paagi gid lang sa andang mga ginapanghambal, pero wara gid sanda ti baratyagun para kanakun.

⁹ Ang andang pagsimba kanakun wara ti kapuslanan, tungud hay ginatudlo nanda ang pagturon-an nga ginhimo-himo lang kang tawo nga kuno kanakun maghalin.’ ”

*Ang mga Butang nga Nagadagta sa Tawo
(Marcos 7:14-23)*

¹⁰ Gintawag ni Jesus ang mga tawo nga magparapit kana kag ginkun-an, “Pamati kamo kag hangpa ninyo dyaay: ¹¹ Bukun ti ang ginakaun kang tawo ang makadagta kana, kundi kon ano ang nagagwa sa anang ba-ba; amo ria ang makadagta kana.”

¹² Dayon nagparapit kana ang anang mga disipulo kag nagkuon, “Naman-an mo bala nga naglain ang buut kang mga Fariseo sa ginpanghambal nimo?”

¹³ Nagsabat si Jesus paagi sa paanggid, “Ang kada tanum nga wara gintanum kang akun Amay sa langit pagagabuton. ¹⁴ Pabay-i lang ninyo sanda. Mga bulag sanda karia nga manugtuytoy. Kag kon ang sangka bulag

magtuytoy sa sangka bulag man, pareho sanda karia nga mahulog sa buho.”

¹⁵ Naghambal si Pedro kana, “Abi, ipaathag kanamun ang paraanggidan nga ria.”

¹⁶ Nagkuon si Jesus kananda, “Wara man bala ninyo mahangpi? ¹⁷ Wara haw kamo kamaan nga ang bisan ano nga nagasulud sa ba-ba nagadiretso dya sa busong kag nagagwa lang man sa lawas? ¹⁸ Pero ang nagagwa tana sa ba-ba nagahalin sa tagipusuon, kag amo dya ang nagadagta sa tawo. ¹⁹ Tungud hay sa tagipusuon kang tawo nagahalin ang mga malain nga panghuna-huna nga amo ang nagatulod sa paghimo kang mga malain nga mga butang pareho kang pagpatay, pagpanginbayi ukon pagpanginlaki, pagpakighilawas, pagpanakaw, pagtistigo kang butig, kag paghambal kang makaguba ka dungug kang iba. ²⁰ Amo dya nga mga butang ang nagadagta sa tawo. Pero indi tana makadagta kana ang magkaun nga wara makapanghugas kang alima.”

*Ang Pagtuo kang Bayi nga Taga-Canaan
(Marcos 7:24-30)*

²¹ Naghalin si Jesus rugto kag nag-agto sa lugar nga marapit sa probinsya kang Tiro kag Sidon. ²² Kar-on, may sangka bayi nga taga-Canaan nga nagaistar rugto ang nagparapit kay Jesus kag nagpakitluoy nga nagakuon, “Ginoo, kaliwat ni David, maluoy ikaw kanakun! Ang akun bata nga bayi ginasab-an kang demonyo kag sobra gid ang ana nga pag-antos.”

²³ Pero wara gid magsabat si Jesus kana. Ang anang mga disipulo nagparapit kana kag nagpangabay nga nagakuon, “Pahalina tana run, kaina pa ang ana sunod-sunod kanatun kag kagahud kana.”

²⁴ Nagsabat si Jesus, “Ginpadara ako rugya para lang sa mga katawhan kang Israel nga kaangay kang mga karnero nga nagtalang.”

²⁵ Pero ang bayi nagparapit pa gid kana kag nagluhod sa atubang na nga nagakuon, “Ginoo, buligi man ako ay!”

²⁶ Nagsabat si Jesus kana, “Bukun ti mayad nga ibul-un ang pagkaun kang mga bata kag itablug sa mga ayam.”

²⁷ Nagsabat ang bayi, “Matuod ria, Ginoo, ogaring bisan gani ang mga ayam nagakaun man kang mga uyang nga pagkaun nga nagakarahulog sa lamesa kang andang agalun.”

²⁸ Dayon nagkuon si Jesus kana, “Inday, kabahul kang imo pagtuo! Matuman ang imo ginapangayo.” Kag sa amo gid to nga tion nag-ayad ang anang bata.

Duro nga mga Tawo ang Ginpang-ayad ni Jesus

²⁹ Naghalin rugto si Jesus kag nagpanaw sa binit kang linaw kang Galilea. Dayon nagtukad tana sa bakulod kag nagpungko para magtudlo. ³⁰ Duro gid nga mga tawo ang nag-aragto kana nga nagadara kang mga piang, bulag, pingkaw, apa, kag duro pa gid nga mga masakitun. Ginpangbutang nanda ang mga masakitun sa may atubang ni Jesus kag ginpang-ayad na sanda. ³¹ Daw indi gid makapati ang mga tawo kang nakita nanda nga ang mga apa makahambal run, ang mga pingkaw naayad run, ang mga piang makapanaw run kag ang mga bulag makakita run; kag gindayaw nanda ang Dios kang Israel.

Ginpakaun ni Jesus ang Apat ka Libo nga mga Tawo

(Marcos 8:1-10)

³² Gintawag ni Jesus ang anang mga disipulo kag nagkuon, “Nangir-o gid ako sa mga tawo nga dya hay tatlo ka adlaw run sanda nga nagaimaw kanakun kag wara run sanda ti makaun. Indi ako gusto nga mag-uroli sanda nga

wara makakaun hay basi bala kon magkaralipung sanda sa dalan.”

³³ Namangkot ang mga disipulo kana, “Sa diin bay kita makabuul kang pagkaun rugya sa disyerto para sa amo dya kaduro nga mga tawo?” ³⁴ Ginpamangkot sanda ni Jesus, “Pira ka bilog ang inyo tinapay dyan?” Nagsabat sanda, “Pito ka tinapay kag pirambilog nga magagmay nga isda.”

³⁵ Amo to kag ginkun-an ni Jesus ang mga tawo nga magpurungko sa lupa. ³⁶ Dayon ginbuul na ang pito ka bilog nga tinapay kag ang mga isda kag nagpasalamat sa Dios. Pagkatapos ginpamihak-pihak na dya kag itugro sa anang mga disipulo kag dya ginpanagtag nanda sa mga tawo. ³⁷ Nakakaun sanda tanan kag nagkarabusog. Kag kang panipunon kang mga disipulo ang mga nabilin, pito ka alat nga buta ang andang natipon. ³⁸ Apat ka libo nga mga laki ang nakakaun wara ti labut ang mga bayi kag mga bata.

³⁹ Pagkatapos kato ginpapauli ni Jesus ang mga tawo. Nagsakay tana sa baruto kag nag-agto sa lugar kang Magadan.

16

Ginpangayoan si Jesus kang Milagro

(Marcos 8:11-13; Lucas 12:54-56)

¹ May mga Fariseo kag mga Saduceo nga nag-aragto kay Jesus agud tirawan tana. Ginpangayoan nanda tana kang milagro sa pagpamatuod nga ginpadara tana kang Dios.

² Pero nagsabat si Jesus kananda, “Kon nagatunod gani ang adlaw, nagakuon kamo nga, ‘Mayad ang tiempo sa rum-an hay mapula ang langit.’ ³ Kag sa kasanagun ruman tana, nagakuon kamo, ‘Mauran kadya hay mapula ang langit kag garagal-umun.’ Maman-an ninyo ang tiempo

paagi sa pagturok sa langit, pero andut haw nga indi ninyo mamanan-an ang buut hambalun kang mga nagakaratabo sa kadya nga panag-on.* ⁴ *Ang mga tawo sa kadya nga panag-on tama gid malaot kag nagtalikod sanda sa Dios. Nagapangayo kamo nga pakitaan ko kamo kang milagro, pero wara ti igapakita kaninyo magluwas lang sa makatiringala nga natabo kay Propeta Jonas.”

Amo to kag nagpanaw tana kag ginbayaan na sanda.

*Ang Tapay kang mga Fariseo kag mga Saduceo
(Marcos 8:14-21)*

⁵ Kang nakatabok run ang mga disipulo sa pihak kang linaw, nalipat sanda magdara kang tinapay. ⁶ Nagkuon si Jesus kananda, “Mag-andam gid kamo sa tapay kang mga Fariseo kag mga Saduceo.”

⁷ Pagkabati kang mga disipulo kato, nag-inistoryahanay sanda, “Ginhambal na to tungud hay wara kita makadara kang tinapay.”

⁸ Naman-an ni Jesus kon ano ang anda ginaistoryahan, gani namangkot tana kananda, “Andut haw nga ginai-storyahan ninyo nga wara kamo makadara kang tinapay? Mga gamay kamo ti pagtuo! ⁹ Wara pa gid bala kamo makahangup? Nalipatan ninyo run haw ang pagpakaun ko kang lima ka tinapay sa lima ka libo ka laki? Pira ka alat nga buta ang sobra nga inyo natipon kato? ¹⁰ Amo man sa pito ka tinapay nga ginpakaun ko sa apat ka libo, pira ka alat nga buta ang sobra nga inyo natipon kato? ¹¹ Andut haw nga wara ninyo mahangpi nga bukun ti tinapay ang akun buut hambalun? Pero kar-on, mag-andam kamo sa tapay kang mga Fariseo kag mga Saduceo.”

* 16:3 16:3 sa iba nga mga Simulat ang iba nga bahin kang bersikulo 2 kag 3 wara maabay. * 16:4 16:4 Mateo 12:39; Lucas 11:29

¹² Amo to kag nahangpan nanda nga ginpaandaman sanda gali, indi sa tapay nga ginagamit sa tinapay kundi sa mga ginapanudlo kang mga Fariseo kag mga Saduceo.

*Ang Ginpahayag ni Pedro nahanungud kay Jesus
(Marcos 8:27-30; Lucas 9:18-21)*

¹³ Kar-on, kang pag-abot ni Jesus sa lugar nga sakup kang Cesarea Filipos, ginpamangkot na ang anang mga disipulo, “Para sa mga tawo, sin-o bala ang Anak kang Tawo?”

¹⁴ Nagsabat sanda, “Ang kuon kang iba si Juan nga Manugbawtiso. Ang iba tana nagakuon nga si Elias. May iba man nga nagakuon nga si Jeremias. Kag ang iba pa gid nagakuon nga isara sa mga propeta.”

¹⁵ Ginpamangkot sanda ni Jesus, “Ti, para kaninyo tana bay, sin-o ako?”

¹⁶ Nagsabat si Simon Pedro, “Ikaw amo ang Cristo, ang Anak kang Dios nga buhi.”

¹⁷ Nagkuon si Jesus kana, “Bulahan ikaw, Simon nga bata ni Jonas! Tungud hay bukun ti tawo ang nagpahayag kang kamatuoran nga dya kanimo, kundi ang akun Amay sa langit. ¹⁸ Kag kar-on, ihambal ko kanimo: ikaw si Pedro.† Kag sa dya nga bato pagatukudon ko ang akun iglesia nga bisan ang gahum kang kamatayun indi makadaug kadya. ¹⁹ Kanimo ko itugro ang yabi sa ginharian kang langit. Ang bisan ano nga indi mo pag-itugot rugya sa lupa, indi man pag-itugot kang Dios sa langit, kag ang bisan ano nga itugot nimo rugya sa lupa, itugot man kang Dios sa langit.”

²⁰ Dayon ginpaandaman gid kamayad ni Jesus ang ana mga disipulo nga indi pagpanugid sa bisan kay sin-o nga tana amo ang Cristo.

† 16:18 16:18 Pedro ang buut hambalun “bato”.

Naghambal si Jesus nahanungud sa anang Pag-antos kag Kamatayun

(Marcos 8:31—9:1; Lucas 9:22-27)

²¹ Umpisa kato ginasugid run ni Jesus kang maathag sa anang mga disipulo nga kinahanglan maagto tana sa Jerusalem kag magbatas kang tuman nga pag-antos sa alima kang mga kamal-aman kang mga Judio, mga pangulo kang kaparian, kag mga manunudlo kang kasugoan. Ipatatay nanda tana, pero sa ikatlo nga adlaw pagabanhawun tana!

²² Pagkabati kato ni Pedro ginkaptan na si Jesus kag gindara sa oro-onhan kag ginsabdung, “Ginoo, kabay nga indi ria pag-itugot kang Dios! Indi gid ria matabo kanimo.”

²³ Nag-atubang si Jesus kana kag ginkun-an, “Parayu kanakun, Satan! Ginasablagan mo lang ako, tungud hay ang imong mga panghuna-huna nga ria bukun ti sa Dios maghalin kundi ana ria kang tawo.”

²⁴ Dayon nagkuon si Jesus sa ana mga disipulo, “Ang bisan sin-o nga gusto magsunod kanakun kinahanglan nga indi na pagpasulabihun ang anang kaugalingun, kag magpas-an kang anang kros kag magsunod kanakun.

²⁵ Ang bisan sin-o nga nagatipig kang anang kabuhi, maduraan kadya. Pero ang bisan sin-o tana nga handa nga magdura kang anang kabuhi tungud kanakun, amo tana ang makaangkun kang kabuhi nga wara ti kata-pusan.

²⁶ Hay ano gid bala ang mabuul kang sangka tawo kon maangkun na ang bilog nga kalibutan pero maduraan man tana kang kabuhi? Ano bay ang sarang na ibaylo agud nga maangkun na liwan ang anang kabuhi?

²⁷ Tungud hay ang Anak kang Tawo magabalik rugya sa kalibutan nga nagasidlak sa himaya kang anang Amay,

kag kaimaw na ang anang mga anghel, kag tana magatugro kang balus sa kada isara suno sa andang hinimoan. ²⁸ Sugidan ko kamo, may iba rugya kaninyo nga indi mapatay hasta nga makita nanda ang Anak kang Tawo nga magabalik rugya bilang Hari.”

17

Ang Pagbaylo kang Dagway ni Jesus

(Marcos 9:2-13; Lucas 9:28-36)

¹ Pagkaligad kang anum ka adlaw, gin-imaw ni Jesus sanday Pedro kag ang magbugto nga si Santiago kag si Juan, kag nagtukad sanda sa sangka mataas nga bukid nga sandahanun lang. ² Samtang nagaturuk sanda kay Jesus, nakita nanda nga nagbaylo ang anang dagway. Ang anang pungyahun nagsirak nga daw pareho kang adlaw, kag ang anang bayo nagbanaag sa kaputi. ³ Hinali lang, nakita nanda si Moises kag si Elias nga nagapakig-istorya kay Jesus. ⁴ Dayon nagkuon si Pedro kay Jesus, “Ginoo mayad gid nga rugya kami! Kon gusto mo mahimo ako rugya kang tatlo ka karakamalig, ang isara para kanimo, ang isara tana para kay Moises, kag ang isara pa gid tana para kay Elias.”

⁵ Samtang nagahambal pa tana, ginlikupan sanda kang makasirilaw nga panganod kag may limug halin sa panganod nga naghambal, “Amo dya ang akun hinigugma nga Anak nga akun gid nahamut-an. Pamatii ninyo tana!”

⁶ Pagkabati kang mga disipulo kato, hinadlukan gid sanda kamayad gani nga nagharapaun sanda sa lupa. ⁷ Ginparapitan sanda ni Jesus kag gintandug nga nagakuon, “Tindug kamo! Indi kamo magkahadluk!” ⁸ Kang pagtangra nanda wara run sanda ti iba nga nakita magluwas gid lang kay Jesus.

⁹ Kag kang nagapadulhog sanda sa bukid ginmandoan sanda ni Jesus, “Indi gid kamo magpanugid sa bisan kay sin-o nahanungud sa inyo nakita samtang ang Anak kang Tawo wara pa mabanhaw.”

¹⁰ Ginpamangkot kang mga disipulo si Jesus, “Andut haw nga nagakuon ang mga manunudlo kang kasugoan nga magauna ka abot si Elias?”

¹¹ Nagsabat si Jesus, “Matuod gid man nga magauna ka abot si Elias para iaman ang tanan nga mga butang. ¹² Pero sugidan ko kamo nga, nag-abot run si Elias, ogaring wara tana nakilala kang mga tawo kag ginhimo nanda kana ang anda luyag nga himuon. Kag amo man ria ang matabo sa Anak kang Tawo, pagapaantuson man nanda tana.”

¹³ Amo to kag nahangpan kang mga disipulo nga si Juan nga Manugbawtiso ang anang ginatumud.

*Gin-ayad ni Jesus ang Bata nga Nasab-an kang Demonyo
(Marcos 9:14-29; Lucas 9:37-43a)*

¹⁴ Kang nakabalik sanday Jesus sa duro nga mga tawo, may sangka laki nga nagparapit kag nagluhod sa atubang na nga nagakuon, ¹⁵ “Sir, maluoy man ikaw sa akun bata nga laki. Kuyapun tana kadya kag kon aboton gani tam-an gid ang anang pag-antos. Masami tana nagakatumba sa kalayo ukon indi gani sa tubig. ¹⁶ Gindara ko tana sa imo mga disipulo pero indi sanda makasarang magpaayad kana.” ¹⁷ Nagkuon si Jesus, “Kamo nga mga tawo sa kadya nga panag-on, mga wara kamo ti pagtuo kag balingag! Hasta san-o pa ayhan ako magapakig-imaw kaninyo? Hasta san-o pa ang akun pag-agwanta kaninyo? Abi, dar-a ninyo rugya kanakun ang bata!” ¹⁸ Dayon ginmandoan ni Jesus ang demonyo nga magwa sa bata, kag nag gwa dya. Kag sa amo gid to nga tion nag-ayad ang bata.

¹⁹ Nagparapit ang mga disipulo kay Jesus kag nagpamangkot kana nga sandahanan lang, “Andut haw nga indi namun matabog ang demonyo nga to?” ²⁰ Nagsabat si Jesus kananda, “Tungud hay kulang ang inyo pagtuo. Sugidan ko kamo, kon may pagtuo kamo nga bisan pareho lang kagamay sa liso kang mustasa, sarang kamo makakuon sa bukid nga dya nga, ‘Saylo rugto’ kag ang bukid masaylo man. Wara gid ti butang nga indi ninyo mahimo. [²¹ Pero ang dya nga sahi kang demonyo indi ninyo matabog kon indi kamo magpangamuyo kag magpuasa.]”

Naghambal ruman si Jesus nahanungud sa Anang Kamatayun

(Marcos 9:30-32; Lucas 9:43-45)

²² Kar-on kang magtiriripon ang tanan nga mga disipulo rugto sa Galilea nagkuon si Jesus kananda, “Ang Anak kang Tawo igatugyan sa mga tawo, ²³ nga amo ang magapatay kana. Pero pagkatapos kang tatlo ka adlaw pagabanhawun tana.” Nagkasubu gid ang mga disipulo.

Ang Pagbayad kang Buwis para sa Templo

²⁴ Kar-on, kang pag-abot nanda sa Capernaum, nagparapit kay Pedro ang mga manugsukot kang buwis para sa templo kag namangkot kana, “Nagabayad bala ang inyo maestro kang buwis para sa templo?”

²⁵ Nagsabat si Pedro, “Huum, nagabayad tana.” Kang pag-abot ni Pedro sa balay, ginpamangkot tana dayon ni Jesus, “Simon, sa banta mo, sin-o bala ang ginasukot kang mga hari rugya sa kalibutan kang buwis, ang mga tawo bala nga sakup nanda ukon ang mga pangayaw?”

²⁶ Nagsabat si Pedro, “Ang mga pangayaw.” Nagkuon si Jesus kana, “Kon amo, nagakahulogan lang nga ang mga tawo nga sakup indi kinahanglan nga magbayad.

²⁷ Ogaring indi kita gusto nga maglain ang andang buut kanatun. Gani agto ikaw sa linaw kag itawtaw ang imo bunit. Bul-un mo ang una nimo nga dawì kag abrihan ang anang ba-ba kag may makita ikaw rugto nga kwarta. Ibul-un mo ria kag ibayad para sa atun buwis nga darwa.”

18

Sin-o gid Bala ang Labaw sa Tanan?

(Marcos 9:33-37; Lucas 9:46-48)

¹ Sa amo to nga tion nagparapit kay Jesus ang ana mga disipulo kag nagpamangkot, “Sin-o gid bala ang labaw sa tanan nga mga nasakup sa ginharian kang langit?”

² Nagtawag si Jesus kang sangka bata kag ginpatindug sa tunga nanda. ³ Dayon nagkuon tana, “Sugidan ko kamo, kon indi ninyo pagbag-uhon ang inyo panghuna-huna kag mangin pareho kang dya nga bata, indi gid kamo makaimaw sa mga tawo nga makapasakup sa ginharian kang langit. ⁴ Ang sin-o man nga mapainubusun pareho kang bata nga dya, amo tana ang labaw sa tanan nga mga nasakup sa ginharian kang langit. ⁵ Ang sin-o man nga tungud kanakun magabaton kang bata nga pareho kadya, nagabaton man kanakun.”

Ang mga Pagsulay

(Marcos 9:42-48; Lucas 17:1-2)

⁶ “Ang bisan sin-o nga mangin kabangdanan nga makasala ang isara sa mga kabataan nga dya, mas mayad pa nga ipamatohan ang anang liug kang bahul nga gar-alingan nga bato kag itagbung tana sa tunga kang dagat. ⁷ Makaluluoy ang mga tawo rugya sa kalibutan tungud kang pagsulay nga makasala sanda. Indi gid malikawan nga ang mga pagsulay magaabot. Pero makaluluoy gid

ang tawo nga amo ang mangin kabangdanan kang pagpakasala kang ana isigka-tawo.

⁸ “Gani kon ang imo alima ukon kahig amo ang mangin kabangdanan kang imong pagpakasala, utda dya kag ipilak. Mas mayad pa nga utod ang imo alima ukon kahig pero makaagum ikaw kang kabuhi nga wara ti katapusan sangsa darwa ang imong alima ukon kahig pero idap-ong lang man ikaw sa kalayo nga wara nagakapalung. ⁹ Kag kon ang imo mata amo ang mangin kabangdanan kang imong pagpakasala, lokita dya kag ipilak! Mas mayad pa nga isara lang ang imong mata pero makaagum ikaw kang kabuhi nga wara ti katapusan sangsa darwa ang imong mata pero idap-ong lang man ikaw sa kalayo sa impyerno.”

*Ang Paraanggidan nahanungud sa Karnero nga Nadura
(Lucas 15:3-7)*

¹⁰ Nagpadayon pa gid si Jesus sa pagkuon, “Mag-andam kamo nga indi ninyo pagtamayun ang bisan isara sa mga bata nga dya. Sugidan ko kamo, rugto sa langit, ang mga anghel nga nagabantay kananda rugyan pirme sa atubang kang akun Amay sa Langit. [¹¹ Tungud hay ang Anak kang Tawo nag-abot rugya sa kalibutan agud luwasun ang mga nadura tungud sa sala.]

¹² “Ano sa banta ninyo ang himuon kang sangka tawo nga may sanggatos ka mga karnero kag nadura ang isara kadya? Indi na ayhan pagbayaan ang kasyaman kag syam nga nagaharab rugto sa bakulod kag sagapun ang isara nga nadura nga to? ¹³ Kag kon makita na run gani dya sugidan ko kamo nga mas bahul gid nga kalipay ang ana mabatyagan tungud sa isara nga dya sangsa kasyaman kag syam nga wara nadura. ¹⁴ Amo man ria ang inyo Amay

sa Langit, indi tana gusto nga malaglag ang bisan isara sa mga bata nga dya.”

Kon Nakasala ang imo Isigka-tumuluo

¹⁵ Nagpadayon pa gid si Jesus, “Kar-on kon ang imo isigka-tumuluo nakasala kanimo, agtonan mo tana kag istoryahun nga kamohanun lang parte sa anang sala. Kon magpamati tana kanimo, napanombalik mo ang mayad ninyo nga pagtamdananay. ¹⁶ Pero kon indi tana magpamati kanimo, mag-imaw ikaw kang isara ukon darwa pa gid agud to nga, ‘Ang kada butang nga inyo pagahambalan mapamatod-an kang darwa ukon tatlo ka mga saksi.’ ¹⁷ Kag kon indi pa gid tana magpamati kananda, isugid dya sa katiringban. Kon indi pa gid tana magpamati sa katiringban, kabiga tana nga pareho kang tawo nga wara nakakilala sa Dios ukon manugsukot kang buwis.”

Ang Wara Ginatugotan kag ang Ginatugotan

¹⁸ Sugidan ko kamo: ang bisan ano nga indi ninyo pag-itugot rugya sa lupa, indi man pag-itugot kang Dios sa langit. Kag ang bisan ano nga itugot ninyo rugya sa lupa, itugot man ria kang Dios sa langit.

¹⁹ “Kag sugidan ko pa gid kamo: kon ang darwa kaninyo rugya sa lupa maghisugot parte sa bisan ano nga inyo pangayuon sa pangamuyo, himuon dya kaninyo kang akun Amay sa langit. ²⁰ Tungud hay kon diin ang darwa ukon tatlo nga nagatipon tungud kanakun, kaimaw nanda ako.”

Ang Paraangidan nahanungud sa Surugoon nga Indi Kamaan Magpatawad

²¹ Nagparapit si Pedro kay Jesus kag nagpamangkot, “Ginoo, makapira ka beses ko gid bala patawarun ang

akun isigka-tumuluo nga pirmo lang nagahimo kang sala kanakun? Hasta bala sa pito ka beses?”

²² Nagsabat si Jesus kana, “Wara ako magkuon nga pito ka beses, kundi pito ka pilo kang kapitoan.* ²³ Tungud hay ang ginharian kang langit pareho kang sangka hari nga nagpamat-ud nga sukton ang utang kang anang mga surugoon. ²⁴ Kang nagaumpisa run tana kapanukot, may gindara kana nga sangka surugoon nga ang anang utang minilyon. ²⁵ Tungud nga indi dya makabayad kang ana utang, nagmando ang hari nga ibaligya tana pati ang ana asawa, kag ang ana mga bata, kag tanan na nga mga pagkabutang para ibayad sa ana utang. ²⁶ Nagluhod ang surugoon sa atubang kang hari kag nagpakitluoy nga nagakuon, ‘Tugroi lang ako anay ka tion, hay ibaydan ko gid ikaw kang tanan ko nga utang!’ ²⁷ Naluoy ang hari kana, gani wara run tana ginpabayad kang anang utang kag ginpapauli lamang.

²⁸ “Pero kang nagapauli run ang surugoon nga to, nasug-alaw na ang anang isigka-surugoon nga may utang man kana nga bali pira lang ka gatos. Gindakup na dya kag ginkuga kag ginkun-an nga, ‘Baydi ang utang mo kanakun!’ ²⁹ Nagluhod dya kag nagpakitluoy kana nga nagakuon, ‘Tugroi lang ako anay ka tion, hay ibaydan ko gid ikaw!’ ³⁰ Pero wara gid tana nagpasugot. Sa baylo ginpapriso na gid dya hasta nga mabaydan na ang anang utang. ³¹ Kang makita kang iba pa gid nga mga surugoon ang natabo nga dya, naglain gid ang andang buut. Dayon nag-agto sanda sa hari kag ginsugid ang tanan nga natabo. ³² Amo to kag ginpatawag kang hari ang surugoon nga to kag ginkun-an dya nga, ‘Ikaw, sobra kaw gid kalain! Wara ko run kabay ikaw ginpabayad kang imo utang kanakun

* 18:22 18:22 ukon, kapitoan kag pito ka beses.

tungud hay nagpakitluoy ikaw? ³³ Indi bala dapat nga maluoy ikaw sa imo isigka-surugoon, pareho kang akun pagkaluoy kanimo?’ ³⁴ Sa kaugut kang hari kana, ginpriso na ang surugoon nga dya kag ginpasilotan hasta nga mabaydan na ang tanan na nga utang.”

³⁵ Kag nagkuon si Jesus kananda, “Amo man dya ang himuon kaninyo kang akun Amay sa langit kon indi ninyo pagpatawarun ang inyo isigka-tawo kang bug-os sa inyo tagipusuon.”

19

Ang Panudlo Nahanungud sa Pagbulagay kang Mag-asawa (Marcos 10:1-12)

¹ Pagkatapos hambal ni Jesus kang mga butang nga to, naghaling tana sa Galilea kag nag-agto sa lugar nga sakup kang Judea sa pihak kang suba kang Jordan. ² Duro gid nga mga tawo ang nagsurunod kana, kag rugto ginpang-ayad na ang mga nagamarasakit.

³ May mga Fariseo nga nagparapit kay Jesus agud tirawan tana. Ginpamangkot nanda tana nga nagakuon, “Ginatugot bala sa kasugoan nga bulagan kang bana ang ana asawa sa bisan ano nga kabangdanan?”

⁴ Nagsabat si Jesus, “Wara ninyo haw nabasa sa kasulatan nga kang umpisa pa lang ginhimo kang Manunoga ang tawo nga laki kag bayi? ⁵ Kag naghambal tana, ‘Tungud ka dya ang laki magabiya sa anang tatay kag nanay kag magtingub sa anang asawa, kag sanda nga darwa mangin isara.’ ⁶ Gani nga bukun run sanda ti darwa kundi isara run lang. Kon amo karia, ang gintingub run kang Dios indi dapat nga ibulagun kang bisan sin-o.”

⁷ Nagpamangkot ang mga Fariseo kana, “Ti, andut haw nga nagtugro si Moises kang kasugoan nga ang laki

dapat magtugro sa anang asawa kang kasulatan kang pagbulaganay kag dayon pahalinin tana?”

⁸ Nagsabat si Jesus, “Gintugotan kamo Moises nga bulagan ang inyo mga asawa tungud hay tama gid ka awut ang inyo ulo. Pero bukun ti amo karia ang plano kang Dios kang primero. ⁹ Kar-on, sugidan ko kamo: ang bisan sin-o nga magabulag sa anang asawa magluwas lang nga nagpanginlaki dya, kag mangasawa liwan nakasala tana kadya kang pagpanginbaya.”*

¹⁰ Nagkuon ang mga disipulo kana, “Kon magtulad lang man karia ang pag-asawahay, mayad pa nga indi run lang mangasawa.” ¹¹ Nagsabat si Jesus, “Ang pagturon-an nga dya bukun ti para sa tanan, kundi para lang sa mga gintugroan nga daan. ¹² Tungud hay may iba nga natawo nga indi makapangasawa, ang iba tana ginkapon, kag ang iba pa gid tana wara nagpangasawa tungud ginpasulabi na ang pag-alagad para sa ginharian kang langit. Ang sin-o man nga makasarang magsunod kang pagturon-an nga dya, sundon na.”

*Ginbendisyonan ni Jesus ang Magagmay nga mga Bata
(Marcos 10:13-16; Lucas 18:15-17)*

¹³ May mga magagmay nga mga bata nga gindara kay Jesus para itungtong ang anang alima kananda kag ipangamuyoan sanda. Pero ginsaway kang mga disipulo ang mga tawo. ¹⁴ Pero ginkun-an sanda ni Jesus, “Pabay-i ninyo ang mga bata nga magparapit kanakun; indi ninyo sanda pagpunggi tungud hay ang mga tawo nga pareho kananda ang makapasakup sa ginharian kang langit.”

* 19:9 19:9 sa iba nga kasulatan may nakasulat nga: Kag ang laki nga mangasawa kang bayi nga ginbulagan kang anang bana nakasala man kang pagpanginbaya.

¹⁵ Kag gintungtong ni Jesus kananda ang anang alima, kag pagkatapos kato nagpanaw tana.

*Ang Manggaranun nga Pamatan-un
(Marcos 10:17-31; Lucas 18:18-30)*

¹⁶ Kar-on, may sangka laki nga nagparapit kay Jesus kag namangkot, “Maestro, ano bala ang mayad nga buhat nga akun dapat himuon para makaagum ako kang kabuhi nga wara ti katapusan?”

¹⁷ Nagsabat si Jesus, “Andut haw nga ginapamangkot mo ako kon ano ang mayad? Isara gid lang ang mayad. Tumana ang mga kasugoan kon gusto mo nga makaagum kang kabuhi nga wara ti katapusan.” ¹⁸ Namangkot ang laki, “Ano bay nga mga sugo?” Nagsabat si Jesus, “Indi ikaw magpatay, indi ikaw magpakighilawas, indi ikaw magpanakaw kag indi ikaw magbutig sa imo pagtistigo, ¹⁹ tahoda ang imo tatay kag imo nanay, kag palanggaang imo isigka-tawo pareho kang imo kaugalingun.”

²⁰ Ang pamatan-un nga laki nagsabat, “Natuman ko run ria nga mga sugo, ano pa bay ang akun dapat himuon?”

²¹ Nagkuon si Jesus kana, “Kon gusto mo nga mangin himpit, panaw kag ibaligya ang imong mga pagkabutang kag ang kwarta ipanagtag mo sa mga pobre. Kon himuon mo ria, makaangkun ikaw kang manggad sa langit. Pagkatapos balik ikaw rugya kag magsunod kanakun.”

²² Pagkabati kadya kang pamatan-un, nagpanaw tana nga nagakasubu, tungud hay tama gid tana ka manggaranun.

²³ Nagkuon si Jesus sa anang mga disipulo, “Sugidan ko kamo, mabudlay sa sangka manggaranun ang magpasakup sa ginharian kang langit. ²⁴ Kag ginakuon ko pa gid kaninyo nga mas mahapus pa sa kamelyo ang

mag-agi sa buho kang dagum sangsa manggaranun nga magpasakup sa ginharian kang Dios.”

²⁵ Pagkabati kadya kang mga disipulo natingala gid sanda kamayad. Gani nagpamangkot sanda, “Ti kon amo karia, sin-o run lang bay ang maluwas?”

²⁶ Ginturuk sanda ni Jesus kag naghambal, “Kon sa mga tawo lang indi gid dya mahimo, pero sa Dios tana ang tanan nga butang mahimo na.”

²⁷ Dayon nagkuon si Pedro kana, “Amun tana, ginbayaan namun ang tanan kag nagsunod kanimo, ano karon ang amun mabaton?”

²⁸ Nagkuon si Jesus kananda, “Sugidan ko kamo, kon bag-ohon run kang Dios ang kalibutan nga dya kag ang Anak kang Tawo magapungko run sa anang mahimayaun nga trono, kamo nga nagsunod kanakun magapungko man sa napulo'g darwa ka trono sa paghukum sa napulo'g darwa ka tribo kang Israel. ²⁹ Kag ang sin-o man nga nagbiya kang anang balay, anang mga bugto nga laki, mga bugto nga bayi, tatay, nanay, kag kabataan, ukon kang anang lupa tungud kanakun, magabaton tana kadya kang ginatos ka pilo kag makaangkun pa gid tana kang kabuhi nga wara ti katapusan. ³⁰ Pero duro nga mga nahauna ang mangin urihi, kag duro nga mga naurihi ang mangin una.”

20

Ang Paanggid Nahanungud sa mga Manug-obra sa Taramnan kang Ubas

¹ Naghambal pa gid si Jesus kananda paagi sa paraang-gidan, “Ang ginharian kang langit pareho kang sangka tawo nga tag-iya kang ubasan nga aga pa nagpanaw sa pagpangita kang mga tawo nga maobra sa anang orubasan. ² Kang magsugtanay run sanda sa suhol nga sangka kwarta nga pilak sa sangka adlaw, ginpaagto na

sanda sa anang ubasan. ³ Kang mga alas nuwebe run ti aga naggwa ruman tana kag may nakita tana nga mga tawo nga nagaduruyu rugto sa may tindahan kag wara ti obra. ⁴ Nagkuon tana kananda, 'Agto man kamo to kag mag-obra sa akun ubasan hay suholan ko kamo kang igsakto.' ⁵ Gani nagpanaw man sanda rugto. Naggwa ruman tana kang mga alas dose kag kang mga alas tres ti hapon kag amo man angud ang anang ginhimo. ⁶ Kag kang mga alas singko run ti hapon nagpanaw ruman tana sa tindahan kag may nakita pa gid tana nga nagaduruyu rugto. Ginpamangkot na sanda kadya, 'Andut haw nga nagaduruyu lang kamo rugya sa bilog nga adlaw kag wara ti ginaobra?' ⁷ Nagsabat sanda kana, 'Ano abi hay, wara man ti may mapaobra kanamun!' Ginkun-an na sanda, 'Kon amo, agto kamo kag mag-obra sa akun ubasan.'

⁸ "Kang sirum run, nagkuon ang tag-iya sa anang manugdumara, 'Tawga run ang mga manug-obra kag sulhi sanda umpisa sa mga urihi nga nag-obra hasta sa mga nauna.' ⁹ Ang mga nag-urobra kang mga alas singko ti hapon ginsuholan kang tag-sangka kwarta nga pilak. ¹⁰ Kag kang ang mga nauna nga nag-urobra amo run ang suholan, nagpinsar sanda nga mas bahul tana ang andang mabaton, pero ang kada isara kananda ginsuholan man kang tag-sangka kwarta nga pilak. ¹¹ Pagkabaton nanda kato, nagreklamo sanda sa tag-iya. ¹² Nagkuon sanda, 'Ang mga urihi nga nag-arabot, sangka oras lang ang anda obra. Kami tana bilog nga adlaw nga nagpabalhas ka obra sa nagatagi-ti nga init kang adlaw. Pero andut haw nga pareho lang ang imo ginsuhol kanamun tanan?' ¹³ Nagsabat ang tag-iya sa isara kananda, 'Amigo, wara ko ikaw gindayaan. Indi bala nga nagsugtanay kita nga suholan ko ikaw kang sangka kwarta nga pilak? ¹⁴ Bul-a ang imo suhol kag mag-uli. Gusto ko nga tugroan ang

tawo nga urihi nga nag-obra pareho kang gintugro ko kanimo. ¹⁵ Wara haw ako ti kinamatarung kon ano ang akun himuon sa akun kwarta? Ukon nagasabit lang ikaw tungud hay maalwan ako?” ¹⁶ Dayon nagkuon si Jesus kananda, “Gani ang mga naurihi mangin una, kag ang mga nahauna ang mangin urihi.”

Ikatlo nga Paghambal ni Jesus nahanungud sa anang Kamatayun

(Marcos 10:32-34; Lucas 18:31-34)

¹⁷ Kar-on, kang nagapaagto si Jesus sa Jerusalem, ginpain na ang napulo'g darwa na ka mga disipulo kag ginkun-an samtang nagapanaw sanda, ¹⁸ “Nagapatukad kita sa Jerusalem nga sa diin ang Anak kang Tawo itu-gyan sa mga pangulo kang mga kaparian kag sa mga manunudlo kang kasugoan. Pagasentensyahan nanda tana kang kamatayun, ¹⁹ kag igatugyan sa mga bukun ti Judio agud yagotaun, hanuton kag ilansang sa kros; pero sa ikatlo nga adlaw pagabanhawun tana.”

Ang Pangabay kang sangka Nanay

(Marcos 10:35-45)

²⁰ Kar-on, ang asawa ni Zebedeo nagparapit kay Jesus imaw kang anang darwa ka bata, nagluhod sa atubang na kag may ginpangabay kana.

²¹ Namangkot si Jesus kana, “Ano raad haw ang gusto mo?” Nagsabat ang bayi, “Ginapangabay ko nga kon maghari run gani ikaw, papungkuon mo ang akun darwa ka bata nga dya sa ingud nimo, ang isara sa imo tuo kag ang isara tana sa wala.” ²² Nagsabat si Jesus kananda, “Wara kamo kamaan kon ano ang inyo ginapan-gayo. Masarangan bala ninyo atubangun ang mga pag-antos nga akun pagaantuson?” Nagsabat sanda, “Huud,

masarangan namun.” ²³ Nagkuon si Jesus kananda, “Ma-gaantos gid man kamo pareho kang akun pag-antos. Pero wara ako ti kinamatarung nga magpili kon sin-o ang magapungko sa akun tuo kag sa akun wala. Dya nga mga purungkoan para lang sa ginatigan-an kang akun Amay.” ²⁴ Kang mabatian dya kang napulo nga mga disipulo, nag-ugut sanda sa darwa ka magbugto. ²⁵ Gani, gintawag sanda tanan ni Jesus kag ginhambalan, “Naman-an ninyo nga ang mga manugdumara kang mga bukun ti Judio amo ang nagagahum kananda, kag ang nagapangulo kananda amo ang ginasunod nanda. ²⁶ Pero kaninyo tana bukun ti amo ria ang dapat nga matabo. Sa baylo, kon sin-o man ang gusto nga mangin dungganun kaninyo kinahanglan nga mangin surugoon tana kang tanan. ²⁷ Kag ang sin-o man nga gusto mangin pangulo, kinahanglan nga mangin oripun tana kang tanan. ²⁸ Pareho kang Anak kang Tawo nga wara mag-agto rugya para alagadun kundi para mag-alagad kag magtugro kang anang kabuhi sa pagtubos kang duro.”

Gin-ayad ni Jesus ang Darwa ka Bulag

(Marcos 10:46-52; Lucas 18:35-43)

²⁹ Kar-on, kang nagapagwa run sa Jerico si Jesus kag ang anang mga disipulo, duro nga mga tawo ang nagsu-runod kana. ³⁰ May darwa rugto ka tawo nga bulag nga nagapungko sa binit kang dalan kag kang pagkabati nanda nga si Jesus nagaagi nagsinggit sanda, “Kaliwat ni David, kaluoyi man kami!”

³¹ Ginsaway sanda kang mga tawo kag ginkun-an nga maghipus. Pero gintudohan pa gid gani nanda ka singgit, “Sir, kaliwat ni David, kaluoyi man kami!”

³² Nagpundo si Jesus kag gintawag na sanda kag ginpa-mangkot, “Ano ang gusto ninyo nga himuon ko kaninyo?”

³³ Nagsabat sanda, “Sir, gusto raad namun nga makakita!”

³⁴ Naluoy gid si Jesus kananda, kag ginhikap na ang andang mga mata, kag kato lagi nakakita sanda kag nagsunod kana.

21

Ang Pagsulud ni Jesus sa Jerusalem

(Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

¹ Kang nagahinamput run sanda sa Jerusalem, kag kang pag-abot nanda sa baryo kang Betfage rugto sa bukid kang mga Olibo, ginpauna ni Jesus ang darwa na ka mga disipulo. ² Ginkun-an na sanda, “Agto kamo rugto sa sunod nga baryo, pagsulud ninyo rugto may makita kamo nga sangka asno nga nahigot imaw kang ana tinday. Hubadi ninyo sanda kag dar-a rugya kanakun. ³ Kon may maghambal gani kaninyo kang bisan ano, kon-on ninyo, ‘Kinahanglan ang mga dya kang Ginoo,’ kag ipadara na ria dayon.”

⁴ Natabo dya para matuman ang ginkuon kang propeta,
⁵ “Sugidi ninyo ang mga taga-Sion,
 ‘Rugya run ang inyo hari nga nagaabot,
 Mapainubusun tana kag nagasakay sa sangka asno
 sa tinday nga asno.’”

⁶ Nagpanaw ang mga disipulo nga to kag ginhimo nanda ang ginkuon kananda ni Jesus. ⁷ Gindara kang mga disipulo ang asno imaw kang ana tinday, kag ginhapinan nanda kang andang mga kunup ang likod kang mga dya, kag dayon nagsakay si Jesus. ⁸ Duro gid nga mga tawo ang naghurumlad kang andang mga kunup sa dalan kag ang iba tana nagtapas kang mga sanga kang kahoy kag ginladlad sa dalan. ⁹ Ang mga tawo nga nagauna kay Jesus kag ang mga nagasurunod kana nagasiringgit, “Dayawun

ta ang kaliwat ni David! Pakamayadun ang nagaabot sa ngaran kang Ginoo! Dayawun ta ang Dios!”

¹⁰ Pagsulud ni Jesus sa Jerusalem ang mga tawo sa bilog nga syudad naggirinoal kag nagpinamangkot, “Sin-o ria haw?” ¹¹ Nagsabat ang mga tawo, “Amo dya ang propeta nga si Jesus nga taga-Nazaret sa Galilea.”

Nagsulud si Jesus sa Templo

(Marcos 11:15-19; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹² Kar-on, nagsulud si Jesus sa templo kag ginpanabog na pagwa ang mga tawo nga nagapamakal kag naga-baligya rugto. Ginpamaliskad na ang mga lamesa kang mga manugbaylo kang kwarta kag ang mga purungkoan kang mga manugbaligya kang pating. ¹³ Nagkuon tana kananda, “Nasulat sa kasulatan, nga ang Dios nagkuon, ‘Ang akun balay pagatawgun nga Balay-Parangamuyoan. Pero ginahimo tana ninyo dya nga paranagoan kang mga takawan!’ ”

¹⁴ Ang mga bulag kag mga piang nag-aragto kana rugto sa templo kag gin-ayad na sanda. ¹⁵ Ang mga pangulo kang mga kaparian kag ang mga manunudlo kang kasugoan tana nag-ugut kang makita nanda ang mga makatiringala nga mga butang nga ginhimo ni Jesus, kag kang mabatian nanda ang mga kabataan rugto sa templo nga nagasinggit, “Dayawun ang kaliwat ni David!” ¹⁶ Gani ginpamangkot nanda si Jesus, “Nabatian mo bala ang ginakuon nanda?” Nagsabat si Jesus, “Huid. Wara ninyo haw mabasahi sa kasulatan, ‘Bisan ang mga magagmay nga mga bata kag ang mga lapsag ginatudloan nimo nga magdayaw kanimo kang himpit?’ ” ¹⁷ Pagkatapos kato, ginbayaan na sanda kag nagwa tana sa syudad kag nagpa-Betania. Rugto tana nagpaligad kang gabii.

Ginsumpa ni Jesus ang Kahoy nga Higera

(Marcos 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Pagkaaga kato, samtang nagapabalik tana sa syudad, gin-gutum tana. ¹⁹ Nakakita tana kang kahoy nga higera sa binit kang dalan, kag ginparapitan na dya. Pero wara gid tana ti may nakita nga bunga kundi puro lang dahon. Gani ginhambalan na ang kahoy, “Indi run gid ikaw magpamunga liwan!” Kag kato lagi nalaya ang higera.

²⁰ Kang makita dya kang anang mga disipulo natingala gid sanda kag namangkot, “Paano nga nalaya dayon ang kahoy nga higera?”

²¹ Nagsabat si Jesus, “Sugidan ko kamo: kon magtuo kamo kag wara gid nagapangduha-duha, mahimo man ninyo ang ginhimo ko sa kahoy nga higera nga dya. Kag indi lang ria, sarang pa ninyo makon-an ang bukid nga dya, ‘Paghalin rugya, kag magsaylo sa dagat,’ kag matabo man dya. ²² Kon nagatuo kamo, mabaton ninyo ang bisan ano nga inyo pangayuon sa inyo pangamuyo.”

Ang Pamangkot nahanungud sa Awtoridad ni Jesus

(Marcos 11:27-33; Lucas 20:1-8)

²³ Kar-on, nagsulud si Jesus sa templo kag nagpanudlo. Nagparapit kana ang mga pangulo kang mga kaparian kag ang mga kamal-an kang mga Judio kag namangkot, “Ano ang imo awtoridad sa paghimo kang dya nga mga butang, kag sin-o ang nagtugro kanimo kang ria nga awtoridad?”

²⁴ Nagsabat si Jesus kananda, “May pamangkot man ako kaninyo; kon masabat ninyo dya, isugid ko kaninyo kon ano ang akun awtoridad sa paghimo kang dya nga mga butang. ²⁵ Sa diin bala naghalin ang awtoridad ni Juan sa pagbawtiso, sa Dios bala ukon sa tawo?”

Amo to kag nagbinaisay sanda nga nagakuon, “Kon magkuon kita nga halin sa Dios, makuon tana kanatun,

‘Ti, andut nga wara kamo magpati kana?’ ²⁶ Pero kon magkuon man kita nga halin sa tawo, nahadluk man kita nga basi kon ano ang himuon kang mga tawo kanatun, tungud hay ginakilala nanda si Juan nga sangka propeta.”

²⁷ Amo to kag nagsabat sanda kay Jesus, “Ambay, wara kami makamaan!”

Nagkuon si Jesus kananda, “Ti, kon amo, indi ko man pag-isugid kaninyo kon ano ang akun awtoridad sa paghimo kang dya nga mga butang.”

Ang Paraanggidan nahanungud sa Darwa ka Magbugto nga Laki

²⁸ Nagpadayon pa gid si Jesus sa paghambal kananda paagi sa paraanggidan, “Ano ang pag-intiendi ninyo sa istorya nga dyaay: may sangka tawo nga may darwa ka bata nga laki. Gin-agtonan na ang magurang kag ginkun-an, ‘To, panaw ikaw kag mag-obra rugto sa ubasan kadya nga adlaw.’ ²⁹ Nagsabat ang bata, ‘Indi ako.’ Pero kang urihi run nagbaylo ang anang pinsar kag nag-agto sa ubasan. ³⁰ Dayon gin-agtonan man kang Tatay ang libayun kag amo man ang ginkuon na kana. Nagsabat ang bata, ‘Huid, Tay.’ Pero wara dya magpanaw. ³¹ Kar-on, sin-o bay sa darwa ang nagtuman sa gusto kang andang Tatay?” Nagsabat sanda, “Ang magurang!” Nagkuon si Jesus kananda, “Sugidan ko kamo, naunahan pa kamo ka pasakup sa paghari kang Dios kang mga manugsukot kang buwis kag kang mga bayi nga nagabaligya kang anda dungug. ³² Tungud hay nag-abot kaninyo si Juan nga Manugbawtiso para tudloan kamo kang paagi para mangin matarung pero wara kamo magpati kana. Ang mga manugsukot tana kang buwis kag ang mga bayi nga nagabaligya kang anda dungug amo ang nagpati kana. Bisan pa nga nakita run ninyo dya, wara man angud kamo maghinulsul kag magpati kana.”

*Ang Paraanggidan nahanungud sa mga Agsador
(Marcos 12:1-12; Lucas 20:9-19)*

³³ Nagpadayon pa gid si Jesus sa paghambal kananda, “Pamatii pa gid ninyo ang sangka paraanggidan nga dya. May sangka tawo nga nagtanum kang ubas sa anang uma. Ginkudalan na dya palibot kag nagkutkot kang buho para purugaan kang ubas. Nagpatindug man tana kang mataas nga barantayan. Pagkatapos, ginpaagsa na ang anang taramnan, kag nagpanaw sa iba nga lugar. ³⁴ Kang pag-abot kang tag-arani kang ubas, ginpaagto na ang anang mga surugoon sa mga agsador para magbuul kang anang huray. ³⁵ Pero ginpangdakup kang mga agsador ang mga surugoon nga to. Dayon ginbakol nanda ang isara, ang isara tana ginpatay nanda, kag ang isara pa gid tana ginbato nanda. ³⁶ Ginpaagto liwan kang tag-iyang iba na nga mga surugoon nga mas duro sangsa una. Pero amo man gihapon ang ginhimo kang mga agsador kananda. ³⁷ Kang urihi run, ang bata na nga laki run gid ang anang ginpaagto tungud hay hambal na sa anang kaugalingun, ‘Tahudon nanda ang akun bata.’ ³⁸ Pero kang makita kang mga agsador ang bata kang tag-iyang naghambalanay sanda, ‘Dyaay ang manunobli. Dali kamo patyun natun tana para nga mabuul natun ang anang paranubliun.’ ³⁹ Amo to kag gindakup nanda tana kag gindara sa gwa kang ubasan kag ginpatay.”

⁴⁰ Dayon namangkot si Jesus, “Kar-on, kon mag-abot run ang tag-iyang ubasan, ano ayhan ang himuon na sa mga agsador nga to?”

⁴¹ Nagsabat sanda, “Pamatyun na gid ang mga malain nga tawo nga to, kag ipaagsa ang anang ubasan sa iba nga mga agsador nga makatugro kana kang anang huray sa kada patubas.”

⁴² Kag nagkuon si Jesus kananda, “Wara gid ninyo haw mabasahi sa kasulatan nga:
‘Ang bato nga wara maluyagi kang mga manughimo kang balay,

amo pa ang nangin pinakapamusod nga bato.

Ang Ginoo ang naghimo kadya
kag tama gid dya ka makatiringala!’

⁴³ “Gani sugidan ko kamo nga bukun run kamo ang pagaharian kang Dios kundi ang mga tawo nga nagahimo kang anang kabubut-un. [⁴⁴ Ang bisan sin-o nga mahulog sa bato nga dya marupsak gid, kag ang mahulogan na kadya makarapusa gid nga daw binukbok.]”*

⁴⁵ Kang mabatian kang mga pangulo kang kaparian kag kang mga Fariseo ang mga paanggid ni Jesus nga dya, nasat-uman nanda nga sanda ang anang ginapatungdan.

⁴⁶ Gani, gintinguhaan nanda nga idakpun tana, pero nahadluk sanda sa mga tawo tungud hay ginakilala nanda tana nga sangka propeta.

22

Ang Paraanggidan nahanungud sa Tabad kang Kasal (Lucas 14:15-24)

¹ Naghambal pa gid si Jesus kananda paagi sa mga paraanggidan: ² “Ang ginharian kang langit pareho kang sangka hari nga naghanda kang sangka tabad para sa kasal kang anang bata nga laki. ³ Dayon, ginsugo na ang ana mga surugoon nga panawgun ang mga tawo nga ginpang-imbatar, pero ang mga ginpang-imbatar nga dya indi gusto nga mag-agto. ⁴ Gani nagsugo ruman tana kang iba pa gid nga mga surugoon kag ginkun-an, ‘Ikun-on ninyo ang mga ginpang-imbatar nga handa run ang akun tabad. Ang

* 21:44 21:44 sa iba nga mga sinulat wara ang dya nga bersikulo

akun mga baka kag mga tinday nga pinatambuk naihaw run kag ang tanan handa run. Gani agto run kamo dya sa tabad!’⁵ Pero wara magsapak ang mga gin-imbatar nga to; nagpadayon lang sanda sa andang buruhatun. Ang isara nag-agto sa anang uma; ang isara tana sa anang negosyo.⁶ Ang iba tana nga gin-imbatar ginpangdakup nanda ang mga surugoon, ginpintasan nanda kag ginpamatay.⁷ Naugut gid ang hari. Amo to kag ginsugo na ang anang mga suldado nga pamatyun ang mga nagpamatay kang anang mga surugoon kag sunugon ang andang syudad.⁸ Dayon ginkun-an na ang iba pa nga anang mga surugoon nga, ‘Handa run ang tabad, pero ang mga tawo nga gin-imbatar indi takus nga magtambong.’⁹ Kar-on, agto kamo sa mga karsadahun kag imbitara ninyo ang tanan nga tawo nga inyo makita.’¹⁰ Gani ang mga surugoon nag-aragto sa mga karsadahun kag gintipon nanda ang tanan nga tawo nga anda nakita, ang mga mayad kag ang mga malain; kag ang karan-an sa tabad nabuta kang mga bisita.

¹¹ “Pero kang pagsulud kang hari para agtonan ang mga bisita, may nakita tana nga sangka tawo rugto nga wara nakasuksok kang bayo para sa tabad.”¹² Ginpamangkot tana kang hari, ‘Amigo, paano ikaw nakasulud rugya nga wara nakasuksok kang bayo nga para sa tabad?’ Ang tawo wara makasabat.¹³ Dayon nagkuon ang hari sa anang mga surugoon, ‘Gaposa ninyo ang ana alima kag kahig kag itablug sa sagwa rugto sa madulum nga lugar, sa diin rugto magahiribiun tana kag magabagrut ang anang unto.’

¹⁴ “Tungud hay duro ang mga gin-imbatar, pero gamay lang ang ginpili.”

*Ang Pamangkot nahanungud sa Pagbayad kang Buwis
(Marcos 12:13-17; Lucas 20:20-26)*

¹⁵ Naghalin ang mga Fariseo kag nagplano kon paano nanda madakup si Jesus paagi sa anang ginahambal. ¹⁶ Gani ginpaagto nanda kay Jesus ang iba nanda nga mga sumurunod imaw kang pira ka mga sinakpan ni Herodes. Kag nagkuon sanda kadya, “Maestro, naman-an namun nga wara ikaw nagabutig, kag nagatudlo ikaw kang kamatuoran nahanungud sa kabubut-un kang Dios. Kag wara ikaw nagapadara-dara sa mga tawo bisan sino pa sanda tungud hay wara ikaw ti pinilian. ¹⁷ Kar-on, sugidi abi kami kon ano sa banta mo: Ginatugot bala kang kasugoan ang pagbayad kang buwis sa emperador kang Roma, ukon wara?”

¹⁸ Pero naman-an ni Jesus ang anda malain nga tuyo, gani nagkuon tana, “Mga hipokrito kamo, andut haw nga ginatinguhaan ninyo ako nga idakup-dakupun? ¹⁹ Abi, pakitai ninyo ako kang kwarta nga ginagamit sa pagbayad kang buwis.” Gintugroan nanda tana kang sangka kwarta nga pilak. ²⁰ Dayon ginpamangkot na sanda, “Kay sino itsora kag ngaran ang nakabutang rugya?”

²¹ Nagsabat sanda, “Ana kang emperador.”

Amo to kag nagkuon si Jesus kananda, “Kon amo karia, itugro ninyo sa emperador ang para sa emperador kag itugro ninyo sa Dios ang para sa Dios.”

²² Pagkabati nanda karia, natingala gid sanda. Dayon nanda halin kag ginbayaan tana.

Ang Pamangkot nahanungud sa Pagkabanhaw

(Marcos 12:18-27; Lucas 20:27-40)

²³ Sa amo man to nga adlaw, may mga Saduceo nga nag-aragto kay Jesus. Sanda kadya amo ang nagakuon nga kon mapatay ang sangka tawo indi run dya mabanhaw. Nagkuon sanda kana, ²⁴ “Maestro, nagkuon si Moises kato nga kon mapatay ang laki nga wara sanda ti bata kang anang asawa, dapat nga pangasaw-un kang anang bugto

nga laki ang nabalo agud to nga makapamata sanda para sa napatay. ²⁵ Kar-on, may pito rugya anay ka mag-burugto nga laki. Ang kagurangnan nagpangasawa kag napatay, kag tungud nga wara tana ti bata ang ana asawa ginpangasawa dya kang ana bugto. ²⁶ Amo man to ang natabo sa ikarwa, kag sa ikatlo, kag hasta gid sa ikapito nga bugto. ²⁷ Kang urihi run, napatay man ang bayi. ²⁸ Kar-on, sa adlaw nga ang mga patay banhawun, kay sino bay tana asawa tungud hay tanan sanda nakapangasawa kana?”

²⁹ Nagsabat si Jesus, “Nagsayup gid kamo tungud hay wara kamo nakamaan kang ginakuon sa kasulatan ukon kang gahum kang Dios. ³⁰ Tungud hay sa adlaw nga ang mga patay banhawun indi run mag-arasawahay; mangin pareho run sanda kang mga anghel sa langit. ³¹ Kon nahanungud tana sa pagkabanhaw, wara ninyo haw mabasa ang ginkuon kang Dios kaninyo? Nagkuon tana, ³² ‘Ako ang Dios ni Abraham, ang Dios ni Isaac, kag ang Dios ni Jacob.’ Dios tana kang mga buhi kag bukun ti kang mga patay.”

³³ Pagkabati kang mga tawo kadya, natingala gid sanda sa anang pagpanudlo.

Ang Labaw sa Tanan nga mga Sugo

(Marcos 12:28-34; Lucas 10:25-28)

³⁴ Kar-on, kang nabatian kang mga Fariseo nga napahipus ni Jesus ang mga Saduceo, nagtiripon sanda kag nag-agto kay Jesus. ³⁵ Ang isara kananda, sangka mangin-aramun sa kasugoan. Nagpamangkot dya kay Jesus agud dakup-dakupun tana.

³⁶ Nagkuon dya, “Maestro, ano gid bay ang labaw sa tanan nga sugo sa kasugoan?” ³⁷ Nagsabat si Jesus kana, “Higugmaa ang Ginoo nga imo Dios sa bug-os nimo nga tagipusuon, sa bug-os nimo nga kalag kag sa bug-os nimo

nga panghuna-huna. ³⁸ Amo dya ang pinaka-importante kag labaw sa tanan nga mga sugo. ³⁹ Kag ang ikarwa nga sugo pareho man dyan karia: ‘Palangгаа ang imo isigk-tawo pareho kang pagpalangga nimo sa imo kaugalingun.’ ⁴⁰ Sa darwa ka mga sugo nga dya nasandig ang bug-os nga Kasugoan ni Moises kag ang mga ginsulat kang mga propeta.”

Ang Pamangkot nahanungud sa Mesias

(Marcos 12:35-37; Lucas 20:41-44)

⁴¹ Kar-on, kang nagatiriripon ang mga Fariseo, namangkot si Jesus kananda: ⁴² “Ano ang inyo naman-an nahanungud sa Mesias? Kay sin-o tana linahi?” Nagsabat sanda, “Linahi tana ni David.” ⁴³ Nagkuon si Jesus kananda, “Ti, andut haw nga paagi sa pagtuytoy kang Balaan nga Ispirito gintawag tana ni David nga Ginoo? Amo dyaay ang ana ginhambal,

⁴⁴ ‘Ang Ginoo nagkuon sa akun Ginoo:

Pungko ikaw sa akun tuo nayon,
hasta nga mapierde ko
ang imong mga kaaway.’

⁴⁵ “Kar-on, kon gintawag tana ni David nga Ginoo, paano nga nangin linahi tana ni David?”

⁴⁶ Wara gid ti bisan isara kananda nga nakasabat kana, kag umpisa kato nga adlaw wara run ti may nangahas magpamangkot kana.

23

Nagpaandam si Jesus Batok sa mga Manunudlo kang Kasugoan kag sa mga Fariseo

(Marcos 12:38-39; Lucas 11:43-46; 20:45-46)

¹ Pagkatapos karia, naghambal si Jesus sa mga tawo kag sa anang mga disipulo, ² “Ang mga manunudlo kang

kasugoan kag ang mga Fariseo amo ang may awtoridad sa pagpaathag kang kasugoan ni Moises. ³ Gani kinahanglan nga tumanun ninyo sanda kag sundon ang andang ginakuon kaninyo. Pero indi ninyo pagsundon ang andang ginahimo, tungud hay wara nanda ginahimo ang andang ginapanudlo. ⁴ Ginatugroan nanda ang mga tawo kang mga mabudlay nga mga turumanun kag ipapas-an kananda. Pero sanda mismo wara nagabulig bisan gamay lang para nga masarangan dya idar-un kang mga tawo. ⁵ Ang tanan nanda nga ginahimo pakita-kita lang sa mga tawo. Ginapalapad nanda ang andang mga pilakterya Kag ginapalabug nanda ang mga kaway-kaway sa sidsid kang andang mga kunup. ⁶ Sa mga tabadan gusto-gusto gid nanda nga magpungko sa purungkoan kang mga dungganun kag sa mga sinagoga gusto nanda sa mga importante nga purungkoan. ⁷ Kag sa mga tindahan gusto-gusto gid nanda nga tahudon sanda kang mga tawo kag tawgun, 'Maestro.'

⁸ "Pero kamo tana, indi kamo dapat magpatawag nga 'Maestro,' tungud hay magbururugto kamo tanan kag isara lang ang inyong maestro. ⁹ Kag indi ninyo pag-itawgun ang bisan sin-o rugya sa lupa nga 'Amay,' tungud hay isara lang ang inyo Amay nga rugto sa langit. ¹⁰ Indi man kamo magpatawag nga 'Agalun,' tungud hay isara gid lang ang inyo agalun, nga amo ang Cristo. ¹¹ Ang dungganun kaninyo kinahanglan nga mangin alagad ninyo. ¹² Ang bisan sin-o nga nagapadayaw kang anang kaugalingun pagapakanabaun, kag ang bisan sin-o nga nagapaubus kang anang kaugalingun pagapadunggan."

Ginpakamalaot ni Jesus ang andang Pagkahipokrito

(Marcos 12:40; Lucas 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Makaluluoy man kamo nga mga manunudlo kang kasugoan kag mga Fariseo! Kamo nga mga hipokrito!

Ginabalabagan ninyo ang mga tawo nga magpasakup sa ginharian kang langit. Indi run nga daan kamo magpasakup ginabalabagan pa ninyo ang nagatinguha nga magpasakup!

“[¹⁴ Makaluluoy man kamo nga mga manunudlo kang kasugoan kag mga Fariseo! Kamo nga mga hipokrito! Ginapamuul ninyo ang mga pagkabutang kang mga bayi nga balo kag ginatabon-tabonan lang ninyo ang inyo mga hinimoan kang mga malawid nga pagpangamuyo! Tungud kadya tama gid kabudlay nga silot ang inyo maaguman.]

¹⁵ “Makaluluoy man kamo nga mga manunudlo kang kasugoan kag mga Fariseo! Kamo nga mga hipokrito! Ginalibot ninyo ang bilog nga kalibutan sa paghaylo kang bisan sangka tawo lang nga bukun ti Judio nga magsunod sa inyo relihiyon. Kag kon mahaylo run ninyo gani, ginahimo ninyo tana nga sobra pa kaninyo nga nagakabay itablug sa impyerno.

¹⁶ “Makaluluoy man kamo nga mga bulag nga manugtuytoy! Gintudlo ninyo nga kon ang tawo magpanumpa nga ginagamit na nga saksi ang templo, indi kinahanglan nga tumanun na ang anang ginsaad nga to. Pero kon magpanumpa tana nga ginagamit na nga saksi ang bulawan nga rugyan sa templo, kinahanglan nga tumanun na ang anang ginsumpa. ¹⁷ Mga bulag kamo kag mga buang-buang! Sa diin bala ang mas importante, ang bulawan ukon ang templo nga nagapakabalaan sa bulawan? ¹⁸ Kag ginatudlo pa gid ninyo nga kon ang tawo magpanumpa nga ginagamit nga saksi ang altar, indi kinahanglan nga tumanun na ang anang ginsumpa. Pero kon magpanumpa tana nga ginagamit nga saksi ang halad nga rugyan sa ibabaw kang altar, kinahanglan nga tumanun na gid ang anang ginsumpa. ¹⁹ Mga bulag gid kamo! Sa diin

bala ang mas importante, ang halad ukon ang altar nga nagapakabalaan sa halad? ²⁰ Gani nga kon ang tawo magpanumpa sa altar, nagasumpa tana sa altar kag sa tanan nga halad nga rugyan sa altar. ²¹ Kag kon magpanumpa tana sa templo, nagasumpa tana sa templo kag sa Dios nga nagaestar rugto. ²² Kag kon magpanumpa tana sa langit, nagasumpa tana sa trono kang Dios, kag sa Dios nga nagapungko rugto.

²³ “Makaluluoy man kamo nga mga manunudlo kang kasugoan kag mga Fariseo! Kamo nga mga hipokrito! Ginatugro ninyo ang inyong ikanapulo nga bahin kang mga laswa pareho kang herbabuena, anis, kag komino pero ginapasapayan lang ninyo ang labing importante nga ginatudlo kang kasugoan nga pareho kang pagkabig sa mga tawo nga wara ti ginapasulabi, ang pagkamaluluyon kag ang mangin matinuohon sa Dios. Kinahanglan nga himuon ninyo dya nga wara man ninyo ginapatumbayaan ang iba nga bagay. ²⁴ Mga bulag kamo nga manugtuytoy! Ginasara ninyo ang mga hanluk sa inyo irimnun, pero ginatulun tana ninyo ang kamelyo!

²⁵ “Makaluluoy gid kamo nga mga manunudlo kang kasugoan kag mga Fariseo. Kamo nga mga hipokrito! Ginahugasan ninyo ang sagwa kang inyo tasa kag likod kang pinggan, pero ang sa sulud nanda kadya amo ang mga butang nga inyo naangkun tungud kang inyo pagkahanggab kag pagpamintaha. ²⁶ Bulag kamo nga mga Fariseo! Limpyohi ninyo anay ang sulud kang tasa kag pinggan, kag ang sagwa nanda kadya mangin limpyo man.*

²⁷ “Makaluluoy kamo nga mga manunudlo kang Kasugoan kag mga Fariseo. Kamo nga mga hipokrito!

* 23:26 23:26 sa iba nga mga kasulatan gindugang ang “kag pinggan”

Pareho kamo kang mga rulubngan nga ginpintahan kang puti kag manami turukun sa sagwa, pero sa sulud puro lang tul-an kang mga patay kag tama gid kahigku. ²⁸ Pareho gid kamo karia, tungud hay sa panuruk kang mga tawo mga matarung kamo, pero ang matuod mga hipokrito kamo kag mga malaot.”

*Gintagna ni Jesus ang andang Silot
(Lucas 11:47-51)*

²⁹ “Makaluluoy kamo nga mga manunudlo kang kasugoan kag mga Fariseo. Kamo nga mga hipokrito! Ginahimoan ninyo kang rulubngan ang mga propeta kag ginapanami ang mga pantyon kang mga matarung nga tawo, ³⁰ kag nagakuon kamo, ‘Kon rugto kami kato sa tiempo kang amun mga kaulangan, indi kami mag-imaw kananda sa pagpamatay kang mga propeta.’ ³¹ Sa ginahambal ninyo nga ria, ginaako ninyo nga mga linahi kamo kang mga tawo nga nagpamatay kang mga propeta! ³² Sige, tapusa ninyo ang gin-umpisahan kang inyo mga kaulangan! ³³ Mga kaliwat kamo kang mga sawa. Indi gid kamo makapalagyo sa silot sa impierno! ³⁴ Gani, magapadara ako kaninyo kang mga propeta kag maaram nga mga tawo kag mga manunudlo kang kasugoan. Ang iba kananda pagapamatyun ninyo kag ang iba tana igalansang ninyo sa kros. Kag ang iba pa gid tana pagahanuton ninyo sa inyong mga sinagoga. Kag bisan diin nga mga lugar sanda magpalagyo pagalagsun ninyo sanda. ³⁵ Tungud karia, kamo ang magapanabat sa kamatayun kang tanan nga mga matarung rugya sa kalibutan, umpisa sa kamatayun kang matarung nga si Abel hasta sa kamatayun ni Zacarias nga bata ni Baraquias, nga inyo ginpatay sa tunga kang templo kag kang altar.

³⁶ Sugidan ko kamo: ang mga tawo sa kadya nga panag-on amo ang magapanabat sa tanan nga dya.”

Ang Paghigugma ni Jesus sa mga Taga-Jerusalem
(Lucas 13:34-35)

³⁷ “Kamo nga mga taga-Jerusalem ginapamatay ninyo ang mga propeta kag ginapangbato ninyo ang mga ginpadara kang Dios kaninyo. Makapira ka beses nga ginhandum ko nga tiponon kamo kag atipanun pareho kang munga nga nagatipon kang anang mga pisu sa idalum kang anang pakpak, pero indi kamo gusto! ³⁸ Gani karon, ginpatumbayaan run kang Dios ang inyo nga templo kag ana run dya ginpabay-an nga daw kamingawan. ³⁹ Sugidan ko kamo, indi run gid ninyo ako makita hasta sa pag-abot kang adlaw nga magakuon kamo, ‘Pakamayadun ang nagaabot sa ngaran kang Ginoo.’”

24

Gintagna ni Jesus nga Maguba ang Templo
(Marcos 13:1-2; Lucas 21:5-6)

¹ Naggwa si Jesus sa templo kag samtang nagapanaw tana nagparapit kana ang anang mga disipulo kag gintudo nanda kana ang mga kabalayan sa templo. ² Nagkuon si Jesus kananda, “Nakita ninyo dya tanan? Sugidan ko kamo: magakararumpag dya tanan kag wara gid ti may mabilin nga mga bato nga nagasarampanay.”

Mga Kagamo kag mga Paghingabot
(Marcos 13:3-13; Lucas 21:7-19)

³ Samtang nagapungko si Jesus sa pagpanudlo rugto sa bukid kang mga Olibo, nagparapit kana ang anang mga disipulo nga sandahanun lang. Nagkuon sanda, “Sugidi kami kon san-o matabo ang mga butang nga imo ginhambal? Kag ano bala ang mga paratandaan nga ikaw

dali run lang magbalik rugya kag kon san-o ang katapusan kang kalibutan?”

⁴ Nagsabat si Jesus kananda, “Mag-andam kamo nga indi kamo mapatalang ni bisan sin-o! ⁵ Tungud hay duro nga mga tawo ang magaturohaw kag magapakuno-kuno nga sanda amo ako kag magakuon, ‘Ako amo ang Cristo,’ kag duro ang andang mapatalang. ⁶ Makabati kamo kang mga gyera kag mga balita nga may mga gyera sa nagkalain-lain nga logar. Pero indi kamo magkahadluk. Matabo gid ang mga butang nga dya, pero bukun pa ti amo ria ang katapusan kang tanan. ⁷ Tungud hay magairinaway ang mga nasyon kag amo man ang mga gin-harian. Magaabot ang kagutum kag linog sa nagkalain-lain nga mga lugar. ⁸ Dya tanan umpisa pa lang kang mga kabudlayan nga magaabot nga daw pareho kang pagpasakit kang sangka bayi nga manugbata.”

⁹ “Sa amo to nga mga inadlaw pagadakpun kamo kag itugyan sa mga tawo agud silotan kag pamatyun. Pagadumtan kamo kang tanan nga mga tawo tungud kanakun. ¹⁰ Duro ang magatalikod sa andang pagtuo kag magatraidor sanda sa isara kag isara, kag magadumtanay sanda. ¹¹ Duro man ang magaturoaw nga mga nagapakuno-kuno nga propeta kag duro ang andang mapatalang. ¹² Magaluntad ang kalaotan, gani nga ang gugma kang duro nga mga tawo magatahaw. ¹³ Pero ang bisan sin-o tana nga magapadayon nga mapag-un sa anang pagtuo hasta sa katapusan, maluwas. ¹⁴ Kag ang Mayad nga Balita nga dya nahanungud sa paghari kang Dios igawali sa bilog nga kalibutan agud to nga ang tanan nga mga tawo makabati; amo run to kag magaabot ang katapusan kang kalibutan.”

*Ang Makangiril-ad nga Butang
(Marcos 13:14-23; Lucas 21:20-24)*

¹⁵ “Gani, kon makita ninyo nga nagatindug sa balaan nga lugar ang makangiril-ad nga butang nga ginkuon kang propeta nga si Daniel kauna (sa mga nagabasa kadya, intiendiha gid ninyo ang inyo ginabasa), ¹⁶ ang mga tawo nga rugyan sa Judea dapat magpalagyo sa kabukidan. ¹⁷ Ang tawo tana nga nataboan nga rugyan sa tapan nga atup kang anang balay, indi run dapat nga magpanaog sa pagbuul kang anang pagkabutang. ¹⁸ Ang tawo nga mataboan nga rugto sa anang uma indi run dapat maguli sa pagbuul kang anang kunup. ¹⁹ Sa amo to nga mga inadlaw makaluluoy gid ang mga nagabusong kag ang mga nagapatiti. ²⁰ Magpangamuyo kamo nga ang inyo pagpalagyo indi matuon sa tagraramig ukon sa Adlaw kang Inugpahuway. ²¹ Tungud hay sa tion nga ria, tuman gid kabudlay ang mga kalalat-an nga wara pa gid maaguman kang mga tawo halin kang pagtuga kang kalibutan hasta kadya, kag wara run ti may matabo nga pareho karia sa paraabuton. ²² Pero ginpabugu run kang Dios ang tion nga ria, tungud hay kon wara na ginhimo ria, wara gid ti tawo nga mabilin. Pero tungud gid lang sa anang mga pinili, pabuguun kang Dios ang tion nga ria.

²³ “Gani kon may magkuon kaninyo, ‘Dya run ang Cristo!’ ukon ‘Rugto tana!’ indi kamo magpati. ²⁴ Tungud hay may magaturohaw nga mga bukun ti matuod nga Cristo kag mga nagapakuno-kuno nga propeta. Magahimo sanda kang mga milagro kag mga makatiringala nga mga butang sa katuyoan nga patalangun, kon mahimo pa lang bisan ang mga pinili kang Dios. ²⁵ Tandai gid ninyo dya! Ginasugid ko run nga daan kaninyo ang dya nga mga butang sa wara pa matabo.

²⁶ “Gani nga kon may magkuon kaninyo, ‘Rugto tana sa kamingawan,’ indi kamo mag-agto rugto; ukon magkuon pa gid sanda, ‘Dyan tana sa sulud,’ indi gid kamo mag-pati. ²⁷ Tungud hay ang pag-abot kang Anak kang Tawo, mangin pareho sa kirab kang kilat nga makita halin sa sidlangan hasta sa kasalpan.”

²⁸ “May hurubatun nga nagakuon, ‘Kon sa diin ang patay nga lawas, rugto man nagatiripon ang mga pispis nga buwitre.’ ”

*Ang Pagbalik kang Anak kang Tawo
(Marcos 13:24-27; Lucas 21:25-28)*

²⁹ “Lagi-lagi, pagkatapos kang mga kalalat-an sa tion nga ria, ang adlaw magadulum, ang bulan indi run magsanag, kag ang mga bituon sa langit magakarahunlog. Ang mga butang dyan sa kahawaan pagauyugun. ³⁰ Dayon magatuhaw sa langit ang tanda kang pag-abot kang Anak kang Tawo, kag ang tanan nga mga tawo sa kalibutan magahibi. Makita nanda ang Anak kang Tawo nga nagaabot nga ginadara kang panganod, gamhanan tana kag tuman gid ang anang pagkamahimayaun. ³¹ Sa mabaskug nga paghuni kang trumpeta, pagasuguon na ang anang mga anghel nga mag-agto sa tanan nga bahin kang kalibutan kag pagatiponon nanda ang mga pinili nga katawhan sa bug-os nga kalibutan.”

*Ang Kahoy nga Higera
(Marcos 13:28-31; Lucas 21:29-33)*

³² “Turuka ninyo ang kahoy nga higera kag hangpa ninyo kon ano ang inyo maton-an dyan karia. Kon nagapanglumbay run gani dya, maman-an ninyo nga dali run lang ang tag-irinit. ³³ Sa amo man nga bagay, kon makita ninyo nga nagakaratabo run dya tanan nga mga

butang, maman-an ninyo nga dali run lang tana mag-abot, kag tama run gid dya karapit. ³⁴ Sugidan ko kamo, magakaratabo dya tanan nga mga butang sa wara pa mapatay ang mga tawo sa dya nga panag-on. ³⁵ Madura ang langit kag ang lupa, pero ang akun mga pulong magapabilin hasta san-o.”

Wara gid ti may Nakamaan kon san-o Magabalik ang Anak kang Tawo

(Marcos 13:32-37; Lucas 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Wara gid ti may nakamaan kon ano nga adlaw ukon oras magakaratabo ang tanan nga dya, bisan ang mga anghel sa langit ukon ang Anak, kundi ang Amay gid lang. ³⁷ Ang pag-abot kang Anak kang Tawo mangin pareho sa panag-on ni Noe. ³⁸ Tungud hay sa wara pa mag-abot ang anaw ang mga tawo nagapinagusto lang ka kaun, ka inum, kag pangasawa, hasta sa adlaw nga si Noe nagsulud sa arka. ³⁹ Wara gid sanda ti hinalung-ung kon ano ang matabo hasta nga nag-abot ang anaw kag nagkaralumus sanda tanan. Pareho man kadya ang matabo sa pag-abot kang Anak kang Tawo. ⁴⁰ Sa ria nga mga tinion, kon may darwa ka laki nga nagaobra sa uma; ang isara pagabul-un kag ang isara tana mabilin. ⁴¹ Kon may darwa ka bayi nga nagagaling; ang isara pagabul-un, ang isara tana mabilin. ⁴² Gani magbantay kamo, tungud hay wara kamo kamaan kon san-o magaabot ang inyo Ginoo. ⁴³ Tandai ninyo dyaay: kon naman-an kang tagbalay kon ano oras sa gabii magaabot ang takawan, magapulaw gid tana sa pagbantay agud to nga indi makasulud ang takawan sa anang balay. ⁴⁴ Gani dapat nga handa kamo pirme, tungud hay ang Anak kang Tawo magaabot sa oras nga wara ninyo ginapaabot.”

*Ang Masarigan kag ang Bukun ti Masarigan nga Surugoon
(Lucas 12:41-48)*

⁴⁵ “Ang masarigan kag maaram nga surugoon amo ang ginatugyanan kang anang agalun nga magdumara sa anang kaimaw nga mga surugoon. Tana ang nagatugro kananda kang andang pagkaun sa nagakaigo nga tion. ⁴⁶ Bulahan ang surugoon nga to, kon sa pagbalik kang anang agalun makita tana nga nagahimo kang mga bu-ruhatun nga gintugyan kana. ⁴⁷ Sugidan ko kamo nga, ipadumara kana kang anang agalun ang tanan na kadya nga mga pagkabutang. ⁴⁸ Pero kon malain ang surugoon nga to, magahambal tana sa anang kaugalingun, ‘Buhay pa man magbalik ang akun agalun,’ ⁴⁹ kag pamintasan na ang anang kaimaw nga mga surugoon kag magaimaw tana kaun kag inum sa mga paralingin. ⁵⁰ Magaabot ang anang agalun sa adlaw nga wara na ginapaabot kag sa oras nga wara na maman-an. ⁵¹ Sobra gid nga silot ang anang pagaagumun. Ibutang tana sa lugar nga imaw kang mga tawo nga hipokrito, rugto magahinibi sanda kag magabinagrut ang andang mga unto.”

25

Ang Paraanggidan nahanungud sa Napulo ka mga Daraga

¹ “Sa amo to nga mga tinion, ang ginharian kang langit pareho kang napulo ka mga daraga nga nagdara kang andang mga sulo sa pagsug-alaw kang nobyo nga karaslun. ² Ang lima kananda mga mango kag ang lima pa gid tana mga maaram. ³ Ang mga mango nagdara kang andang mga lampara, ogaring wara sanda nagdara kang reserba nga lana. ⁴ Pero ang mga maaram tana nagdara kang lana sa surudlan imaw kang andang mga lampara. ⁵ Kag tungud nga nabuhayan ka abot ang nobyo, gintuyo sanda tanan kag naturogan.

⁶ “Kang tunga gabii run may nagsinggit, ‘Rugya run ang nobyo! Dali kamo, sug-alawa ninyo tana!’ ⁷ Ang napulo ka mga daraga nagbugtaw kag gin-aman nanda ang andang mga lampara. ⁸ Dayon ang mga mango nagkuon sa mga maaram, ‘Tugroi ninyo kami kang inyo lana hay nagakiraw run ang amun mga lampara.’ ⁹ Nagsabat ang mga maaram, ‘Indi mahimo, tungud hay kon tugroan namun kamo pareho kita nga kulangun. Agto run lang kamo sa mga tyanggi kag magbakal kang para kaninyo.’ ¹⁰ Pagkahalin kang mga mango sa pagbakal kang lana, amo man ang pag-abot kang nobyo. Ang lima nga nakaa-man run nag-imaw kana nga nagsulud sa punsyon, kag ginsarado ang gawang.

¹¹ “Wara lang gid magbuhay kag nag-abot man ang lima ka mga mango nga daraga, kag nagpanawag sanda, ‘Sir, sir, pasudla kami.’ ¹² Pero nagsabat ang nobyo, ‘Ginakuon ko kaninyo, wara ako makakilala kaninyo.’” ¹³ Dayon nagkuon si Jesus, “Amo gani nga kinahanglan gid nga magbantay kamo tungud hay wara kamo makamaan kon ano nga adlaw ukon oras.”

*Ang Paraanggidan nahanungud sa Tatlo ka Surugoon
(Lucas 19:11-27)*

¹⁴ Nagkuon pa gid si Jesus, “Ang ginharian kang langit pareho kang sangka tawo nga manugpanaw sa iba nga lugar. Gintawag na ang anang mga surugoon kag gintugyan kananda ang anang pagkabutang. ¹⁵ Ang kada isara kananda gintugroan na suno sa andang masarangan. Ang isara gintugroan na kang lima ka libo nga kwarta nga bulawan, ang isara darwa ka libo nga kwarta nga bulawan kag ang isara pa gid tana gintugroan na kang sangka libo nga kwarta nga bulawan. Dayon nagpanaw tana. ¹⁶ Ang surugoon nga nagakabaton kang lima ka libo nagpanaw

kag nagnegosyo dayon kag nakaginansya tana kang lima pa gid ka libo. ¹⁷ Amo man ang ginhimo kang nakabaton kang darwa ka libo, kag nakaginansya tana kang darwa pa gid ka libo. ¹⁸ Pero ang nakabaton tana kang sangka libo nagpanaw kag nagkutkot sa lupa, kag ginlubung na ang kwarta nga gintugro kana kang anang agalun.

¹⁹ “Pagkaligad kang lawid nga mga inadlaw, nagbalik ang andang agalun kag gintawag na ang mga surugoon agud sukton. ²⁰ Ang surugoon nga nakabaton kang lima ka libo nagparapit sa anang agalun kag nagkuon, ‘Agalun, dyaay ang lima ka libo nga gintugro nimo kanakun, kag dyaay pa gid ang lima ka libo nga akun naganansya!’ ²¹ Nagkuon kana ang anang agalun, ‘Mayad ikaw kag masarigan nga surugoon! Kag tungud nga masarigan ikaw sa gamay nga kantidad, ipadumarahun ko ikaw kang mas bahul pa gid nga kantidad. Dali, magkalipay ikaw imaw kanakun!’ ²² Ang surugoon nga nakabaton kang darwa ka libo nagparapit man kag nagkuon sa anang agalun, ‘Agalun, dyaay ang darwa ka libo nga gintugro nimo kanakun, kag dyaay pa gid ang darwa ka libo nga akun naganansya!’ ²³ Nagkuon kana ang anang agalun, ‘Mayad ikaw kag masarigan nga surugoon! Kag tungud nga masarigan ikaw sa gamay nga kantidad, ipadumarahun ko ikaw kang mas bahul pa gid nga kantidad. Dali, magkalipay ikaw imaw kanakun!’ ²⁴ Nagparapit man ang surugoon nga nakabaton kang sangka libo kag nagkuon sa anang agalun, ‘Agalun, naman-an ko nga wara ikaw ti kaluoy nga tawo, hay ginagarab mo ang bukun ti imo tinamnan kag ginaani mo ang bukun ti imo pinanggasan. ²⁵ Nahadluk ako, gani nga ginlubung ko run lang sa lupa ang imo kwarta. Dyaay run ang imo nga sangka libo.’ ²⁶ Nagkuon ang anang agalun, ‘Malain ikaw kag tamad nga surugoon. Naman-an nimo

gali nga ginagarab ko ang bukun ti akun tinamnan kag ginaani ko ang bukun ti akun pinanggasan. ²⁷ Ti daad ginbutang nimo sa bangko ang akun kwarta agud nga sa akun pagbalik mabuul ko dya pati run ang anang saka.’ ²⁸ Dayon nagkuon ang agalun sa iba na mga surugoon, ‘Ibul-a ninyo kana ang kwarta kag itugro sa isara nga to nga may napulo ka libo. ²⁹ Tungud hay ang tawo nga may ana run nga ginaangkun pagatugroan pa gid kag pabuganaun pa gid dya gani. Pero sa tawo tana nga wara ti may ginaangkun, pagabul-un pa gani kana ang bisan gamay nga rugyan kana. ³⁰ Kag ang tawo tana nga dya nga wara ti pulos, itablug ninyo sa sagwa rugto sa madulum nga lugar, sa diin magahibi tana kag magabinagrut ang anang mga unto.’”

Ang Katapusan nga Paghukum

³¹ Naghambal pa gid si Jesus, “Kon ang Anak kang Tawo mag-abot run bilang Hari, nga ginaimawan kang tanan nga mga anghel, magapungko tana sa mahimayaun nga trono. ³² Ang tanan nga mga tawo sa kalibutan pagatiponon sa atubang na. Dayon painun na sanda sa darwa ka grupo pareho kang pagpain kang manugbantay sa mga karnero kag mga kanding. ³³ Ang mga tawo nga matarung kaangay kang karnero ibutang na sa anang tuo kag ang mga malaot nga tawo kaangay kang kanding ibutang na sa anang wala. ³⁴ Kag ang Hari magakuon sa mga tawo sa anang tuo nayon, ‘Kamo nga mga ginpakamayad kang akun Amay, batona ninyo ang pagginahum kang Dios nga anang gin-aman para kaninyo halin pa kang pagtuga kang kalibutan. ³⁵ Tungud hay kang gin-gutum ako ginpakaun ninyo ako, kang gin-uhaw ako ginpainum ninyo ako; kang nangin pangayaw ako gin-abi-abi ninyo ako sa inyo balay. ³⁶ Kang wara ako ti bayo ginpabayonan

ninyo ako; kang nagamasakit ako gin-atipan ninyo ako; kag kang rugto ako sa prisohan ginbisitahan ninyo ako.’
³⁷ Dayon magasabat ang mga matarung, ‘Ginoo, kasan-o ikaw haw namun nakita nga nagutum kag ginpakaun namun, ukon nauhaw kag ginpainum namun?’³⁸ Kasan-o ikaw haw namun nakita nga nangin pangayaw kag gin-abi-abi namun sa amun balay, ukon wara ti bayo kag ginpabayoan namun?’³⁹ Kasan-o ikaw haw namun nakita nga nagamasakit ukon napriso kag ginbisitahan namun?’
⁴⁰ Magasabat ang Hari, ‘Sugidan ko kamo, kang ginhimo ninyo dya sa akun pinakakubus nga mga bugto, pareho lang nga ginhimo man ninyo dya kanakun.’ ”

⁴¹ “Dayon magakuon tana sa mga tawo sa ana wala nayon, ‘Parayu kamo kanakun, kamo nga mga ginpakamalaot! Rugto kamo sa kalayo nga wara nagakapalung nga gin-aman para sa Yawa kag sa anang mga sinakpan.
⁴² Tungud hay kang gin-gutum ako wara ninyo ako ginpakaun, kang gin-uhaw ako wara ninyo ako ginpainum.
⁴³ Kang nangin dumaray-o ako wara ninyo ako gin-abi-abi sa inyo balay; kang wara ako ti bayo wara ninyo ako ginpabayoan; kang nagamasakit ako kag kang rugto ako sa prisohan wara ninyo ako gin-atipan.’⁴⁴ Magasabat man sanda, ‘Ginoo, kasan-o ikaw haw namun nakita nga ginagutum ukon ginauhaw, ukon nangin dumaray-o, ukon wara ti bayo, ukon nagamasakit, ukon rugto sa prisohan kag wara namun ikaw ginbuligan?’⁴⁵ Kag ang Hari magasabat, ‘Sugidan ko kamo, kang wara ninyo buligi ang bisan isara sa mga pinakakubus nga dya, wara man ninyo ako ginbuligan.’⁴⁶ Kag sanda kadya pagapahalinun kag silotan sa wara ti katapusan. Pero ang mga matarung tana makaagum kang kabuhi nga wara ti katapusan.”

26

*Ang Plano nga Pagpatay kay Jesus**(Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)*

¹ Pagkatapos hambal ni Jesus kang tanan nga mga butang nga dya, nagkuon tana sa anang mga disipulo, ² “Naman-an ninyo nga darwa run lang ka adlaw kag Pista run kang Paglampowas. Kag ang Anak kang Tawo igatugyan para ilansang sa kros.”

³ Sa amo man to nga mga tinion, ang mga pangulo kang mga kaparian kag ang mga kamal-aman kang mga Judio nagtiripon sa palasyo ni Caifas nga amo ang pinakamataas nga pari, ⁴ kag ginplanohan nanda nga ipadakup si Jesus sa sekreto nga paagi kag ipapatay. ⁵ Pero nagkuon sanda, “Indi natun dya paghimuon sa adlaw kang pista, hay basi maggirinamo ang mga tawo.”

*Ginbu-boan si Jesus kang Agwa**(Marcos 14:3-9; Juan 12:1-8)*

⁶ Kang rugto si Jesus sa Betania, sa balay ni Simon nga aruon anay, ⁷ may sangka bayi nga nagparapit kana. May dara dya nga surudlan nga alabastro nga buta kang marahalun nga agwa. Ginbu-bo na dya sa ulo ni Jesus samtang nagakaun dya. ⁸ Kang makita dya kang mga disipulo naugut sanda kag nagkuon, “Ay abaw kanugon! Andut nga gin-uyangan na lang ria? ⁹ Kon ginbaligya run lang raad ria sa bahul nga kantidad kag ang bayad ipanugro sa mga imol!”

¹⁰ Naman-an ni Jesus kon ano ang andang ginhambal, gani nagkuon tana kananda, “Andut haw nga ginapahilabtan ninyo ang bayi nga dya? Mayad ang ana ginahimo nga dya kanakun. ¹¹ Ang mga imol kaimaw ninyo pirme. Pero ako tana, maabot ang tion nga indi

run ninyo makaimaw. ¹² Ang ginhimo na nga pagbu-bo kang agwa sa akun lawas amo nga para iaman ako sa akun lubung. ¹³ Sugidan ko kamo, bisan diin man iwali sa bilog nga kalibutan ang Mayad nga Balita nga dya, ang anang ginhimo nga dya isambitun man bilang pagdumdum kana.”

Nagpasugot si Judas sa Pagloib kay Jesus

(Marcos 14:10-11; Lucas 22:3-6)

¹⁴ Kar-on, si Judas Iscariote nga isara sa mga napulo'g darwa ka mga disipulo nag-agto sa mga pangulo kang kaparian. ¹⁵ Nagkuon tana kananda, “Kon buligan ko kamo nga madakup si Jesus, ano bay ang inyo itugro kanakun?” Gintugroan nanda tana kang 30 ka bilog nga pilak. ¹⁶ Umpisa kato, nagpangita si Judas kang kahigayonan sa pagloib kay Jesus.

Nagkaun si Jesus imaw kang anang mga Disipulo

(Marcos 14:12-21; Lucas 22:7-14, 21-23; Juan 13:21-30)

¹⁷ Kar-on, kang nahauna nga adlaw kang Pista kang Tinapay nga wara ti Tapay, nagparapit kay Jesus ang anang mga disipulo kag nagpamangkot, “Sa diin mo gusto nga mag-aman kami kang yapon para sa Pista kang Paglampowas?” ¹⁸ Ginkun-an sanda ni Jesus, “Agto kamo sa sangka tawo sa syudad, kag kon-an ninyo tana, ‘Ang maestro nagkuon, nga ang anang tion nag-abot run. Tana kag ang anang mga disipulo sa imo balay magasaulog kang Pista kang Paglampowas.’”

¹⁹ Gintuman kang mga disipulo ang ginkuon ni Jesus kananda, kag nag-aman sanda kang panihapon para sa Pista.

²⁰ Kang gabii run, si Jesus kag ang anang napulo'g darwa ka mga disipulo nag-ayapon. ²¹ Samtang nagakaun

sanda, nagkuon si Jesus, “Sugidan ko kamo, ang isara kaninyo magaloib kanakun.”

²² Nasubuan gid sanda kamayad kag nagmansig pamangkot sanda kana, “Ginoo, ako bala ang imo ginatumud?”

²³ Nagsabat si Jesus, “Ang isara kaninyo nga nagsawsaw kang tinapay sa yahong imaw kanakun amo ang magaloib kanakun. ²⁴ Ang Anak kang Tawo magataliwan suno sa ginakuon sa kasulatan, pero makaluluoy lang ang tawo nga magaloib kana! Mas mayad pa nga wara run lang matawo ang tawo nga to.”

²⁵ Si Judas, nga amo ang magaloib kana, nagkuon man, “Maestro, ako bala ang imo ginatumud?” Nagsabat si Jesus, “Ikaw karia ang nagkuon.”

Ang Balaan nga Yapon

(Marcos 14:22-26; Lucas 22:14-20; 1 Corinto 11:23-25)

²⁶ Samtang nagakaun sanda, nagbuul si Jesus kang tinapay, kag nagpangamuyo sa pagpasalamat. Dayon ginpamihak-pihak na dya kag gintugro sa anang mga disipulo kag nagkuon, “Batona ninyo, kag kan-a. Amo dya ang akun lawas.” ²⁷ Dayon nagbuul tana kang kopa kag nagpangamuyo sa pagpasalamat, kag gintugro na dya sa anang mga disipulo kag nagkuon, “Tanan kamo mag-inum kadya. ²⁸ Tungud hay dya ang akun dugo nga nagaparig-un kang kasugtanan kang Dios; ang akun dugo nga gin-ula para sa duro nga mga tawo para sa kapatawaran kang mga kasal-anan. ²⁹ Sugidan ko kamo, indi run ako liwan mag-inum ka dya nga bino nga halin sa ubas hasta sa adlaw nga mag-inum ako kang bag-o nga bino imaw ninyo sa ginharian kang akun Amay.” ³⁰ Dayon nagkanta sanda kang sangka karantahun kag pagkatapos nag-agto sanda sa Bukid kang mga Olibo.

*Gintagna ni Jesus ang Pagpanginwara kana ni Pedro
(Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)*

³¹ Kar-on, ginkun-an sanda ni Jesus, “Kadya nga gabii tanan kamo magaparalagyo kag magabiya kanakun, tungud hay nagkuon ang Dios sa kasulatan, ‘Pagapatyun ko ang manugbantay, kag magaharaplaag ang panung kang mga karnero.’ ³² Pero pagkatapos nga banhawun ako, mauna ako kaninyo rugto sa Galilea.”

³³ Nagkuon si Pedro kay Jesus, “Bisan tanan sanda magbiya kanimo, ako tana indi gid!”

³⁴ Nagkuon si Jesus kana, “Sugidan ko ikaw, sa kadya nga gabii antes magpamalo ang sulog, ipanginwara mo ako kang tatlo ka beses.”

³⁵ Nagsabat si Pedro, “Indi ko gid ikaw pag-ipanginwara bisan patyun pa nanda ako imaw kanimo!” Amo man dya ang ginkuon kang tanan nga mga disipulo.

*Nagpangamuyo si Jesus sa Getsemane
(Marcos 14:32-42; Lucas 22:39-46)*

³⁶ Dayon nag-agto si Jesus sa lugar nga ginatawag Getsemane imaw kang anang mga disipulo kag nagkuon tana kananda, “Pungko kamo rugya hay maagto ako rugto sa uruonahan para magpangamuyo.” ³⁷ Gin-imaw na si Pedro kag ang darwa ka bata ni Zebedeo. Nagbatyag tana kang kasubu kag natublag gid tana. ³⁸ Nagkuon tana kananda, “Sobra gid nga kasubu ang akun nabatyagan nga daw sa mapatay ako. Rugya lang kamo kag indi kamo magturog!” ³⁹ Dayon nag-agto tana sa uruonahan nayon, nagharapaun tana kag nagpangamuyo, “Amay ko, kon mahimo ilikaw kanakun ang pag-antos nga dya nga akun pagaagumun! Pero bukun ti akun kabubut-un ang matuman kundi ang imo.”

⁴⁰ Dayon, nagbalik tana sa tatlo ka mga disipulo kag nakita na sanda nga nagakaraturug. Nagkuon tana kay Pedro, “Indi gid kamo haw makapulaw imaw kanakun bisan sangka oras lang?” ⁴¹ Magpulaw kamo kag magpangamuyo, agud to nga indi kamo madaug kang pagsulay. Buut ninyo maghimo kang mayad pero ang inyo lawas maluya.”

⁴² Nagparayu liwan si Jesus kag nagpangamuyo, “Amay ko, kon ang dya nga pag-antos indi malikaw kanakun, kundi nga pagaagumun ko gid dya, ang imo kabubut-un amo ang matuman.” ⁴³ Nagbalik liwan tana kag nakita na ang anang mga disipulo nga nagakaraturug, tungud hay sobra gid ang andang katoyo.

⁴⁴ Ginbayaan sanda liwan ni Jesus, nagparayu tana kag nagpangamuyo sa ikatlo nga bes, kang amo man angud nga pangamuyo. ⁴⁵ Dayon nagbalik tana sa anang mga disipulo kag nagkuon, “Nagakaturug man angud kamo kag nagapahuway-huway? Dya run! Nag-abot run ang tion nga ang Anak kang Tawo igatugyan sa alima kang mga tawo nga makasasala. ⁴⁶ Bangon kamo dyan, mapanaw run kita. Sulnga ninyo, rugya run ang tawo nga magaloib kanakun.”

Ang Pagdakup kay Jesus

(Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53; Juan 18:3-12)

⁴⁷ Nagahambal pa si Jesus kag nag-abot si Judas nga isara sa mga napulo'g darwa ka mga disipulo. May imaw tana nga duro nga mga tawo nga nagadara kang mga espada kag mga ralampus. Sanda kadya ginsugo kang mga pangulo kang mga kaparian kag mga kamal-aman kang mga Judio. ⁴⁸ Ginkun-an run sanda nga daan kang traidor kon ano ang anang isenyas. Kuon na, “Ang tawo nga akun iharkan amo ria tana! Dakpa ninyo dayon.”

⁴⁹ Nagparapit dayon si Judas kay Jesus kag nagkuon, “Kamusta ikaw, Maestro!” dayon ginharkan na si Jesus.

⁵⁰ Nagsabat si Jesus kana, “Amigo, himoa lagi ang gusto nimo himuon.”*

Dayon nagparapit sanda kag gindakup si Jesus, kag ginsiguro nga indi gid tana makapalagyo. ⁵¹ Ang isara sa mga imaw ni Jesus naggabot kang anang espada kag ginlabo ang oripun kang pinakamataas nga Pari kag nautas ang talinga na kadya. ⁵² Ginkun-an tana ni Jesus, “Itagub ang imong espada, tungud hay ang nagagamit kang espada sa espada man mapatay. ⁵³ Wara ikaw haw nakamaan nga sarang ako makapangayo kang bulig sa akun Amay kag lagi-lagi magapadara tana kang napulo'g darwa ka batalyon† nga mga anghel? ⁵⁴ Ogaring kon himuon ko ria, paano bay matuman ang ginakuon sa kasulatan nga kinahanglan gid nga amo dya ang matabo?” ⁵⁵ Dayon nagkuon si Jesus sa mga tawo, “Buyung ako haw nga kinahanglan gid nga magdara pa kamo kang mga espada kag mga ralampus sa pagdakup kanakun? Adlaw-adlaw nagatudlo ako rugto sa templo, pero wara man ninyo ako pagdakpa. ⁵⁶ Pero ang tanan nga dya natabo para matuman ang mga ginsulat kang mga propeta sa kasulatan.”

Dayon ginbayaan tana kang mga disipulo, kag nagparalagyo sanda tanan.

Ginpaatubang si Jesus sa Konseho

(Marcos 14:53-65; Lucas 22:54-55, 63-71; Juan 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Kar-on, gindara si Jesus kang mga nagdakup kana rugto kay Caifas, ang pinakamataas nga pari. Rugto nagtiriripon ang mga manunudlo kang kasugoan kag

* 26:50 26:50 ukon, Andut nga rugya ikaw? † 26:53 26:53 Ang sangka batalyon nagatumbas kang anum ka libo ka mga suldado

ang mga kamal-aman kang mga Judio. ⁵⁸ Si Pedro tana nagsunod man, pero rayu ang anang antad kay Jesus. Nagsunod tana hasta sa lagwerta kang balay kang pinakamataas nga Pari. Dayon nagsulud tana, kag nagpungko imaw kang mga gwardya sa paghulat kon ano ang matabo. ⁵⁹ Ang mga pangulo kang mga kaparian kag ang bilog nga katapo kang konseho nagapangita kang bukun ti matuod nga mga ebidensya batok kay Jesus para nga may rason sanda nga ipapatay tana. ⁶⁰ Pero wara gid sanda ti may nakita, bisan pa nga duro ang nagparapit kag nagsugid kang butig kontra kana. Kang urihi run, may nagparapit nga darwa ka tawo ⁶¹ kag nagkuon, “Dya nga tawo nagkuon, ‘Sarang ko gub-un ang templo kang Dios kag sa sulud kang tatlo ka adlaw patindugun ko dya liwan.’”

⁶² Ang pinakamataas nga pari nagtindug kag nagkuon kay Jesus, “Wara bala ikaw ti isabat sa akusasyon nanda kontra kanimo?” ⁶³ Pero wara gid maglimug si Jesus. Ang pinakamataas nga pari nagkuon kana, “Sa ngaran kang Dios nga buhi magsugid ikaw, kon ikaw gid man ang Cristo, ang Anak kang Dios.”

⁶⁴ Nagsabat si Jesus kana, “Ginkuon mo run. Pero sugidan ko kamo: halin kadya makita ninyo ang Anak kang Tawo nga nagapungko sa tuo nayon kang makagagahum nga Dios, kag makita man ninyo nga nagaabot nga ginadara kang panganod!”

⁶⁵ Pagkabati kadya kang pinakamataas nga pari, gin-gisi na ang anang kunup sa kaugut kag nagkuon, “Ginpasi-palahan na ang Dios! Indi run natun kinahanglan kang mga testigo. Nabatian run ninyo ang anang pagpasipala sa Dios. ⁶⁶ Ti, ano bay ang inyo desisyon?”

Nagsabat sanda, “Dapat tana mapatay!”

⁶⁷ Dayon gindupraan nanda ang anang pungyahun kag ginsumbag nanda tana. Kag ang iba tana, gintampa tana ⁶⁸ kag nagkuon sanda, “Cristo, lat-a kon sin-o ang nagtampa kanimol!”

Ginpanginwara ni Pedro si Jesus

(Marcos 14:66-72; Lucas 22:56-62; Juan 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Kar-on, si Pedro tana nagapungko rugto sa lagw-erta. Nagparapit kana ang sangka surugoon nga bayi kag nagkuon, “Indi bala nga imaw man ikaw ni Jesus nga taga-Galilea?” ⁷⁰ Pero ginpanginwara na dya sa atubang nanda tanan nga nagakuon, “Wara ako kamaan kon ano ang imo ginapanghambal nga ria.” ⁷¹ Dayon nag-agto tana sa pwertahan. Nakita pa gid tana kang sangka surugoon nga bayi kag nagkuon dya, “Dya nga tawo imaw man ni Jesus nga taga-Nazaret.” ⁷² Ginpanginwara liwan dya ni Pedro nga nagakuon, “Ginasumpa ko nga wara ako makakilala sa tawo nga ria.”

⁷³ Burubuhay kato, ang mga tawo nga nagatirindug rugto nagparapit kay Pedro kag nagkuon, “Matuod gid nga isara man ikaw kananda. Maman-an gid sa imo panghambal!”

⁷⁴ Dayon nagkuon si Pedro, “Ginasumpa ko, wara ako makakilala sa tawo nga ria, bisan silotan pa ako kang Dios.” Sa amo man to nga tion namalo ang sulog, ⁷⁵ kag nadumduman ni Pedro ang ginkuon ni Jesus, “Antes magpamalo ang sulog, ipanginwara mo ako kang tatlo ka beses!” Naggwa si Pedro kag naghiribiun gid kamayad.

27

Si Jesus Gindara kay Pilato

(Marcos 15:1; Lucas 23:1-2; Juan 18:28-32)

¹ Aga pa gid kang masunod nga adlaw, nagsapol ang mga pangulo kang kaparian kag ang mga kamal-aman kang mga Judio kon ano ang anda himuon para ipapatay si Jesus. ² Gin-gapos nanda tana kag gindara kag gintugyan kay Pilato nga gobernador.

*Ang Kamatayun ni Judas
(Binuhatan 1:18-19)*

³ Kar-on, kang naman-an kang traidor nga si Judas, nga ginsentensyahan run si Jesus kang kamatayun, nangusul tana kag ginbalik na ang 30 ka bilog nga pilak sa mga pangulo kang mga kaparian kag sa mga kamal-aman kang mga Judio. ⁴ Nagkuon tana, “Nakasala ako tungud hay ginloiban ko ang tawo nga wara ti sala.” Nagsabat sanda, “Ti, ano ang labut namun, imo tana ria problema!”

⁵ Ginpilak ni Judas ang kwarta sa sulud kang templo. Dayon nagpanaw tana kag nagbitay kang anang kaugalingun.

⁶ Ginpamurot kang mga pangulo kang kaparian ang kwarta kag nagkuon, “Dya nga kwarta gin-gamit bilang bayad sa kabuhi kang tawo, kag supak sa atun kasugoan nga ibutang dya sa taragoan kang kwarta kang templo.”

⁷ Kag nagsugtanay sanda nga ang kwarta nga to itaba nanda kang lupa kang manug-koron agud himuon nga rulubngan kang mga dumaray-o. ⁸ Amo ria nga hasta kadya ang lupa nga to gintawag nga “Lupa kang Dugo.”

⁹ Gani nga natuman ang ginkuon ni Propeta Jeremias, “Ginbuul nanda ang 30 ka bilog nga pilak nga ginkasugtan kang mga katawhan kang Israel nga bili para kana, ¹⁰ kag gintaba nanda dya kang lupa kang manug-koron. Amo dya ang ginkuon kang Ginoo kanakun.”

*Ginpamangkot ni Pilato si Jesus
(Marcos 15:2-5; Lucas 23:3-5; Juan 18:33-38)*

¹¹ Kar-on, ginpaatubang si Jesus kay Pilato nga gobernador kag ginpamangkot na si Jesus, “Ikaw bala ang hari kang mga Judio?”

Kag nagsabat si Jesus, “Ginkuon mo run.” ¹² Pero wara tana magsabat sa mga akusasyon kang mga pangulo kang kaparian kag kang mga kamal-aman kang mga Judio.

¹³ Amo to kag ginkun-an tana ni Pilato, “Wara mo haw mabatii ang andang mga akusasyon batok kanimo?”

¹⁴ Pero wara gid magsabat si Jesus bisan sangka tinaga lang, gani natingala gid ang gobernador.

Ginsentensyahan si Jesus kang Kamatayun

(Marcos 15:6-15; Lucas 23:13-25; Juan 18:39—19:16)

¹⁵ Kar-on, kada Pista kang Paglampowas kinabatasan kang gobernador nga maghilway kang sangka priso nga ginapangayo kang mga tawo. ¹⁶ Sa amo man to nga tion may sangka bantog nga priso nga ginahingaranan kay Jesus Barabas.* ¹⁷ Gani kang nagtiripon run ang mga tawo, namangkot si Pilato kananda, “Sin-o ang gusto ninyo nga ihilwayun ko, si Jesus Barabas ukon si Jesus nga ginatawag Cristo?” ¹⁸ Naman-an ni Pilato nga gintugyan nanda kana si Jesus tungud hay nahisa sanda.

¹⁹ Samtang nagapungko si Pilato sa purungkoan kang hukum, nagpadara kana kang mensahe ang anang asawa nga nagakuon, “Indi paghilabti ang tawo nga ria; wara tana ti sala. Kabii, natublag gid ako kang akun damgo nahanungud kana.”

²⁰ Ang mga pangulo kang mga kaparian kag ang mga kamal-aman kang mga Judio tana, ginasutsot nanda ang mga tawo nga si Barabas ang anda pangayuon nga ihilwayun, kag si Jesus tana ipapatay. ²¹ Ginpamangkot

* 27:16 27:16 sa iba nga mga sinulat Barabas

sanda liwan ni Pilato, “Sin-o bala kananda nga darwa ang gusto ninyo nga akun ihilwayun?”

Nagsabat sanda, “Si Barabas!”

²² Namangkot kananda si Pilato, “Ti, ano tana bay ang akun himuon kay Jesus nga ginatawag Cristo?”

Nagsabat sanda, “Ilansang tana sa kros!”

²³ Pero namangkot si Pilato, “Andut haw? Ano haw ang nahimo na nga sala?” Pero gintudohan pa gid gani nanda ka singgit, “Ilansang tana sa kros!”

²⁴ Kang makita ni Pilato nga wara run tana ti sarang mahimo, kag basi maggirinamo pa ang mga tawo, nagpabuul tana kang tubig kag manghugas kang anang alima sa atubang kang mga tawo kag nagkuon, “Wara ako ti sarabtun sa kamatayun kang tawo nga ria. Inyo tana ria sarabtun!”

²⁵ Nagsabat ang tanan nga mga tawo, “Kami kag ang amun mga kabataan ang magapanabat kang anang kamatayun!”

²⁶ Amo to kag ginhilway ni Pilato si Barabas para kananda. Si Jesus tana ginpahanot na kag gintugyan sa mga suldado agud ilansang sa kros.

Ginyagota kang mga Suldado si Jesus

(Marcos 15:16-20; Juan 19:2-3)

²⁷ Kar-on, gindara kang mga suldado kang gobernador si Jesus sa palasyo, kag gintiponan tana kang sangka batalyon[†] nga mga suldado. ²⁸ Gin-ubahan nanda tana, kag ginpasuksokan kang kapa nga kolor granati. ²⁹ Dayon naghimo sanda kang koro-korona nga puro tunuk kag ginbutang dya sa ulo ni Jesus, kag ginpakaput nanda sa anang tuo nga alima ang surusungkod, kag nagluhod-luhod sanda sa atubang na kag ginyagota nanda tana

[†] 27:27 27:27 600 ka mga suldado

nga nagakuon, “Dayawun ikaw nga Hari kang mga Judio!” ³⁰ Gindupraan nanda tana kag ginbuul ang anang ginakaptan nga surusungkod kag ginpakdol dya sa anang ulo. ³¹ Pagkatapos nanda ka yagota kana, gin-uba nanda ang kapa kag ginpasuksok nanda liwan kana ang anang bayo. Dayon gindara nanda tana sa sagwa agud ilansang sa kros.

Ginlansang si Jesus sa Kros

(Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)

³² Kar-on kang nagapagwa sanda sa syudad, may nasugalaw sanda nga sangka tawo nga taga-Cirene nga ginahingaranan kay Simon. Ginpirit tana kang mga suldado nga magpas-an kang kros ni Jesus. ³³ Pagkaabot nanda sa lugar nga ginatawag Golgota (nga kon sayudon Logar kang Bagol), ³⁴ gintugroan nanda si Jesus kang bino nga nasimbogan kang apdo, pero kang madimdiman na dya, wara na dya gin-inum.

³⁵ Ginlansang nanda tana sa kros, kag ginhurray nanda ang anang bayo paagi sa paggabat-gabot. ³⁶ Pagkatapos nagpungko sanda kag ginbantayan tana. ³⁷ Sa anang ulohan nayon gintapik nanda ang karatula nga nasulat rugto ang andang akusasyon kontra kana, nga nagakuon, “Dya si Jesus, ang Hari kang mga Judio.” ³⁸ May darwa ka takawan nga ginlansang man rugto imaw kay Jesus, ang isara sa anang tuo nayon, kag ang isara tana sa anang wala.

³⁹ Ang mga tawo tana nga nagaaragi rugto nagaulungulung kang anda mga ulo kag nagyagota kana nga nagakuon, ⁴⁰ “Indi bala nga pagagub-un mo ang templo, kag sa sulud lang kang tatlo ka adlaw patindugun mo dya liwan? Luwasa ang imo kaugalingun! Kon ikaw ang Anak kang Dios, panaog dyan sa kros!”

⁴¹ Ginyagota man tana kang mga pangulo kang kaparian, kang mga manunudlo kang kasugoan kag kang mga kamal-aman kang mga Judio. Kuon nanda, ⁴² “Ginluwas na ang iba, pero ang kaugalingun na tana indi na maluwas! Indi bala nga tana ang Hari kang Israel? Kon magpanaog tana kadya sa kros, matuo kami kana! ⁴³ Nagasarig tana sa Dios kag nagakuon nga tana ang Anak kang Dios! Ti, turukun ta kon gusto kang Dios nga iluwasun tana!” ⁴⁴ Bisan ang mga takawan nga ginlansang imaw kay Jesus amo man karia ang pagyagota nanda kana.

Ang Pagkamatay ni Jesus

(Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-30)

⁴⁵ Umpisa kang udto adlaw hasta mag-alas tres ti hapon nagdulung ang bilog nga kalibutan. ⁴⁶ Kang mga alas tres run ti hapon nagsinggit si Jesus sa mabaskug nga limug, “Eli, Eli, lema sabactani?” nga buut hambalun, “Dios ko, Dios ko, andut haw nga ginpabay-an mo ako?” ⁴⁷ Nabatian dya kang iba nga mga nagatirindug rugto kag nagkuon sanda, “Ginatawag na si Elias!” ⁴⁸ Lagi-lagi ang isara kananda nagdalagan kag nagbuul kang espongha. Gintusmog na dya sa maaslum nga bino, kag ginbutang sa punta kang sanga kang kahoy kag gintunghol dya sa ba-ba ni Jesus para ipainum kana. ⁴⁹ Pero ang iba tana nagkuon, “Dali lang, turukun ta kon maabot si Elias para luwasun tana!”

⁵⁰ Nagsinggit liwan si Jesus kang mabaskug kag nabugto ang anang ginhawa.

⁵¹ Sa amo gid to nga tion, ang kurtina sa templo napihak sa tunga, halin sa ibabaw paidalum. Naglinog kag nagkarabuka ang mga bato; ⁵² ang mga rulubngan nagburokas, kag duro nga mga katawhan kang Dios nga nagkaramatay kauna ang nabuhi liwan. ⁵³ Naggurowa

sanda sa rulubngan, kag kang pagkabanhaw ni Jesus nag-agto sanda sa Balaan nga Syudad kag duro nga mga tawo ang nakakita kananda.

⁵⁴ Ang kapitan kag ang anang mga suldado nga nagabantay kay Jesus, kang mabatyagan nanda ang linog kag nakita ang tanan nga nagkaratabo, hinadlukan gid sanda kag nagkuon, “Matuod gid man nga tana Anak kang Dios!”

⁵⁵ Duro man nga mga bayi rugto sa uruonahan ang nagalantaw. Sanda kadya nagsunod kay Jesus halin pa sa Galilea kag nagbulig kana. ⁵⁶ Abay run kananda sanday Maria Magdalena, si Maria nga nanay nanday Santiago kag Jose, kag ang nanay kang mga bata ni Zebedeo.

Ang Paglubung kay Jesus

(Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

⁵⁷ Kang sirum run, nag-abot ang sangka tawo nga manggaranun nga taga-Arimatea. Ang ngaran na kadya amo si Jose kag sangka sumurunod man ni Jesus. ⁵⁸ Nag-agto tana kay Pilato kag ana ginpangayo ang bangkay ni Jesus. Dayon nagmando si Pilato nga itugro dya kana. ⁵⁹ Gani ginbuul man ni Jose ang bangkay kag ginbarahosan kang bag-o nga tela nga lino. ⁶⁰ Kag ginbutang na dya sa anang kaugalingun nga rulubngan, nga bag-o lang gin-giab sa bato. Dayon ginpaligid na ang bahul nga bato sa pwertahan kang rulubngan kag pagkatapos kato nagpanaw tana. ⁶¹ Si Maria Magdalena kag ang sangka Maria pa gid rugto man nga nagapungko nga nagaatubang sa rulubngan.

Ang Gwardya sa Rulubngan

⁶² Kang masunod nga adlaw kato, nga bali amo run ang Adlaw nga Inugpahuway, nag-agto kay Pilato ang mga pangulo kang kaparian kag ang mga Fariseo. ⁶³ Nagkuon sanda, “Sir, nadumduman namun nga kang buhi pa

ang impostor nga to nagkuon tana nga mabanhaw tana pagkaligid kang tatlo ka adlaw. ⁶⁴ Gani mayad gid nga pabantayan mo ka mayad ang anang rulubngan hasta sa ikatlo nga adlaw. Basi bala haw nga maagto ang anang mga disipulo kag takawun ang anang bangkay kag magpanugid sanda sa mga tawo nga nabanhaw tana. Kon matabo dya, ang pagpangluko nanda nga dya mas sobra pa sangsa una.”s

⁶⁵ Nagkuon si Pilato kananda, “Sige, dara kamo kang gwardya! Panaw kamo, kag pabantayi ninyo ka mayad ang rulubngan.” ⁶⁶ Amo to kag nagpanaw sanda kag ginsilyohan nanda ang bato nga nagatakup sa rulubngan, kag pagkatapos ginpabantayan dya sa mga gwardya.

28

Ang Pagkabanhaw ni Jesus

(Marcos 16:1-10; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

¹ Pagkatapos kang Adlaw nga Inugpahuway, aga-aga pa gid kang nahauna nga adlaw kang semana, si Maria Magdalena kag ang sangka Maria pa gid, nagpanaw para lantawun ang rulubngan. ² Golpi lang nga naglinog kang mabaskug; tungud hay may anghel kang Ginoo nga nagkunsad halin sa langit. Ginpaligid na ang bato nga nagatakup sa rulubngan kag ginpungkoan na dya. ³ Ang anang dagway makasirilaw nga pareho kang kilat, kag ang anang bayo tama gid kaputi. ⁴ Nagkurudug sa kahadluk ang mga gwardya kag nagkaratumba sanda nga daw mga patay. ⁵ Nagkuon ang anghel sa mga bayi, “Indi kamo magkahadluk. Naman-an ko nga ginapangita ninyo si Jesus nga ginlansang sa kros. ⁶ Wara tana rugya. Ginbanhaw tana, pareho kang anang ginkuon. Dali kamo rugya kag sulnga ninyo ang lugar nga ginhamyangan kana. ⁷ Panaw kamo lagi, kag sugidan ang anang mga

disipulo nga nabanhaw tana kag magaugauna kaninyo sa Galilea. Rugto ninyo tana makita! Indi gid ninyo paglipati ang ginkuon ko kaninyo.”⁸ Gani nagdali-dali sanda nga naghaling sa rulubngan. Nagabatyang sanda kang tuman nga kahadluk pero nagakalipay man, kag nagdalagan sanda agud sugidan ang anang mga disipulo.

⁹ Golpi lang nga ginsug-alaw sanda ni Jesus nga nagakuon, “Magkalipay kamo!” Dayon nagparapit sanda kana kag ginkupkupan ang anang kahig kag ginsimba nanda tana. ¹⁰ Nagkuon si Jesus kananda, “Indi kamo magkahadluk. Panaw kamo kag sugidi ninyo ang akun mga kabugtoan nga mag-agto sanda sa Galilea kag rugto nanda ako makita.”

Ang Balita kang mga Gwardya

¹¹ Samtang ang mga bayi nagapaagto sa mga disipulo, ang iba nga mga gwardya nag-agto sa syudad kag nagpanugid sa mga pangulo kang kaparian kang tanan nga mga natabo. ¹² Amo to kag nagsinapol ang mga pangulo kang kaparian kag ang mga kamal-aman kang mga Judio. Kag naghisugot sanda nga tugroan kang bahul nga kantidad ang mga suldado, ¹³ kag ginkun-an sanda, “Ipanugid ninyo nga ang anang mga disipulo nag-abot kang kagab-ihun kag gintakaw ang anang bangkay samtang nagakaturug kamo. ¹⁴ Kag kon mabatian man dya kang gobernador, kami lang ang maaram mag-istorya kana, kag indi run kamo magpalibug.” ¹⁵ Ginbaton kang mga gwardya ang kwarta kag ginhimo nanda kon ano ang ginkuon kananda. Halin kato hasta kadya amo ria ang istorya nga ginapanugid kang mga Judio.

Nagpakita si Jesus sa anang mga Disipulo

(*Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49; Juan 20:19-23; Binuhatan 1:6-8*)

¹⁶ Kar-on, ang napulo'g isara ka mga disipulo nag-agto sa Galilea rugto sa bakulod nga sa diin ginkuon ni Jesus nga mag-agto sanda. ¹⁷ Kang makita nanda si Jesus, ginsimba nanda tana, bisan pa nga ang iba kananda nagapangduha-duha. ¹⁸ Nagparapit si Jesus kananda kag nagkuon. “Ang tanan nga awtoridad sa langit kag sa lupa gintugro run kanakun. ¹⁹ Gani, panaw kamo kag himoa ninyo nga akun sumurunod ang tanan nga mga tawo sa kalibutan. Bawtiso hi ninyo sanda sa ngaran kang Amay, kang Anak kag kang Balaan nga Ispirito, ²⁰ kag tudlo-i ninyo sanda nga magtuman kang tanan nga ginsugo ko kaninyo. Dumduma gid ninyo nga kaimaw ninyo ako pirme hasta sa katapusan kang kalibutan.”

Kinaray-a NT

Kinaray-a: Kinaray-a NT New Testament

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kinaray-a

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022

39f1fe1a-35ce-5501-a182-568b5cba3b44